

P

E

T

P E T
G O D I N A
U L I Č N E
G A L E R I J E

CORPUS.02 150510

603

COPY CENTRAL
FOTOGRAFIR
NURJAYA 7

8 / PET GODINA NA ULICI

Iva Čukić

16 / PREČICOM DO SEBE

Darka R.

**24 / EMANTIPATORSKI POTENCIJAL NASUPROT
PRIVATIZACIJI JAVNOG PROSTORA**

Milica Pekić

32 / ULIČNA GALERIJA NAŠ MLADI KOLEGA

Marija Radoš

41 / IZLOŽBE**43 / 2012**

Danilo Lučić — Danilo Vuković — Goranka Matić, Miladin Jeličić i Zoran Vujović — Ivan Petrović — Kamerades — Andreja Buđevac — Slađana Stanković — Andrea Palašti — Mirko Ondrik — Mina Delić — Maja Nikolić, Danilo Lučić — Ivan Božinoski — Andrej Filev — Dušan Rajić

73 / 2013

Ivana Stojanović — Slađana Stanković — Dejan dex Popov — Luca Donnini — Ole Brodersen — Mina Piščević, Marija Knežević — Ema Ema Ema, Sretan Bor — Stevan Lončarević aka Dečko koji obećava — Hope — Darko Stojkov — Centar za kulturnu akciju OKO NAS — Andrea Dramićanin — Nikola Korać — Juan Pablo Berman — Žarko Aleksić

105 / 2014

Jelena Micić — Aleksandrija Ajduković — LICEULICE — Ivan Jovanović — SilkSkryn — Miloš Komlenić — Maša Zorić — Filip Nakić — Kamerades — Mina Piščević — Siniša Janjić RE — LICEULICE — Tamara Židar — Novo Doba Festival — Bratislav Milenković — Primož Zorko — Kamerades

141 / 2015

Žarko Aleksić — Fijuk mreža — Goran Stojčetović — Luka Knežević Strika, Ivan Velisavljević, Iva Čukić, Radomir Lazović — Igor Hofbauer — Ilmar — Ivan Kocić — LICEULICE — Aleksandar Jevtić — Novi Karneval — Dušan Rajić — Miron Milić — Moolinex, Aurélie William Levoux — Belgrade Raw, Tačka komunikacije, Blockfrei, Ulična Galerija — Studenti Fakulteta primenjenih umetnosti — Inex Galerija

175 / 2016

Anonimni autori — Ana Momčilović — Nikola Korać, Branko Tešević, bivši osuđenici — Tadija Jančić — Marc Schneider — LICEULICE — Horda Sage — Jana Vasiljević — Svetlana Mijić — Medvedi u čast proleću — Andrej Bunuševac — Milan Nešić — Attila Stark — Sebastian Illing — Miloš Petrović — Budimir Pejaković Pejak

209 / 2017

Lazara Marinković — Anna Ehrlemark — Samuel Bich, Fidschi Fischer, Olga Monina, Gregor Peschko, Clara Hofmann — Tea Jurišić — Vanja Vikalo Linnch

219 / PRATEĆI PROGRAM**247 / FIVE YEARS OF STREET GALLERY**

8 Uličnu galeriju je, u aprilu 2012. godine, osnovao kolektiv Ministarstvo prostora. Ovaj kolektiv nastao je godinu dana ranije u Beogradu, sa ciljem da promišlja budućnost gradova. Polje delovanja su različite urbane transformacije Beograda i drugih gradova u Srbiji, koje pomno prati i na koje reaguje. Grupa je svoj zajednički rad u početku usmerila na neformalno stvaranje i odbranu javnih prostora, koristeći se uradi sam filozofijom. Ovo je dalje vodilo proučavanju različitih pristupa razvoju gradova, kulturnih praksi, i intervencija u gradovima, kroz niz akcija, izložbi, radionica i javnih diskusija. Međutim, Ulična galerija ne bi bila ono što danas jeste bez još dva pridružena člana, dva važna prijatelja i dva para veštih ruku. Prvi, Doca, majstor za sve, sa posebnim znanjem iz oblasti vazduhoplovnog mašinstva, i veštinama u popravljanju i održavanju mašina, kompjutera, automobila, kuća i postavljanja izložbi. I drugi, Horda, dobri duh galerije, asistent prvog, koji je pored svih svojih veština, postao i fotograf, pa čak i jedan od izlagača u Uličnoj galeriji.

9 Knjiga koja je pred vama predstavlja presek programa i izlagačkih praksi u Uličnoj galeriji u periodu između 20. aprila 2012. i 21. aprila 2017. godine. Knjiga je nastala uz svesrdnu pomoć prijatelja koji su pisali tekstove, prevodili ih, ustupali fotografije, obrađivali materijal i učestvovali u njenom dizajnu. Hvala vam!

P E T
 G O D I N A
 N A
 U L I C I

I V A Č U K I Ć
 U L I Č N A G A L E R I J A

Pre pet godina prostor u mračnom prolazu iza spaljene Kozare služio kao neformalni toalet. I danas služi samo što je to sada Ulična galerija. Samo nekakvi puritanci ili dežurni cinici neće priznati veličinu te razlike. Samo neko sa pogrešnim očekivanjima od umetnosti i urbanih intervencija može biti nezadovoljan. Ulična galerija nije nastala kako bi ulepšala prolaz već kako bi vratila dostojanstvo njegovim korisnicima i korisnicima. Ona je u potrazi za novim izlagačkim praksama, ali i za novim oblicima društvenosti u javnom prostoru. Da javni prostori mogu da budu glavni akteri u legitimisanju novih društvenih i kulturnih vrednosti potvrđuje broj ljudi koji se okuplja u galeriji.

Komodifikacija prostora i komercijalizacija svega nije zaobišla ni samu ulicu, pa se tako trotoari sužavaju zarad parking mesta, trgovci pretvaraju u bašte kafića, a svaka vertikalna površina u oglasni prostor. Nezavisno stvaralaštvo je time saterano na marginu, metaforički i bukvalno. Ulična galerija pokušava da okupi i artikuliše poziciju kako kulturne, tako i društvene margine. Smeštena u nekada zapušteni prolaz i okružena mnogobrojnim komercijalnim sadržajima, njena svrha nadilazi čisto galerijsku ili kulturnu funkciju. Njena temeljna uloga je propitivanje same mogućnosti postojanja takvih prostora, i šire - odnosa koji utiču na razvoj grada.

Od svog nastanka u aprilu 2012. godine prikazali smo ukupno 83 samostalne ili grupne izložbe, i preko 40 pratećih programa, približavajući savremeno umetničko stvaralaštvo građankama i građanima. Ovaj proces izmeštanja umetnosti u javni prostor

omogućio je galeriji veliki broj posetilaca, ali možda bitnije od toga, omogućio nam je da široj publici približimo teme za koje smo osećali odgovornost da o njima govorimo, zajedno sa umetnicama i umetnicima koji su ih predlagali. Tako su često u galerijskom programu svoje mesto zauzimale priče o raseljavanju Roma, o radnicima u propalim fabrikama, životu beskućnika i azilanata, solidarnosti, frustracijama savremenog čoveka, ali i kritički osvrti na savremeno društvo i različite oblike političke i ekonomske moći. Pet godina u Uličnoj galeriji obeležili su šarenolikost medija i tema, brojne domaće i međunarodne autorke i autori, i različiti umetnički senzibiliteti. Galerija je posebno bila otvorena prema onima koji su radili u kolektivu Inex film, zatim ekipi okupljenoj oko festivala Novo doba, umetnicama i umetnicima sa nezavisne kulturne scene, te onima koji stvaraju na istom talasu uradi sam filozofije.

Pored velikog broja izložbi galerija je ugostila nekoliko festivala, filmskih projekcija i radionica, pa su tako u njoj održani i festivali Radost Ludost, Mikro festival amaterskog filma, Vreva, Novo Doba i Fijuk sajmovi. U saradnji sa klubom Podmornica zajednički su organizovani mnogi koncerti, a uspešno je realizovana i inicijativa da se prolaz u kome se galerija nalazi, nazove Čavketov pasaž. Kasnije se u prolazu otvorio novi klub Centar urbane kulture, koji je sa svojim resursima pomagao program galerije. Takođe, saradnja sa ekipom okupljenom oko festivala Novo doba i Fijuk sajma, donela nam je brojne zanimljive programe, koncerte i teme. Posebno smo ponosni na činjenicu da

12

PET GODINA ULIČNE GALERIJE — PET GODINA NA ULICI

je naša galerija inspirisala nastanak nekoliko novih sličnih mesta po Srbiji. Mreža uličnih i otvorenih galerija tako se razgranala i u Valjevu, Šapcu, Novom Sadu, Smederevu, Vranju i Beogradu. Takođe, galerija je od svog nastanka povremeno saradivala i sa Muzejem savremene umetnosti u Beogradu, galerijom Remont, Beogradskom internacionalnom nedeljom arhitekture, Oktobarskim salonom, Kulturnim centrom Beograda, ULUPUDS-om, i drugima.

Vrednost ove galerije prepoznala je i međunarodna platforma institucija European Prize for Urban Public Space, koja nas je 2014. godine predložila za nagradu za najbolji javni prostor u Evropi. Tom prilikom među brojnim inspirativnim primerima, Ulična galerija bila je predstavljena na izložbi u Centru savremene kulture u Barseloni.

Na prvi pogled vam se može učiniti da je neki prostor napušten ili neiskorišćen, potpuno devastiran, zanemaren, a zapravo tek njegovim intenzivnim korišćenjem počinjete da otkrivате razne slojeve, interese, poteškoće i izazove koji se kroz takvo korišćenje javljaju. Delovanje u javnom prostoru daleko je kompleksnija stvar, nego što smo mislili kad smo prvi put ovde i došli. Nije bilo lako opstati pet godina na ulici, ali odustajanje nije bila mogućnost. Niti smo dozvoljavali da nas to obeshrabruje. Svaku tešku situaciju, a bilo ih je mnogo, doživljavali smo kao izazov. Dakle, Ulična galerija nije poziv da se okreći Beograd (mada bi mu dobro došlo) već da se ponovo osvoji, sa margine i iz budžaka u koje su njegove građanke i građani saterani. Njen uspeh nije preko 80 realizovanih izložbi i na desetine drugih događaja, već sve

ono što je iz tih susreta proizašlo. Njena najveća vrednost jeste jasna opredeljenost da provocira dijalog, ponudi prostor za razmenu i stvara drugačije društvene odnose.

11

PET GODINA ULIČNE GALERIJE — PET GODINA NA ULICI

P R E Č I C O M

D O

S E B E

D A R K A A R.

I S T O R I Č A R K A U M E T N O S T I

Volim beogradske prečice po centru. Koriste ih znalci, nekada da brže stignu na određište, ali i da se za trenutak sklone od gradske vreve. Prolazi od Knez Mihajlove do Čika Ljubine, između Lomine i Gavriła Principa...nekada je i Čumićevo sokače bila prečica od Doma omladine ka Terazijama gde bi povremeno lokalni dečaci igrali fudbal. Uvek mi je bio najdraži onaj u između početka Bezistana i Nušićeve - bez obzira na zapuštenost, provlačenje između automobila, đubreta koje leti nesnosno smrdi pomešano sa još gorim smradom mokraće. Tuda je vodio i put publike nakon projekcija filmova u bioskopa Kozara. Pre koju deceniju na zadnjim zidovima montažnih objekata u Bezistanu postavljeno je nekoliko staklenih panoa, vitrina u kojima su oglašavani nadolazeći filmovi. Na to niko nije obraćao pažnju, jer se, kad padne mrak, samo gledalo kako da se što brže odatle zbríše. Decenijama je označavao smrdljivu mračnu rupu na mapi Grada. Po danu bih tu često susrela poznanike, ulične hodače sličnog duha, a dešavalo se i da se slučajni susret pretvori u diskusiju o grafiterima koji su pre gotovo deset godina iskoristili skrivenost mesta za zanimljive intervencije. Vremenom bioskop je zaključan, izlozi devastirani, no i dalje nikome nije padalo na pamet da su polurazlupani stakleni boksovi tu da bi preneli neku poruku.

I dok bih se sa prolazećim godinama sve više prepuštala pasivnoj nostalgiji, stigla je nova generacija koja Grad doživljava aktivno. Negde oko 2010. godine, prolazeći kroz razne projektne identitete, a sve sa ciljem animacije neiskorišćenih gradskih potencijala

kroz izmeštanje umetnosti u javni prostor, nastaje Ministarstvo prostora.

Nikada mi neće biti jasno kako je grupa jakih, dominantnih, inteligentnih i obrazovanih individualaca uspela da napravi osnovni tim, komplementarni kolektivni mozak, bez sukoba sujeta. Harizmatična, visoka, dugokosa, pametna, lepa i nasmejana, arhitektica; zahuhtali energični čupavac brze misli, po potrebi pesnik, dizajner; iskusni poznavalac građanskih i ostalih prava, prepun ideja koje prestižu i sapliću jedna drugu; domaćin, na prvi pogled dobroćudan, a pomalo nadrkan, pesnik - menadžer u poeziji, stručnjak za stambena pitanja sa specifičnim ličnim poznavanjem teme; pozadinac, precizan, sistematican, odgovoran, racionalni teg. Dalje mi je jasno, ta koncentracija deluje kao magnet. Čak se poslednjih godina tim ojačao priključivanjem još jedne arhitektice, ozbiljne, obrazovane, bistre, ljute kao osica, mršave i snažne.

Ova čudna ekipa privukla je pažnju jednog dela javnosti, sklonom alternativnim kretanjima, kada je započela neku drugačiju praksu i pokrenula kulturnu komunu u prostoru napuštene zgrade na Karaburmi, Inex film. Počevši sa oboda ka centru, započela je animacija iliti subverzivna okupacija Grada za potrebe njegovih građana.

Problem devastiranja i zloupotreba javnih prostora prvo je akcentovan na primeru zatvaranja bioskopa. Serija događaja simbolično je nazvana Bioskopi: Povratak otpisanih. Tokom noći ilegalci su intervenisali na neuralgičnim tačkama. Započelo je novembra 2011. godine akcijom ODEon RIP. Tabla autobusnog stajališta GSP-a preko puta

18

PET GODINA ULIČNE GALERIJE – PREČICOM DO SEBE

ulaza u bioskop na kojoj je bio naziv stanice Odeon, prelepljena je tekstom – Još samo GSP ne zna, BIOSKOPA VIŠE NEMA. GSP - Čuvar kulturnog nasleđa. Javnost je alarmirana, ali je i dalje bila zbunjena i nakon sledeće akcije Bulevar zvezda ili groblje bioskopa, tj. iscrta vanjem pločnika ispred bioskopa Balkan, gde su nekada postavljane zvezde velikanima domaće kinematografije. Marta 2013. godine, posetioce filmskih projekcija poslednjeg dana FEST-a, dočekala je instalacija Šta ste gledali, gledali ste. Bioskopi su mrtvi. Na platou ispred ulaza u Sava Centar postavljeno je 14 krstova sa imenima uništenih beogradskih bioskopa u privatizaciji Beograd filma. Skretanje pažnje javnosti na kriminalne privatizacije javnog dobra i uništavanje prostora kulture kulminalo je prvo neuspešnim (februar 2014), a onda uspešnim (oktobar 2014) skvotiranjem bioskopa Zvezda. No, nisu svi okupljeni oko ove akcije shvatili značaj borbe za javne prostore i kulturna dobra, pa se ekipa povlači iz dalje aktivnosti, ali nemiruje.

Paralelno, radilo se na pokretanju specifičnog urbanog i javnog izlagačkog prostora. Otkrivanje i zagledanje lokacije trajalo je od 2010. Pregovori sa nadležnima u opštinskim službama, borba sa parkiranim vozilima, problemom neformalnog gradskog WC-a, prve intervencije koje su čak izazvale agresivnost bile su izazov, ali i dobro iskustvo za osnaživanje. Neformalno postavljeni printovi fotografija italijanskog umetnika Luke Doninija 2010. godine, su pocepani. Svaka promena, pa i na bolje, u našem mentalitetu se teško podnosi.

Dve godine je trajala borba sa admin-

istracijom. Ipak, istrajnost i spremnost da se uhvati u koštac sa problemima i posledicama bahatog ponašanja vlasti prema gradskim prostorima rezultirali su činjenicom da je nekada zapušteni prolaz u nultom centru aprila 2012. zvanično dobio obličje i naziv Ulična galerija. Od kada postoji ulica kao deo urbaniteta, izlozi kao prostor za izlaganje robe, umetnici su to koristili. Fenomen Ulične galerije je u tome što to nije ni samo korišćenje izloga, ni galerija, niti ulica, a pritom ima funkciju i potencijal sve tri forme.

Prolaz je veoma brzo postao aktivno mesto, još jedna pulsirajuća tačka umetničke scene Beograda. Umetnost je u daleko širem kontestu, no što podrazumeva galerijski prostor u koga ipak treba ući, izašla publici na noge, u javni prostor. I to ne onaj koji se očekuje – izlog ili događaj u prometnoj ulici. Osvojen je jedan od javnih prostora, osvetljen je zapušteni skriveni prolaz, pobeđena crna rupa u srcu Grada, a uz sve to inicirani su novi fizički i mentalni sadržaji.

Od aprila 2012. godine održano je preko osamdeset izložbi. Predstavlj-

19

PET GODINA ULIČNE GALERIJE – PREČICOM DO SEBE

jeni su radovi autora različitih generacija, poznatih i nepoznatih, domaćih i stranih, a svima je zajedničko da otvaraju tabu teme našeg društva i postavljaju pitanja kako namernicima, tako i slučajnim prolaznicima. Otvaranja su organizovana kao događaji nekada uz koncerte, didžeisanje ili performanse. Sadržaj nultog centra grada se promenio i pokrenuo. U istom prolazu otvoren je (i zatvoren) jedan rock klub, ali je ubrzo u istom prostoru pokrenut sajam nezavisnih izdavača Fijuk, prolaz je dobio ime po legendarnom Goranu Čavajdi Čavketu, čuvenomi bubnjaru ključnom za scenu osamdesetih i početka devedesetih. Nešto se pokrenulo, tiho, naizgled benigno, iz ćoška. Ubrzo su još neki shvatili da je malo po malo, moguće. Pojavile su se ulične galerije u Valjevu, Šapcu, Novom Sadu. I sve one nešto poručuju prolaznicima. Mala, ali značajna bitka građana protiv Javne uprave je dobijena.

Malo li je za pet godina u Srbiji druge decenije XXI veka?

No, idemo dalje i čekamo da nas opet prodrmaj. A sve nas je manje pasivnih.

E M A N T I P A T O R S K I

P O T E N C I J A L

N A S U P R O T

P R I V A T I Z A C I J I

J A V N O G

P R O S T O R A

M I L I C A P E K I Ć

I S T O R I Ć A R K A U M E T N O S T I

K U S T O S K I N J A

Ulična galerija kao mesto u samom jezgru grada od svog osnivanja propituje potencijal umetnosti u javnom prostoru da kontinuirano i aktivno proizvodi promenu što u urbanoj strukturi grada što u simboličkom kapitalu zajedničkih javnih površina. Istorijat nastanka galerije i njena programska aktivnost dosledno svedoče upravo o tom potencijalu. Osnivanju galerije prethodila je umetnička intervencija u zapuštenom prolazu pored beogradskog Bezistana, koju su u saradnji sprovedli članovi kolektiva Ministarstvo prostora i italijanski umetnik Luka Donini 2010. godine. Na oronuloj fasadi unutar polupanih izloga koji su nekada promovisali filmski program bioskopa Kozara, gerilski su polepljeni printovi fotografija italijanskog umetnika iz serije Corpus. Crno bele fotografije aktova, portreta, studija ljudskih karaktera nastale na proputovanju umetnika po gradovima Evrope, izlažu se u napuštenim ili okupiranim prostorima, na ulicama i uličnim ćoškovima kao jednodnevna ili višednevna intervencija kojom umetnik ostvaruje direktnu komunikaciju sa prolaznicima, ali i otvara pitanje funkcije prostora i lokacije gde se fotografije izlažu. Sam izlagački koncept preuzima strategiju ulične umetnosti kao ilegalne intervencije u urbanoj strukturi grada. Već nakon nekoliko sati fotografije su bile iscepane, a stari bioskopski okviri nanovo ispražnjeni od sadržaja. Čin demoliranja izložbe koji svedoči o dinamici ulice, komunikaciji rada i posmatrača, antagonizmima unutar domena javne sfere, bio je inspiracija Ministarstvu prostora da pokrene inicijativu za osnivanje Ulične galerije. Dve godine kasnije, sa svim dozvolama

nadležne opštine, Ministarstvo prostora rekonstruiše devastirane izloge u bezistanskom prolazu i otvara prvu Uličnu galeriju u Beogradu.

Uvedena u legalne tokove izlagačke delatnosti Galerija pak ne odustaje od osnovnih vrednosnih načela upisanih u umetničku intervenciju iz 2010. godine. Izborom umetnika, umetničkih projekata i događaja, galerija se jasno pozicionira i prema postojećim institucijama, prema delovanju nezavisnih aktera u kulturi, ali i prema pitanjima od šireg društvenog značaja. Borba za javna dobra, modeli samoorganizovanja, radna prava, socijalne nejednakosti, kritičko promišljanje realnosti, aktivistički usmereno delovanje i subverzija postojećeg sistema društvenih i političkih normi ostaju dominantne linije interesa. Umrežavanjem sa komšijama i okolnim aktivnim prostorima Galerija daje jedinstven doprinos pitanjima od značaja unutar zajednice u kojoj deluje. Tako se, između ostalog, pridružuje inicijativi susednog rock kluba Podmornica da se prolaz kod bezistana nazove Čavketov pasaž, imenom Gorana Čavajde bubn-

26

PET GODINA ULIČNE GALERIJE – EMANTIPATORSKI POTENCIJAL NASUPROT PRIVATIZACIJI JAVNOG PROSTORA

jara kulnog benda Električni orgazam, čime se nasleđe novog talasa, ali i bunt protiv razaranja i kriminalizacije države devedesetih godina XX veka simbolički upisuje u zvaničnu istoriju grada.

Ulična galerija postaje i mesto susreta i mesto akcije, dinamična subverzivna tačka u samom srcu grada koja konfrontira ideje, otvara teme, ukršta i povezuje različite inicijative i proizvodi kritički potencijal publike direktno okupirajući pogled prolaznika. Pa iako programski sadržaj nastavlja da provocira i budi, izlozi od zvaničnog otvaranja do danas ni jednom nisu bili razbijeni. Slučajni prolaznici, komšije, građani i posetioci grada usvojili su prostor Ulične galerije što svedoči o emancipatorskom potencijalu strategija koje se direktno suprotstavljaju pogubnoj tendenciji sve intenzivnije privatizacije javnih površina, infrastrukture i resursa. Možda još važnije, svedoči da artikulacija formata izlagačke delatnosti u sprezi sa profilom programa nikad nije neutralna već, jasno pozicionirana, može postati argument u širim politikama borbi za javna dobra.

27

U L I Č N A
 G A L E R I J A
 N A Š
 M L A Đ I
 K O L E G A

M A R I J A R A D O Š
 I S T O R I Č A R K A U M E T N O S T I
 K U S T O S K I N J A

I Ulična galerija i Remont – nezavisna umetnička asocijacija sa svojim izlagačkim prostorom, su inicijative nastale sa idejom da poprave, promene i poboljšaju ispuštene i ugrožene segmente društvenog života. Remont su 1999. osnovali istoričarka umetnosti Darka Radosavljević Vasiljević i 12 tada mladih i potentnih umetnika kako bi prevazišli institucijalne zbunjenosti tranzicionog društva i ojačali svoju profesionalnu delatnost. Uličnu galeriju su 2012. godine ustanovili novi mladi iz udruženja Ministarstvo prostora kao simboličan prostor građanske svesti, stvaralaštva i slobode.

Remont je tokom prve decenije jačao u profesionalnom smislu, stekao internacionalnu reputaciju i stalno širio mrežu saradnika, ali odnos sa publikom se kretao u neočekivanom smeru. Posle 2000-te smo sa optimizmom radili na popularizaciji savremenih umetničkih praksi verujući da potencijalna publika čeka da o njima sazna u popularnim medijima. Učili smo o PR strategijama, dogovarali saradnje sa marketing timovima biznis sektora, edukovali sebe i druge i stalno iznova objašnjavali (i patronima i publici) u čemu je značaj savremenog stvaralaštva. Ali efekti su uporno bili sve manji od ulaganih napora. Bagovao nas je osećaj da se zatvaramo u profesionalne mikro svetove u kojima je naš rad vidljiv i vrednovan, a da u socijalnom okruženju klizimo ka margini uticaja. Istovremeno sa procesom udaljavanja publike, svedočili smo kako novu umetničku produkciju sve više okupiraju angažovane teme i kako raste potreba umetnika da artikulišu društvene probleme, nepravde i stanja trpljenja. Našli smo se između ta dva

razdvojena sveta kao loši medijatori koji ustaljenim načinima i sa ustaljenim očekivanjima prezentuju umetnost kao proizvod koji niko neće da kupi.

U par navrata smo razmatrali i gašenje Remonta.

Ali, tokom svog delovanja Remont je stvorio nešto što u urušenom sistemu i promenjenim odnosima ima veliki značaj i sve je više u deficitu, a to je sopstveni javni prostor. U njemu se susreću naše kolege, umetnici, stranci, novinari, publika, ljubitelji umetnosti, slučajni prolaznici, obični i neobični ljudi svih generacija. U njemu se razgovara, promišlja, ispoveda, stvara, razmenjuje, ne važe modni i svi ostali brzosmenjujući trendovi,... U njemu ne može niko da nas zbrza da prihvatimo nametnuta shvatanja i neudobne

34

PET GODINA ULIČNE GALERIJE – ULIČNA GALERIJA NAŠ MLADI KOLEGA

društvene uloge, već u njemu imamo luksuz da osveščujemo probleme društva i profesije. I u njemu smo uspeali da sagledamo kako je za početak dovoljno naše malo repozicioniranje kako bi stvari ponovo počele smisljeno da teku - napustili smo poziciju onoga ko zna i prepustili se istraživanju novih društvenih situacija. Zajedno sa umetnicima i publikom.

U međuvremenu se dogodila i Ulična galerija, naš dragi mlađi kolega koji je hrabro zgrabio ulicu, okupio oko sebe sve što želi da bude tu, da misli i stvara i uveo umetnički program sa empatijom. Svojom jakom svešču o značaju javnog prostora, javnog dobra i slobode, osnažili su i nas i mnoge druge pojedinačne inicijative podsećajući nas da se od tih vrednosti ne odustaje.

35

I Z L O Ž B E

2

0

1

2

Pokazne vežbe iz rotacija, tela i prostora / Otvaranje Ulične galerije

20. april – 10. maj

Izložbom amaterskog fotografa Danila Lučića, *Pokazne vežbe iz rotacija, tela i prostora* otvorena je Ulična galerija. Izložba postavlja rotaciju kao analitički zahvat koji obezbeđuje novu vizuru spram odnosa telo-prostor u funkciji ekspanzije semantičkih horizonata. Ove pokazne vežbe svedočanstvo su o pokušajima da se otkrije nova estetika i funkcija tela posmatrana kroz predodređenost i uslovljenost prostornim okruženjem, kao i kroz težnju da se ta predodređenost i uslovljenost prevaziđu.

UMETNIKU Danilo Lučić rođen je 1984. godine u Beogradu. Osnovne i master studije završio je na Filološkom fakultetu u Beogradu, na Katedri za srpsku književnost. Svojevremeno se bavio novinarstvom i pisao za nekoliko studentskih časopisa i dnevnih listova. Do sada je u periodici objavljivao svoje pesme, priče i eseje, a književne prikaze je objavljivao na internet portalima *Popboks-a* i *Malih novina* (Pančevo). Bavi se pisanjem, analognom fotografijom i organizovanjem pesničkih večeri ARGH!

Kunstleri
Pariz – Beograd

11. maj – 5. jun

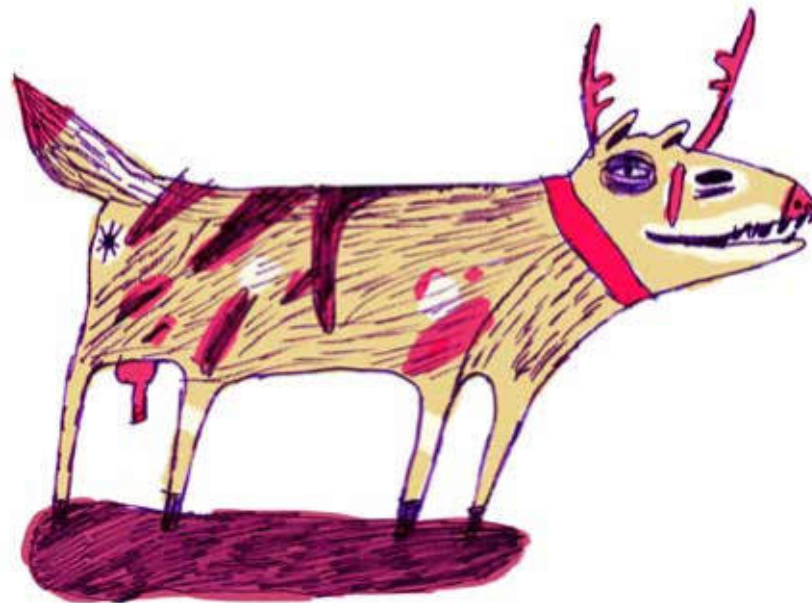
Kunstleri su poznati imaginarni prijatelji iz detinjstva koji nikada neće pokupiti svoje igračke i napustiti nas u pola igre. Prijatelji koje kada odrastemo grubo zaboravimo i odbacimo, iako oni nikada nisu, niti će, odbaciti nas. *Kunstleri* su sve ono što nas vraća i asocira na detinjstvo, dečije igre, strahove i ljubavi... Trude se da nas bar na trenutak vrate u dane kada nismo brinuli. Tu su da nas u ovom otuđenom svetu uvek podsete na iskrene emocije i pravo prijateljstvo, kojeg je nažalost sve manje.

U METNIKU Danilo Vuković rođen je 1984. godine u Kraljevu. Diplomirao je na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, odsek Grafika. Kasnije je završio i master studije na istoj Akademiji, disciplina crtež. Učestvovao je na brojnim izložbama u zemlji i inostranstvu. Dobitnik je nekoliko nagrada; 2009. godine za najbolje umetničko ostvarenje (disciplina crtež) - Akademija umetnosti Novi Sad; 2009. nagrada *Perspektive* za perspektivnog mladog umetnika (disciplina grafika) – Art Klinika Novi Sad; 2012. prva nagrada za crtež *Art Scape* – Kulturni centar Pančevo.

КУНСТЛЕР
СЦРТОМ

СВЕМИРСКО ПЛУЧЕ

Goran Čavajda Čavke

6 – 22. jun

U saradnji sa klubom Podmornica, 2012. godine pokrenuta je inicijativa da se prolaz u kome se nalazi Ulična galerija nazove po kulturnoj ličnosti Goranu Čavajdi Čavketu. Čavketovi prijatelji i fotografi Goranka Matić, Miladin Jeličić Jela i Zoran Vujović Vuja, izložbom fotografija doprineli su inicijativi da prolaz između Trga Nikole Pašića i Nušičeve ulice ponese njegovo ime.

Osamdesetih godina prošlog veka rađao se sasvim nov duh koju je predstavljao viziju slobodnog društva koje počiva na slobodnim pojedincima. Nastajale su prve istinske ikone urbane kulture kod nas. Bunt te urbane kulture ogledao se u organizovanju novih formi društvenosti, imidža, pojavnosti, različitih artefakata, ali i različitih formi samoorganizovanja i potkulturnog delovanja. Tada su isplivale i brojne beogradske muzičke grupe, desila se jedna nova mladost koja je nosila novi senzibilitet.

Početak Čavketovog umetničkog delovanja vezuje se za bend *Butik* (Čavke, Nebojša Antonijević – Anton i Zoran Radomirović – Švaba), a 1980. godine postaje bubnjar kulturnog beogradskog sastava - *Električni orgazam*. Povremeno gostuje *Partibrejkersima*. Kasnije postaje deo benda *Babe* (Žika Milenković i Zoran Ilić), a u istom periodu (1992) i član grupe *Rimtutituki*. Kao pripadnik osvešćenog dela tadašnjeg Beograda, sa ekipom (Milan Mladenović, Zoran Kostić Cane, Nebojša Antonijević Anton, Borko Petrović, Srđan Gojković Gile, Zoran Radomirović Švaba i Ljubomir Jovanović Jovec) pokušava da probudi glas protesta protiv ratnog ludila, ekonomske i kulturne destrukcije antiratnim porukama. Važno je istaći da su upravo pomenuti akteri tog vremena uz brojne kolege i prijatelje predstavljali prodor autentičnog rokenrola u kulturni život Beograda, i svakako dali novi kvalitet tom kulturnom životu.

Njegovo muzičko delovanje prijatelji objašnjavaju kao kombinaciju Ringo Stara i Čarli Votsa, neki dodaju i Kejt Muna. Ritam, precizan, perfektan i neponovljiv. Pojavnost, kombinacija egzibicionizma i latentnog koketiranja. Muzika koju je

stvarao ili u kojoj je sudelovao obezbedila mu je dug život i nakon njegovog fizičkog odlaska. Bio je multitalentovana ličnost. Pored muzike, ostvario je ulogu u pozorišnoj predstavi *Zigi Stardast* ulogom Mark Bolena, a pored toga beleži i nekoliko filmskih ostvarenja od kojih je možda najvažniji dokumentarni film *Geto – tajni život grada*, autora Ivana Markova.

Umro je 1997. godine na Tasmaniji i od tada je negde u Tihom okeanu.

Komisija za spomenike i nazive trgova i ulica Skupštine grada Beograda prihvatila je inicijativu Ulične galerije i kluba Podmornica da ovaj prolaz dobije njegovo ime. Od 30. januara 2013. godine Ulična galerija nalazi se u Čavketovom pasažu.

Rekonstrukcija – saradnja sa
Muzejom savremene umetnosti
(Beograd)

23. jun – 13. jul

Izložba *Rekonstrukcija* je realizovana u okviru neizložbe dokumentacije, artefakata i umetničkih intervencija *Šta se dogodilo sa Muzejom savremene umetnosti?*, na osnovu saradnje Muzeja savremene umetnosti i Ulične galerije. Ova neizložba inicirana je razlogom godinama zatvorenog muzeja za javnost usled rekonstrukcije, a fotografije nastale 2008. dokumentuju stanje pri obnovi MSUB i mogu se čitati kao zabeleške o ljudima, radnicima unutar mesta koje im je strano, kao i o muzejskim delima u sada drugačijem, prinudnom kontekstu.

Kustosi izložbe: Dejan Sretenović, Una Popović i Andrej Dolinka.

U UMETNIKU Ivan Petrović rođen je 1973. godine u Kruševcu. Diplomirao je 2002. godine na Akademiji umetnosti *Braća Karić*, odsek Fotografija. Sa kolegom Mihajlom Vasiljevićem osnivač je Centar za fotografiju, nevladino i neprofitno udruženje osnovano u cilju istraživanja, proučavanja i promovisanja fotografije kao društvenog fenomena u najširem smislu. Inicijator je i *Foto Foruma*, a od 2013. godine vodi umetničko-obrazovni program *Fotografija* u Šumatovačkoj. Izlagao je na mnogim izložbama u zemlji i inostranstvu. Dobitnik je nagrade Dimitrije Bašičević Mangelos 2008. godine za najboljeg mladog vizuelnog umetnika u Srbiji i stipendije *Kulturkontakt* u Beču 2004. godine.

Dirty Season

14. jul – 2. avgust

Projekat *Dirty Season* skreće pažnju na uzroke apatije i bede u okviru srpskog političkog procesa. Oni su takođe deo globalnog problema nezainteresovanosti birača u političkom dijalogu. Osnovna premisa fokusirana je na apsolutne gluposti fizičkog i mentalnog trovanja korišćenih tokom predizbornih kampanja, poput zagađenja životne sredine plakatima, bilbordima, letcima, grafitima, parolama, video i audio porukama. Kameradesi su bili prinuđeni da apsorbiraju sve to podsvesno i odluče ko su loši momci.

o **KOLEKTIVU** Kamerades je grupa od šest dokumentarnih fotografa iz Srbije. Članovi dele misiju dokumentovanja realnosti i širenja svesnosti na polju društvenih tema Balkana. Njihov rad je baziran na tradicionalnom pripovedanju, ali sa poštovanjem visokih vizuelnih, etičkih i narativnih standarda u foto novinarstvu. Kamerades su Nemanja Jovanović, Milovan Milenković, Saša Čolić, Nemanja Pančić, Marko Risočić i Marko Rupena.

New York Beyond Postcards

3 – 23. avgust

Autor fotografijama spušta grad i distancira ga od svima poznatih motiva. Ovim postupkom zaokružuje se slika o mestu i pokazuje krhkost, slabost i prolaznost. Fotografije su nastale mobilnim telefonom kao najneposrednijim sredstvom komunikacije danas, što sam stvaralački postupak svodi na intuiciju i suštinu.

UMETNIKU Andreja Buđevac rođen je u Nišu 1988. godine. Srednju školu završio je nadomak Njujorka, a osnovne i master studije arhitekture u Beogradu. Fotografijom i konceptualnom umetnošću počinje da se bavi po upisu na fakultet, od kada ih aktivno samostalno istražuje. Najviše se bavi fotografijom kao kritikom socijalnog konteksta. Objavljuje i izlaže u domaćim i stranim časopisima i galerijama. Stekao je domaća i međunarodna priznanja za svoj rad.

Zaboravljeni

24. avgust – 7. septembar

Zaboravljeni je serija fotografija je nastala u periodu od 2008. do 2010. u *Prvoj petoletci*, nekadašnjem industrijskom gigantu, u Trsteniku. Priča je o svim industrijskim radnicima koji su nekada bili nosioci izgradnje posleratne zemlje, a zatim se našli u vrtlogu loše vođene tranzicije. Zaboravljeni od javnosti i medija oni nastavljaju da odlaze na svoja radna mesta, uključuju mašine i stvaraju iluziju opstanka. U ogromnim fabričkim halama, mašina u upotrebnom stanju je sve manje, a ljudi su sve neprimetniji u njihovim čeličnim senkama.

UMETNICI Slađana Stanković rođena je 1966. u Trsteniku, u ex-Jugoslaviji. Godine 2002. preselila se u Pariz, ali njeni projekti su vrlo često vezani za Balkan. Pokušava da kroz fotografiju realizuje svoja sećanja, ali i da pronađe i uspostavi vezu sa onim, za nju, važnim i humanim u ovoj regiji. Tako polazi u susret radnicima u fabričkim halama, silazi u minske jame, upoznaje i provodi vreme sa romskom decom u beogradskim predgrađima, u sirotištima u Bugarskoj, i slično. Njene fotografije su izlagane u Parizu, kako u privatnim galerijama, tako i u izložbenom prostoru kulturnih asocijacija, kao što je *La Maison d'Europe et d'Orient* sa kojima ima dugogodišnju saradnju. Od 2007. do 2011. angažovana je kao zvanični fotograf Univerzitetske biblioteke Jezika i civilizacija. U 2010. i 2011. godini radi kao fotograf je pri rezidenciji Centre 100, kulturno-društvenom centru u Parizu, a tokom tog perioda realizuje dva projekta. Prvi, *Regards non détournés* (Neskrenuti pogledi), serija fotografija na temu pariskih beskućnika, za koji dobija nagradu od Odseka za umetnost opštine Grada Pariza. U okviru drugog projekta pratila je rad mladih sa poteškoćama u školovanju, u toku njihovog kreativnog rada u jednoj gimnaziji u Parizu. Fotografije su predstavljene izložbom u *Institutu de Monde Arabe* u Parizu. Od septembra 2011. živi na relaciji Beograd – Pariz.

Short Cuts

Projekat FOTODOKUMENTI 2 –
saradnja sa MSU, Remontom i
Centrom za fotografiju

8. septembar – 19. septembar

Seriya *Short Cuts* deo je projekta *Fotodokumen-
ti 2*, koji je nastao u saradnji Muzeja savremene
umetnosti u Beogradu, galerije Remont i Ulične
galerije. Projekat predstavlja jedan mogući uvid u
zbivanja na ovdašnjoj, inače vibrantnoj fotograf-
skoj sceni, njene aktere, njihovu produkciju i
odgovore na neka aktuelna kretanja u domenu
savremene fotografije. Raznovrsnost prezento-
vanih pristupa i poetika, okvir je za prepoznavanje
šireg poimanja fotografije danas i vitalnosti koju
posедуje. Dokumentarnost u njihovom slučaju
ostaje još jedno polje u kojem se vrlo otvoreno
problematizuju i preispituju i sam medij doku-
mentarne fotografije i moć fotografske slike,
njene implikacije, značaj i uticaj u predominantno
vizuelnom okruženju. Ono što bi se moglo izdvo-
jiti kao posebna odlika recentnih globalnih deša-
vanja i pojava na savremenoj fotografskoj sceni
jeste intezivnije korišćenje i promišljanje medija
i konvencija dokumentarne fotografije kroz koje
umetnici na najneposredniji način analiziraju i
komentarišu sve aspekte složenih procesa na
socio-političkom i ekonomskom planu, sa kojima
je fotografija, pre svega, uvek i neizbežno bila u
bliskoj relaciji.

Kustosi: Slađana Petrović Varagić, Una Popović
i Miroslav Karić.

UMETNICI Andrea Palašti, vizuelna umetnica, ro-
đena je 1984. u Novom Sadu. Osnovne i master
studije završila je na Akademiji umetnosti u Novom
Sadu na odseku Fotografija. Od 2006. godine izlaže
i saraduje sa umetnicima, umetničkim kolektivima
i inicijativama. Do sada je svoje radove predstavila
na više samostalnih i grupnih izložbi u zemlji i ino-
stranstvu. Od 2009. godine pohađa Interdisciplin-
arne doktorske studije Univerziteta umetnosti u
Beogradu, na odseku za Teoriju umetnosti i medija.
Stipendista je Ministarstva nauke za mlade doktor-
ante. Bavi se teorijom fotografije i kulture.

Projekat *Oko ulice*

20. septembar – 11. oktobar

Oko Ulice je program koji putem foto radionica i izložbi radova na nov način utiče na socijalno uključivanje i osnaživanje dece koja žive i rade na ulici. Projekat je pokrenut kako bi se dodatno mobilisali mladi iz marginalizovanih grupa i pružila im se prilika da svoj doživljaj ulice, rada i života pretvore u svojevrjne umetničke fotografije. Mladima koji svakodnevno provode vreme na ulici fotografi profesionalci pružili su obuku, obezbedili korišćenje fotografske opreme, i svu neophodnu podršku. Autori programa su beogradski fotografi-fotoreporter Željko Šafar i Dragan Kujundžić.

◦ **UMETNIKU** Mirko Ondrik je dečak iz sela Kovačica, banatskog mesta poznatog po školi naivnog slikarstva. Mirko je godinama bio prodavac magazina *Liceulice*, a od svoje 12 godine bio je primoran da prosi na Kalemegdanu, kako bi nekima od svojih dvanaestoro braće i sestara omogućio da se školuju. Polaznik je programa *Oko Ulice* i autor fotografija u kojima je uspeo da predstavi svoj život, svoje selo, rođake, komšije, svoj dom. Njegova velika strast je fotografija, a kroz program *Oko Ulice* pokazao je veliki talenat i zaslužio svoju prvu samostalnu izložbu.

Treće doba

21. oktobar – 24. oktobar

Fotografije su nastale na ulicama Beograda, Novog Sada, Niša i u Gerontološkom centru u Kanjiži. Prikazuju izazove sa kojima se sreću ljudi tzv. *trećeg životnog doba*. Među njima ima beskućnika, izbeglica, poraženih i zaboravljenih. Ali ima i motivisanih, kreativnih, srećnih. Svima im je zajedničko da ne odustaju od života, iako je mnoge od njih društvo izgnalo iz svojih okvira.

UMETNICI Mina Delić diplomirala je na Odseku za medijske studije na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu. Nakon toga upisala je Master novinarstva na Fakultetu političkih nauka u Beogradu i stipendistkinja je *Fonda za mlade talente*. Fotografijom se bavi od 2008. godine. Učestvovala je na nekoliko kolektivnih izložbi *Foto kino* i *Video saveza Vojvodine* – osvojila je treću nagradu za kolekciju fotografija na izložbi *Novi Sad i Novosađani 2012* i drugu nagradu za pojedinačan rad na izložbi fotografija *Horseville 2012*. Takođe je učestvovala na kolektivnoj izložbi *Vojvodina* (Podrška umetnosti, Novi Sad, oktobar 2010), u projektu *Zlatno doba života* (Beograd, oktobar 2011 – maj 2012) i *Ada Art* (Beograd, avgust 2012), kao i na *Fotofinišu* (Niš, avgust 2012).

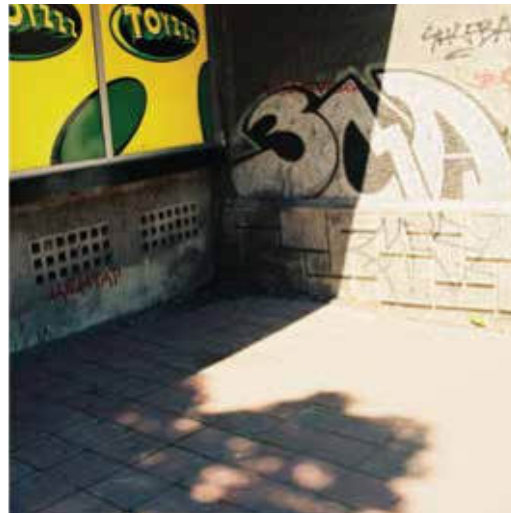

Pogled na drugačiji Beograd

25. oktobar – 8. novembar

Po procenama centara za socijalni rad u Beogradu trenutno živi oko 1.000 ljudi bez krova nad glavom. Ovi ekonomski zarobljenici u svom zatvoru pod otvorenim nebom, bez prebijene pare, pate svakodnevno. Poput drevnih lovaca, dan im je ispunjen potragom za hranom i skloništem. Izložba fotografija *Pogled na drugačiji Beograd* prikazuje svakodnevne strategije preživljavanja beskućnika, mogućnosti zadovoljavanja osnovnih ljudskih potreba, kao i načine na koje se transformiše javni prostor u te svrhe.

U METNICIMA Maja Nikolić je od 2012. do 2014. godine radila na poziciji stručnog saradnika u Crvenom krstu Palilula. Ona i Danilo Lučić pokrenuli su foto-projekat koji je realizovan u organizaciji sa Odeljenjem za sociologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu. Ovim projektom želeli su da otvore diskusiju o problemu beskućništva, koja bi, za razliku od trenutno zastupljene strategije čišćenja javnog prostora od beskućnika, rezultirala efikasnijim rešavanjem ovog problema.

Deca Romvila

9. novembar – 22. novembar

Izložba prati život Roma, prvenstveno romske dece u novobeogradskom improvizovanom naselju *Romvil*, u okolini *Belvil*-a. Ivan Božinoski proveo je nekoliko meseci družeći se sa stanovnicima ovog naselja, uporedo istraživajući i dokumentujući njihov život.

U METNIKU Ivan Božinoski rođen je 1984. godine u Beogradu. Završio je Visoku školu strukovnih studija Sportsku akademiju, a nakon toga industrijski dizajn na Visokoj školi strukovnih studija Beogradska politehnika. Aktivan rad u oblasti industrijskog dizajna realizovan je nizom projekata od kojih su neki predstavljeni na međunarodnim izložbama i festivalima. Zapažene rezultate ostvario je i u sferi fotografije, a među značajnijima je serija fotografija *Deca romvila* prezentovana na UNESCO-voj tribini u Parizu. Ovi radovi predstavljeni su i studentima na Sorboni. Pored toga učestvovao je na nekoliko kolektivnih izložbi fotografija u zemlji i inostranstvu.

Ovde smo

23. novembar – 12. decembar

U julu 2011. godine Andrej je pozvan da fotografiše generalnu probu i premijeru predstave *Ostrvo* u izvođenju šticećenika Doma u Sremčici i studenata oligofrenološkog smera Defektološkog fakulteta iz Beograda, u sklopu projekta *Primeni pozorište, promeni život*, Centra za pozorišna istraživanja *ApsArt*. Fotografije su nastale 1. jula 2011. godine, u periodu između generalne probe i početka predstave, kad je publika tek počela da pristiže i kad je nastala blaga euforija izazvana posetom tolikog broja ljudi sa strane: gledalaca, prijatelja, kao i malobrojnih roditelja i rodbine učesnika predstave. Fotografije prikazuju niz spontanih portreta dece, šticećenika *Doma* za *decu i omladinu ometenu u razvoju* u Sremčici.

o **UMETNIKU** Andrej Filev rođen je u Beogradu 1973. godine. Diplomirao je slikarstvo na Fakultetu primenjenih umetnosti i dizajna, a aktivno se bavi dokumentarnom fotografijom od 2006. godine. Član je fotografsko–umetničkog kolektiva *Belgrade Raw*.

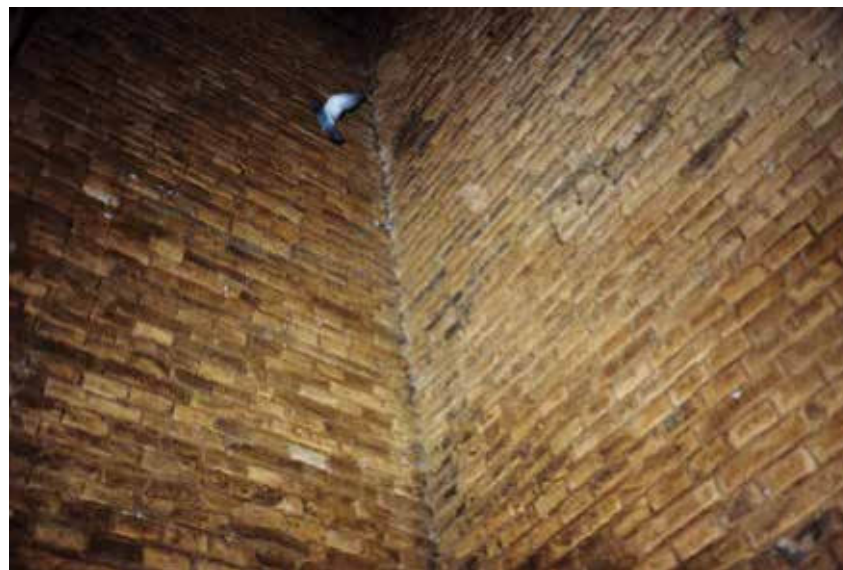

Sa druge strane

13. novembar – 3. januar 2013.

Fotografije dokumentuju jedno od privremenih naselja u blizini granice Srbije sa Mađarskom i njegove privremene stanovnike, ilegalne putnike iz udaljenih krajeva Azije i Afrike, na putu u srce Evrope. U svom pokušaju da pobegnu od rata, političkog progona, siromaštva i efekata klimatskih promena, ovi tražioci azila, izbeglice i nedokumentovani migranti nailaze na brojne prepreke. Između očajja koji ih nagoni na ovaj put i nade da ih na njegovom kraju čeka bolji život, nalazi se konstantni strah. Granične patrole, korumpirani državni službenici, nepouzdana posrednici i krimjučari, kamioni i brodići prenapunjeni ljudima, nehumani uslovi pritvora, deportacije, rasizam i neizvesnost celokupnog poduhvata – deo su ovog puta koji zna da traje i po nekoliko godina, a neretko se okončava tragično. Samo u poslednjih 20 godina dokumentovano je preko 16.000 slučajeva smrti uzrokovanih restriktivnom imigracionom politikom Evropske unije, a ostaje nepoznato koliko života je izgubljeno bez ikakvog traga.

UMETNIKU Dušan Rajić rođen je 1983. godine u Beogradu. Arhitekta, vizuelni street umetnik, fotograf. Njegovi radovi izlagani su na brojnim grupnim izložbama u zemlji i inostranstvu, ali najveći broj radova nalazi se širom Beograda i mnogih drugih gradova. Njegove urbane ilustracije, grafiti i fotografije predstavljaju svojevrstan umetnički i filozofski komentar na razne aktuelne društvene teme. Član je fotografsko-umetničkog kolektiva *Belgrade Raw*.

2

0

1

3

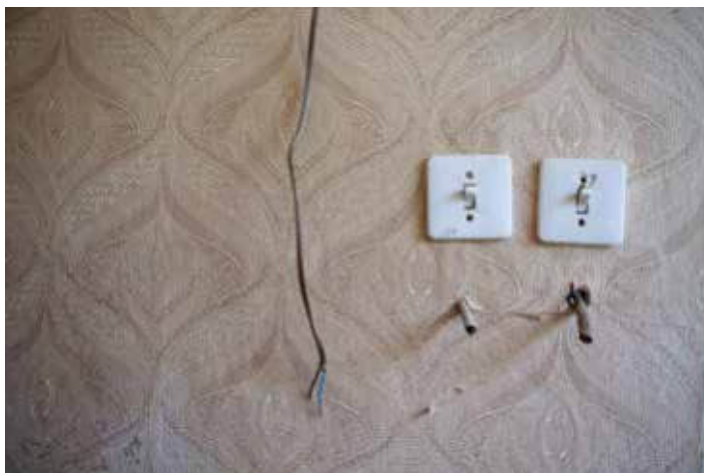

Urbana deStruktura

4. januar – 17. januar

Serija fotografija *Urbana deStruktura* bavi se paralelnim procesima uništenja jedne vrste urbane strukture koja biva zamenjena drugom. Ovakva promena sa sobom nosi dalekosežne posledice, promenu načina društvenih odnosa, strukture porodice, ljudskih navika i ponašanja. Urbanistička promena inicirana od strane političke elite kojoj same promene nisu namenjene, postavlja se kao problematična i biva podvrgnuta kritičkom stavu autorke. Ova izložba problematizuje pitanje opravdanosti i održivosti ovako sprovedenih promena iz perspektive jedne porodice.

UMETNICI Ivana Stojanović, rođena 1979. godine u Novom Sadu, završila je osnovne i master studije na Akademiji umetnosti Univerziteta u Novom Sadu. Učestvovala je samostalno i grupno na mnogim domaćim i međunarodnim izložbama. Osvojila je i nekoliko nagrada za uspešno umetničko delovanje u oblasti fotografije, među kojima treba pomenuti nagradu za rad *U dijalogu sa Vazarelijem* pod pokroviteljstvom Ambasade Mađarske i Muzeja savremene umetnosti Vojvodine; najuspešniji umetnički rad u disciplini fotografije, Akademija umetnosti Novi Sad, i treća nagrada na Svetskom bijenalu studentske fotografije u Novom Sadu.

Rudnik – BIO SE PONA VLJA

18. januar – 21. mart

Izložbom fotografija *Rudnik*, autorka prenosi ličnu, emotivnu priču o susretu sa svakodnevnim uslovima života i rada jednog srpskog rudnika. O ovom iskustvu Slađana kaže *Sišla sam sa rudarima druge smene u okno. Nakon dvadesetak metara od ulaska, zagazimo u vodu koja se sliva i kaplje sa zidova izbušene planine. Na šinama stoje napušteni vagoni za prevoz rude. Liftom se spuštamo 150m pod zemlju i ulazimo u prostrane galerije. Apsolutni mrak paraju jedino lampe na rudarskim kacigama. Lampe koje bi trebalo da daju svetlost tokom osam sati boravka pod zemljom. Moja se ugasila već nakon dva. Naime, da bi baterija imala energiju tokom cele smene, treba da se puni šesnaest sati. Kako ih nema dovoljno za svaku smenu, rudari često koriste baterije koje su već bile u upotrebi tog istog dana.*

o UMETNICI Slađana Stanković rođena je 1966. u Trsteniku, u ex-Jugoslaviji. Godine 2002. preselila se u Pariz, ali njeni projekti su vrlo često vezani za Balkan. Pokušava da kroz fotografiju realizuje svoja sećanja, ali i da pronađe i uspostavi vezu sa onim, za nju, važnim i humanim u ovoj regiji. Tako polazi u susret radnicima u fabričkim halama, silazi u minske jame, upoznaje i provodi vreme sa romskom decom u beogradskim predgrađima, u sirotištima u Bugarskoj, i slično. Njene fotografije su izlagane u Parizu, kako u privatnim galerijama, tako i u izložbenom prostoru kulturnih asocijacija, kao što je *La Maison d'Europe et d'Orient* sa kojima ima dugogodišnju saradnju. Od 2007. do 2011. angažovana je kao zvanični fotograf Univerzitetske biblioteke Jezika i civilizacija. U 2010. i 2011. godini radi kao fotograf je pri rezidenciji Centre 100, kulturno-društvenom centru u Parizu, a tokom tog perioda realizuje dva projekta. Prvi, *Regards non détournés* (Neskrenuti pogledi), serija fotografija na temu pariskih beskućnika, za koji dobija nagradu od Odseka za umetnost opštine Grada Pariza. U okviru drugog projekta pratila je rad mladih sa poteškoćama u školovanju, u toku njihovog kreativnog rada u jednoj gimnaziji u Parizu. Fotografije su predstavljene izložbom u *Institutu de Monde Arabe* u Parizu. Od septembra 2011. živi na relaciji Beograd – Pariz.

U kavezu crvene ptice

22. mart – 19. april

Gradski pejzaž u delu Dejana B Popova nije zavisao od perspektive, niti prostorne niti svetlosne, on je sveden na oznaku. Dobijamo crtačku viziju grada u obliku nekakve vrste zagonetke o gradu, u kojem prepoznajemo autorov stav i emocije. Autor želi da nam stavi do znanja da svet nije isključivo onakav kakvim ga mi vidimo, to nije njegov jedini oblik postojanja. Neobičnosti postaju Stvarnosti, umetničke stvarnosti koje čine vidljivim do tad skriveni izgled stvari. Rad proizvodi fikciju i zahvaljujući sopstevnoj mašti stvaramo sliku koju shvatamo kao fenomen. Ova geometrizovana predstava okruženja zapravo je veštačka tvorevina u odnosu na prirodu, ali je upravo tim redukovanjem gradski pejzaž silovitije istaknut i prenosi nas u oblast umetnosti. Koristeći najjednostavniji, geometrijski čist izraz, predstavlja se ono što je opšte i univerzalno, *naindividualno* u prirodi.

O UMETNIKU

Rođen u FNR Jugoslaviji.
Najbolje godine proživio u SFR Jugoslaviji.
Trenutno živi i radi u Srbiji.
U šumi u okolini Gornjeg Milanovca.
Odrastao na Kaleniću.
Završio vrtić, osnovnu i zatim gimnaziju.
Apsolvent Arh fakulteta BGD, još od 1979.
Imao sedam samostalnih izložbi u BGD-u.
I svoje besmislene radove menja za novac.
Ima psa i mačku.
Ženu i dvoje dece.
Na fejsu poznat kao Dex Popov.
Voli pivo.
Puši Drinu sa filterom.

Corpustrip

20. april – 16. maj

Luka Donini posebno je značajan za nastanak *Ulične galerije*. Godine 2010. ovaj autor je u okviru svog projekta *CORPUSTRIP* posetio Beograd i postavio svoju izložbu u tada potpuno devastiranom i napuštenom pasažu pored Doma Sindikata. Izložba je naišla na nerazumevanje nekih prolaznika, pa je samo par sati kasnije potpuno iscepana i uništena. To je bio razlog da se pokrene inicijativa za formiranje *Ulične galerije*, koja je otvorena u aprilu 2012. godine.

o **UMETNIKU** Luca Donnini (Luka Donini), fotograf, živi i radi u Rimu, a izlaže širom sveta. Po profesiji filmski i TV scenarista, radio je u filmskom studiju *Cinecittà* (Studio E. L. Ettore Scola – Luciano Ricceri) i u nekoliko TV produkcija (RAI, Tele Cinco Madrid). Od 1997. godine se posvećuje specifičnim umetničkim istraživanjima. Usresređen je na *nagost tela, fasciklu prostora i vremena gde mnoštvo postaje napetost i tišina više milion priča*. Služi se *Rolleiflex* fotoaparatom, kojim stvara autentične crno-bele fotografije različitih portreta i prostora. Kao reditelj stvara video zapise, umetničke instalacije i pozorište mizanscene. Projekat *CORPUSTRIP* izlagan je u Rimu, Madridu, Parizu, Berlinu, Stokholmu, Beču, Ljubljani, Istanbulu i Beogradu.

Trespassing

17. maj – 13. jun

Njegov rad istražuje odnose između čoveka i prirode. Autor beleži interakciju elemenata prirodnog okruženja i postavljenih artefakata u njemu. Fotografije su rezultat duge ekspozicije, a vrlo često u konačnom kadru veoma je teško uočiti šta ispunjava taj kadar u procesu nastanka. Posle samog postavljanja kadra autor ima veoma malo kontrole nad finalnim rezultatom. Ovi artefakti oslikavaju ljudsko prisustvo koje sa namerom nedostaje u ovoj seriji. Njihova namena je da omogućće sagledavanje prirodnih pokreta i pojava.

U UMETNIKU Ole Brodersen rođen je 1981. godine u Norveškoj. Kao i deset generacija njegovih predaka, odrastao je na ostrvu na kojem nema automobila. Sin proizvođača jedara, unuk kapetana. Njegovo dvorište bilo je njegov vrtić, a majka učitelj. Veslao je do škole, koja se nalazila na susednom ostrvu, gde se priključio odeljenju koje je imalo samo jednog učenika. Počeo je da jedri sa šest godina, a većinu svog života proveo je na okeanu u stalnom odnosu sa prirodnim nepogodama. Njih je dalje istraživao plovidbom Atlantikom. U pratnji nekoliko bliskih prijatelja, na drvenoj jedrilici napravljenoj 1894, godinu dana proveli su prepušteni na milost i nemilost vremenskim nepogodama. Zvanje art-direktora stekao je na jednoj od deset najboljih kreativinih škola u celom svetu. Asistirao je fotografu Dag Alvengu (koji je izlagao u MOMA i Metropolitan muzejima).

Kreativna radionica za decu –
 izložba i radionica

14. jun – 27. jun

Kreativna radionica za decu je nastala u decembru 2011. godine pri Osnovnoj školi *Kralj Petar Karađorđević II*, a kasnije nastavlja sa radom u DKC Majdan. KRZD vode Mina Piščević, diplomirani grafički dizajner, i Marija Knežević, umetnica. KRZD uvodi polaznike, školskog i predškolskog uzrasta, u pojmove kulture i socijalizacije kroz zajednički rad i upoznavanje umetnosti i oblika umetničkog stvaranja. Umetnost se na ovom mestu shvata kao platforma za istraživanje kulture i sticanje društvenih sposobnosti. Polaznici se upoznaju sa različitim materijalima i oblicima likovnog i umetničkog stvaralaštva.

Učesnici KRZD-a su: Isidora Marković, Jelena Slović, Mina Cvijetinić, Ivana Cvijetinić, Tijana Raković, Mihailo Raković, Mila Janković, Siniša Janković, Iva Bešević, Stefan Perović, Kristijan Perović, Maša Nedović, Marija Đurđević, Elena Đurđević, Vanja Minić, Teodora Bogdanović, Mina Jekić, Jana Jekić, Ana Blagojević, Andrej Mitrović, Nikola Lazarević, Nina Simeunović, Jovan Savić, Ana Savić, Nina Jovanović, Zoja Jovanović, Sofija Paković, Irma Paković, Mina Lazarević, Marta Grujić, Lena Ećimović, Iva Pejović, Viktorija Pejović, Strahinja Peljević, Vasilisa Baletić, Katarina Popadić, Nikola Popadić, Petra Milovanović, Milena Rakita, Milica Popović, Aleksa Urošević, Maša Vujić, Nevena Stanišić, Milena Filipović, Maša Eraković, Luka Eraković, Andreja Ristić, Luka Vukosavljević, Ognjen Vukosavljević, Katarina Friščić, Zoja Ilić, Anja Lakočević, Emir Imamović, Dušan Đurić, Mate Belejsza, Ognjen Dživdžanović i Ksenija Đurić.

21. marta

28. jun – 12. jul

EMAEMAEMA + SRETAN BOR su umetnički duo koji oslikava zidove raznih gradova, iscrtava papire pod noćnim lampama, i radeći zajedno ili suprotstavljajući lične radove tragaju za svojevrsnim središtem u kojem se njihove suprotnosti podudaraju. Poliptihom za izložbu u Uličnoj galeriji želeli su da ponude svoje dobronamerno viđenje leka za današnje društvo.

o **UMETNICI** Emilija Radojičić radi u poljima crteža, slike, fotografije, objekata instalacija i urbanih intervencija. Do sada je realizovala mnogobrojne samostalne i grupne izložbe, audio-vizuelne performanse i kolaboracije.

o **UMETNIKU** Mario Kolarić rođen 1984. u Beogradu, odrastao u Osijeku, diplomirao na ALU Zagreb 2010. Član HDLU-a od 2011. godine. Radi u polju crteža, objekata i instalacija. Do sada je imao par samostalnih i nekoliko grupnih izložbi u Hrvatskoj i Evropi.

Viktor Ligoff – VISIONARIUM

13. jul – 15. avgust

• **UMETNIKU** Pacov sa beogradskih ulica, koji je svoju diplomu grafičkog dizajnera okačio tik pored wc šolje kako bi je u slučaju nužde iskoristio na pravi način. Još uvek pravi brod kojim će moći da se vrati kući, čiji su temelji zidani bluzom i punkom, čiji su zidovi islikani grafitima i čiji je krov skatepark.

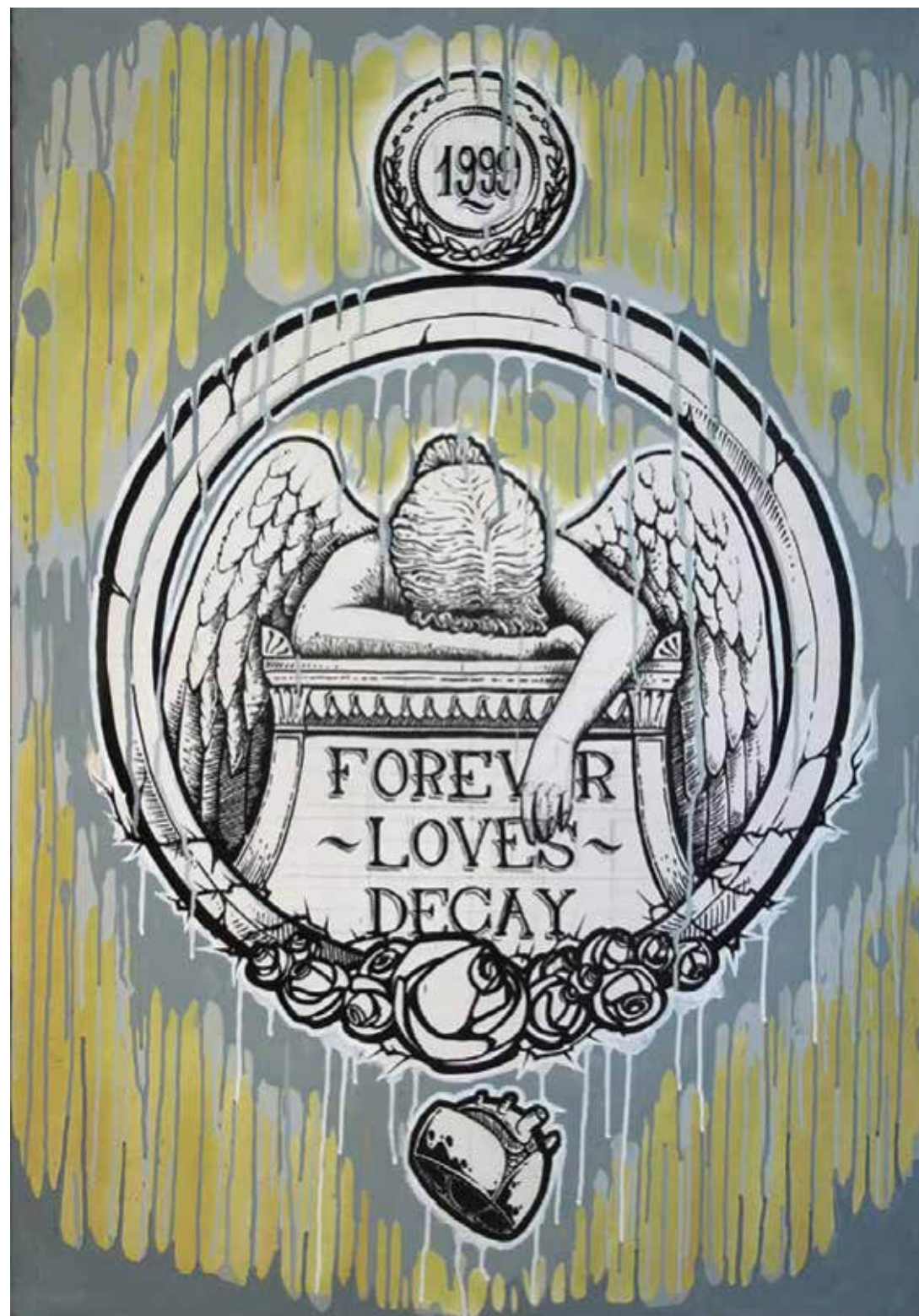

Eterna

16 – 29. avgust

Sklad i harmonija dijametralnih emocija, strahova i ciljeva sa kojima se osoba susreće na svakodnevnom planu, svesno ili nesvesno. Zajedničko funkcionisanje emocija koje su toliko različite da su suprotne, ali ne mogu jedna bez druge. Sve to je upisano u krug, akcentujući suštinu onoga što je autor želeo da kaže, dodatno obmotavajući celu priču u vrtlog boje koja je subjektivan doživljaj osobe koja se susreće, bori i doživljava sve ove entitete.

UMETNIKU Hope je rođen sredinom osamdesetih godina, živi i provodi najveći deo svog vremena u Blokovima na Novom Beogradu. Inspirisan takvim karakterističnim načinom života, muzikom, ljudima i emocijama, prenosi svoj osećaj na platno, zid i metal, i to je njegova dosadašnja svrha postojanja na ovoj planeti.

Flat Meats

30 – 12. septembar

U prošlom životu bili su kuca, maca, lisica, sova ili koja već druga životinja dovoljno odvažna da pretrči put. Ostali su kraj drumu ili na njemu i svedočili o svom neuspehu. Vozeći bicikl, Darko se susreo sa tim, sada već bivšim životinjama. Podstakle su ga da im da novi život. Sada njihova, surovo stečena, dvodimenzionalnost dobija novi smisao. Flat meats, kako ih sam umetnik naziva, postaju nekonvencionalno platno, pozornica Darkovog imaginarijuma.

• **UMETNIKU** Darko Stojkov rođen je 1979. godine u Kikindi. Diplomirao je na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu, odsek Slikarstvo u klasi Jovana Sivačkog. Član je ULUS-a i osnivač udruženja *Moba* i *Inex galerije*, projekta *Visibilty*, rezidencijalnog programa *Raj* u Banatskoj Dubici... Učestvovao je na mnogobrojnim domaćim i međunarodnim izložbama.

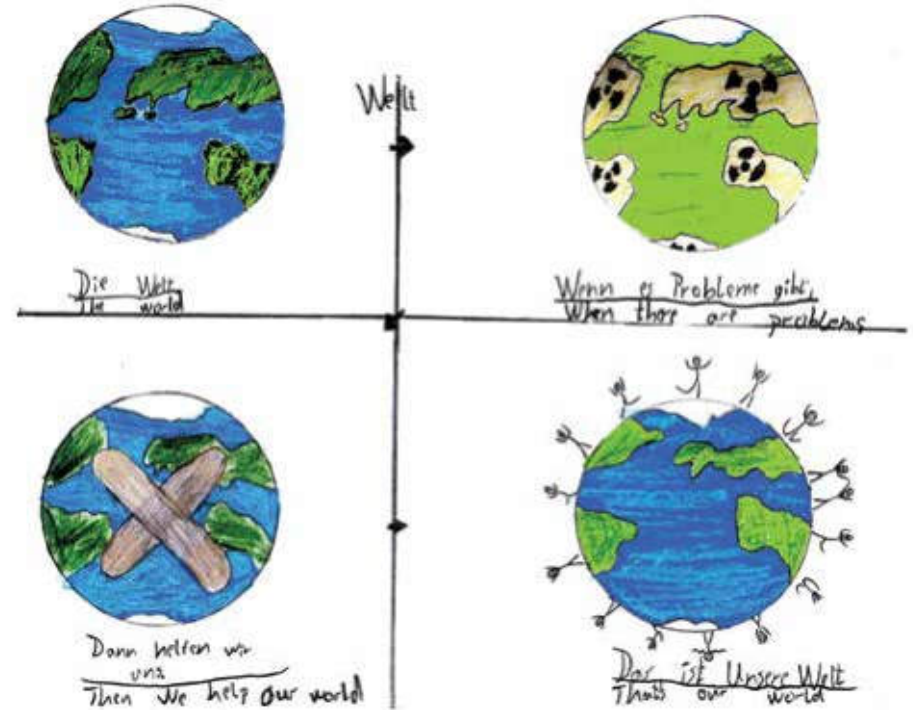

Moj, tvoj, naš svet

13 - 25. septembar

Na izložbi je predstavljen način na koji su učenici Nemačke škole u Beogradu, škole stripa Đorđe Lobačev, Tehnoart-a i Centra za integraciju mladih, odgovorili na zadatak da prikažu svoju viziju sveta, trudeći se pritom da sve kulturne i druge razlike ostave iza sebe. Tokom zajedničkih radionica, mladi, različitih uzrasta i obrazovnog nivoa, imali su priliku da se upoznaju i da saznaju nešto više o svetu stripa. U osmišljavanju rada na temu interkulturalnosti pomogli su im Radmila Gošović i Branislava Pokrajac, facilitatorke za interkulturalne programe i Vladimir Vesović, likovni umetnik (stripar, ilustrator, scenarista). Kreatori radova su učenici iz Nemačke škole u Beogradu, škole stripa Đorđe Lobačev, Tehnoart-a i Centra za integraciju mladih: Ana Krstić, Erdisan, Nikolaos Athanassiadis, Kristina Kojić, Rukija, Katarina Trbojević, Milica Mastelica, Darko Stojanović, Stevan Kovačević, Aleksandar Obradović, Miloš Božić, Ana Ratković, Ljonita, Kristina Jovanović, Sofija Vasiljević, Simona Kanjevac, Olga delošević, Kristijan, Ibrahim, Nikola, Luka Kadak, Andreja Živić, Vladimir Lemajić, Filip Pantić, Emir, Andrijana, Nikola Banić, Marko Šerer, Clara Milena Vračarić, Tyler, Luca Hofmann, Marko Valentino Stojčić, Anđela Stojčić, Nikola Zblačanski i Dragan Šukurma.

O UDRUŽENJU Oko nas je neprofitna organizacija osnovana 2011. godine u Beogradu sa ciljem da se iniciraju i realizuju projekti na polju interkulturalnog dijaloga, boljeg razumevanja i delovanja ljudi različitih kultura u raznim oblastima života. Osnivači Udruženja su žene sa Balkan-Background-a, koje su, živeći i radeći u Nemačkoj, Velikoj Britaniji, Sjedinjenim Američkim Državama i Srbiji, same praktikovale interkulturalni dijalog i tako stekle potrebno znanje za interkulturalnu kompetentnost. Rad Udruženja je bez političke, religiozne ili neke druge povezanosti i bazira se na pravilnom shvatanju različitosti i istovetnosti kultura u duhu poštovanja i tolerancije.

R
A
M
O
I
M
A
R
I
J
A

Otisci

26. septembar – 17. oktobar

Andrea Dramićanin seriju radova *OTISCI* izvodi kao svoj prvi samostalni umetnički projekat u okviru master studija vajarstva na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu. U fokusu njenog istraživanja nalazi se ljudska figura i njeno prenošenje u skulptoralnu formu. Njena interesovanja prevazilaze školsko bavljenje formom i rešavanje problema prikaza figure u klasičnom materijalu – ona se okreće eksperimentisanju sa materijalima i njihovim ponašanjem u različitim uslovima i procesima skulptorskog rada. Serija radova *OTISCI* tako predstavlja ishod snažne umetničke introspekcije Andree Dramićanin i njene težnje da se kroz savladavanje nepoznatog materijala suprotstavi imperativu naučenog, poznatog i očekivanog pogleda na pažljivo izučene forme.

UMETNICI Andrea Dramićanin rođena u Beogradu 1990. godine. Završila je Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu, odsek Vajarstvo u klasi prof. Mrdjana Bajića. Poslednji semestar master studija završila je na *École nationale supérieure des beaux-arts de Paris* kao stipendista Vlade Francuske. Izlagala je na više grupnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Više puta nagrađivana, a dobitnica je Velike nagrade Beta i Rista Vukanović, slikari za školsku 2014-15 godinu. Izložba u *Uličnoj galeriji* bila je njena prva samostalna izložba.

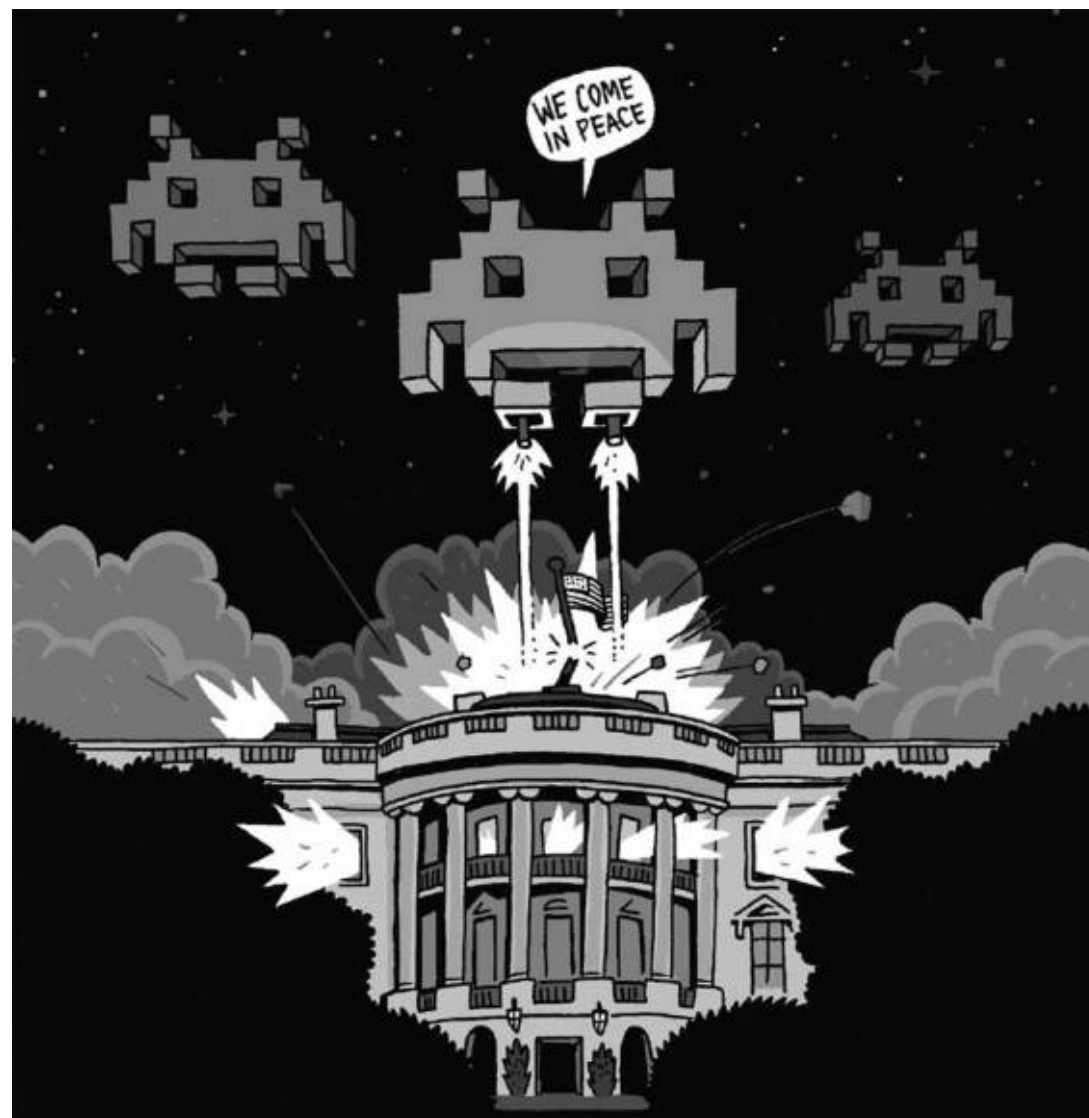

Zagrevanje

18. oktobar – 31. oktobar

Zagrevanje predstavlja devet monumentalnih grafičkih vizija, a radovi sa lakoćom plutaju kroz sluz inostranog i domaćeg kempa spajajući ne-spojivo. Ne postoji galaktičko-estradni glib u koji Nikola nije zagazio.

o **UMETNIKU** Nikola Korać, princ kalofonijuma, kralj linoleuma i faraon sito štampe (kako je to u plaćenom pamfletu napisao Ognjen Lopušina) rođen je u Beogradu 1980. godine. Diplomirao je na Fakultetu primenjenih umetnosti 2006. godine, a 2012. završio specijalističke studije na Fakultetu likovnih umetnosti. Bavi se slikanjem, ilustracijom i grafikom. Učestvovao je na više grupnih, a organizovao i četiri samostalne izložbe. Inicijator je i jedan od osnivača umetničke skupine *Silkskrin* koja deluje na graničnim područjima grafike, ilustracije i dizajna. Pasionirani ljubitelj stripa, stonog tenisa i tvrdih gitarskih rifova.

El día de los muertos

1 – 28. novembar

Fotografije predstavljaju dva različita rituala tradicije *Dana mrtvih* (El día de los muertos) u majanskim zajednicama Pomuč i Nunkini, obe u državi Kampeče, na južnoj obali Meksika. U Pomuču se izuzetno ceni tradicija *čišćenja kostiju*, koja se obavlja nekoliko nedelja uoči proslave *Dana mrtvih* (1. i 2. novembra), sa željom da se pokaže poštovanje prema rođacima koji su već pokojni. Nakon tri godine smrti, ekshumira se telo, a onda se počinje sa procesom čišćenja svake kosti u telu koje se posle stavljaju u male drvene kutije, ukrašene izvezenom tkaninom sa različitim motivima, kao što su cveće ili ptice. Takođe se u okviru tradicionalnog rituala priprema i posebna hrana za *Dan mrtvih*, *pibipollo*, napravljena u osnovi od kukuruznog testa i piletine, ili ćuretine. Nakon što se ta posebna vrsta pite napuljena pilećim ili ćurećim mestom oblikuje, umotava se u listove banane i stavlja u prirodnu rernu, napravljen otvor ispunjen kamenjem koje se loži. Ova hrana je takođe poznata i kao *Hanal Pixan*, što na starom majanskom jeziku znači *Hrana za duše*. Pripremanje ovog obroka radi se jako rano 1. novembra i kada je spreman postavlja se na oltar u znak sećanja na preminule rođake i bliske prijatelje.

UMETNIKU Huan Pablo (Juan Pablo) je meksički fotograf rođen 1982. godine u Meridi, Jukatan, a odrastao je u Ciudad del Karmen (Ciudad del Carmen), Kampeče. U Kampeče se seli 2001. godine gde diplomira na Fakultetu za Medije i komunikacije, i upravo u ovom gradu razvija afinitet prema vizuelnim umetnostima. Učestvovao je na nekoliko grupnih izložbi u Meksiku, Americi, Austriji i na Kubi. Samostalne izložbe imao je u Meridi, Beču i Beogradu. Dobitnik je i nekoliko nagrada u ovoj oblasti.

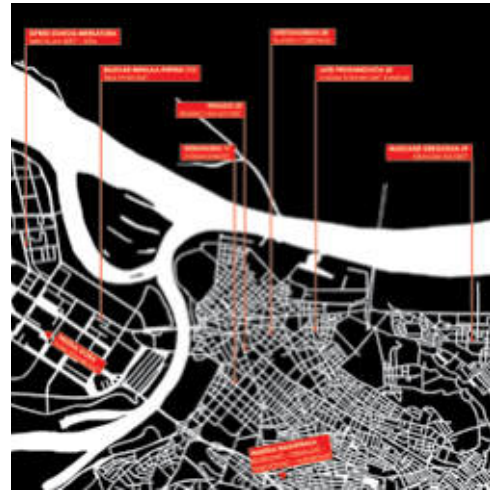

Portreti

29. novembar – 6. februar 2014.

Serija *Portreti* nastala je u maju 2012. godine, posle javnog vođenja kroz MUZEJ UBISTAVA gde su posetioci vođeni na mesta na kojima su se desila ubistva ličnosti iz javnog života u Beogradu. Trag – ne samo kao forenzički, odnosno biološki materijal tela, već i trag u našem kolektivnom sećanju na još uvek nerešena, često, politički motivisana ubistva. Kolokvijalno, neka od ubistava jesu rešena, međutim nije objašnjena njihova pozadina koja peče kolektivnu savest, ali samo na dan godišnjice smrti tih ljudi, koji se i mrtvi koriste za prikupljanje političkih poena. Naizgled obični, uglavnom urbani pejzaži fotografisani su u javnom prostoru, koji je dostupan posmatraču. Ponekad nisu mesta skončanja date osobe, ali svakako jesu vrlo bitna tačka u njenoj istoriji, koja je direktno vezana za krajnju tačku života. Tumačenje svakog od portreta ostavljamo posmatraču, portreti su: Branko Bulatović, Dragan Radišić, Ivan Stambolić, Miroslav Bižić Biža, Slavko Čuruvija, Zoran Đinđić, Zoran Todorović Kundak, Žika Petrović, Vlajko Stojiljković, Veselin Bošković, Zvonko Osmajlić, Vučko Rakočević i Dragan Vušurović.

U UMETNIKU Žarko Aleksić je rođen 1985. godine u Knjaževcu. Student je Akademije lepih umetnosti u Beču, kao i apsolvent na Filozofskom fakultetu u Beogradu, na smeru Filozofija. Izlagao je na mnogim izložbama u zemlji i inostranstvu. Pored fotografije intenzivno se bavi eksperimentalnim, kratkim igranim filmom, a takođe ga interesuje teorija filma i videa. Autor je više filmova, od kojih izdvaja kratke eksperimentalne *Kavaj* (2011), *Frame* (2011), *Niti* (2012) i kratak igrani *Puzzle* (2012). Osvojio je drugu nagradu za kratki film na Palilulskoj olimpijadi kulture 2011. i treću nagradu za kratki film 2012. godine na istoimenom festivalu. Matica srpska 2013. godine objavljuje njegovu knjigu pesama *Kućni bioskop*. Osnivač je neformalne grupe *UMETNIK** koja se bavi preispitivanjem pojmova umetnika, umetnosti i umetničkog sveta, u sklopu koje realizuje projekte: *ZAKRUŽIVANJE* (Privatni prostor, SKC 2012.), *NOĆ UBISTAVA* (Noć muzeja 2012.), *VIDOVDAN 2012* i *GALERIJA**.

2

0

1

4

Post mortem

18. oktobar – 31. oktobar

U rodnom gradu umetnice, ljudi imaju običaj da lepe umrlice svuda – po oglasnim tablama, na drveću, kapijama, svuda. Takođe, skoro svaka kuća ima pored ulaznih vrata, sa spoljne strane, ili čak ispod broja kuće uramljenu najmanje jednu umrlicu. Mnoge umrlice na tim mestima stoje već par godina i drastično su izmenjene vremenskim prilikama. Jelena fotografiše vizualno karakteristične portrete gde su lica dovedena do neprepoznatljivosti i sklapa ih u foto-instalaciju sa velikim brojem fotografija, kako bi pokazala masovnost ove pojave, ali i stepen smrtnosti u svom gradu.

UMETNICI Jelena Micić rođena je 1986. godine u Knjaževcu. Diplomirani je filolog skandinavskih jezika i filozof–master estetike i filozofije umetnosti Odseka za filozofiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Bila je stipendista Švedskog Instituta, kao i stipendista Fonda za mlade talente Republike Srbije. Osnivač je neformalne grupe *UMETNIK** i Centra za kulturu i umetnost KO19. Učestvovala je na nekoliko međunarodnih izložbi i radionica. Trenutno je student Akademije likovnih umetnosti u Beču na odseku za figurativno slikarstvo.

Magija iz Orlanda

28. februar – 13. mart

U ranoj fazi svog umetničkog rada umetnica je započela seriju fotografija ljudi sa brendiranim kapama klubova američke nacionalne košarkaške asocijacije NBA, kao što su *Chicago Bulls*, *Orlando Magic*, *Portland Blazers*, *Houston Rockets*. Snimljene 2002. u blizini Buvlje pijace na Novom Beogradu, fotografije beleže kompleksan kulturološki fenomen prisutan na ulicama Beograda, koji datira još od devedesetih godina dvadesetog veka. Ove fotografije prevazilaze sportske uspehe bivše Jugoslavije i nacionalna osećanja u ratom razorenoj državi, na šta svakako referišu, jer Ajduković je zainteresovana za oneobičene, ne toliko vidljive aspekte događaja. Pervertirajući očekivano ona pristupa senzaciji iz nesenzacionalnog ugla, dok *običnim* ljudima daje poseban medijski status, otvarajući pitanja ekspanzivnih globalnih tržišnih trendova, brendiranja, osvajanja javnog i privatnog prostora.

U UMETNICI Aleksandrija Ajduković je rođena 1975. u Osijeku. Diplomirala je na Akademiji umetnosti Braća Karić u Beogradu, odsek Fotografija, u klasi Milana Aleksića. Od 2005. član je ULUS-a, a od 2006. u statusu samostalnog umetnika. Master studije u Novom Sadu, u klasi Đorđa Odanovića, završila je 2011, nakon čega upisuje doktorske studije na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu na odseku za Teoriju dramskih umetnosti, kulture i medija. Bila je gost student Marine Gržinić na Klasi za postkonceptualnu umetničku praksu na bečkoj Likovnoj akademiji. Trostruka finalistkinja Mangelos nagrade, dobitnica *Henkel Art Award* za mladog umetnika 2005. i 45. Oktobarskog Salona. Učestvovala je na mnogim izložbama u zemlji i inostranstvu.

Beskućnik

14. mart – 3. april

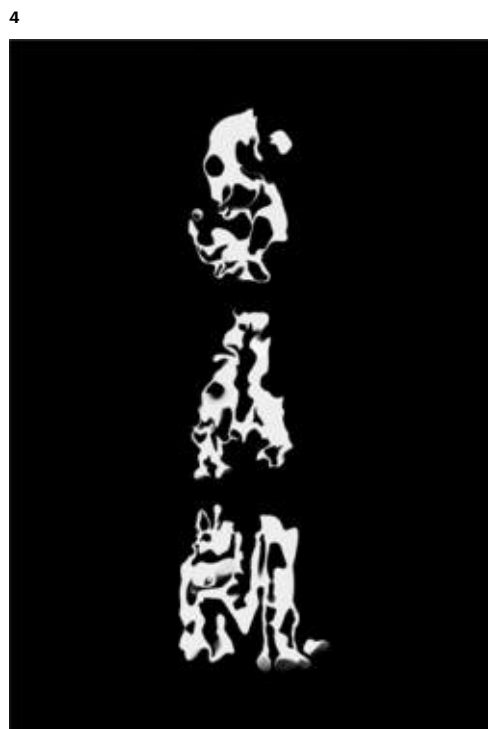
Radovi su nastali u okviru ciklusa posvećenog temi *beskućništvo*, a inspirisani su rezultatima prvih istraživanja o beskućništvu u Srbiji i Beogradu, koja su sprovodili Crveni krst Palilula i Housing centar.

AUTORI SU Borut Vild (2), Dejan Dragosavac Ruta, Isidora Nikolić, Monika Lang, Bratislav Milenković (1), Vjeko Sumić, Mane Radmanović (3), Nemanja Jehlička (4), Vesna Pešić, Nikola Prijjić, Filip Bojović, Miloš Čosović Desko, Vuk Palibrk, Nikola Puzigaća (5), Davor Gromilović (6), Filip Pomykalo i Sanja Polovina.

O ORGANIZACIJI *Liceulice* je organizacija koja od 2010. godine realizuje dugoročne programe direktne podrške marginalizovanim grupama kako bi im se omogućila veća ekonomska i socijalna uključenost. Ovaj program za podsticanje upošljavanja, socijalnog preduzetništva, aktivizma, filantropije i solidarnosti uspešno se razvija u Srbiji već sedmu godinu, utičući sve osetnije na ublažavanje siromaštva i isključenosti. Program *Liceulice* se realizuje kroz više aktivnosti, a najpoznatija od njih je izdavanje uličnog magazina *Liceulice* i njegova distribucija kroz mrežu prodavaca/korisnika, pripadnika marginalizovanih grupa, koji zarađuju 50 procenata od svakog prodatog primerka. Magazin *Liceulice* posvećen je unapređenju civilnog društva kao i temama iz oblasti: filantropije, ekologije, volonterizma, aktivizma, itd.

1

4

2

5

3

6

Kompilacija

4. april – 24. april

Izložba Kompilacija sagledava se kao retrospektiva različitih dela i dobra prilika da slike svojom mogućom korespondencijom donesu nov kvalitet, a bliskost tematika dođe do punog izražaja. Jedan od značajnijih delova je ciklus Đoko Jeremić, drugovi i barok, čije su slike nastajale u periodu od 2010. do 2012. godine. Dakle, polazište ovog ciklusa su stare, uglavnom crno-bele porodične fotografije. Posebno se izdvajaju uspomene iz vojske Ivanovog oca i dede, odnosno albumi koji su im pripadali. To su portreti golobradih mladića prvih posleratnih generacija, bezbrižnog, pomalo naivnog poziranja, čije je služenje vojske prožeto nadom u bolje sutra i prilikom da se putuje po pitomj domovini.

o UMETNIKU Ivan Jovanović rođen je 1976. godine u Kragujevcu. Fakultet likovnih umetnosti upisao je 1999. godine. Diplomirao je 2004. u klasi prof. Mileta Grozdanića na grafičkom odseku. Magistrirao je grafiku 2008. kod mentora prof. Dragana Momirova. Učesnik je mnogih izložbi u zemlji i inostranstvu. Član je ULUS-a i dobitnik nekoliko nagrada. Osnivač je i član saveta Inex galerije, kao i projekta *Ordinacija* u Inex filmu.

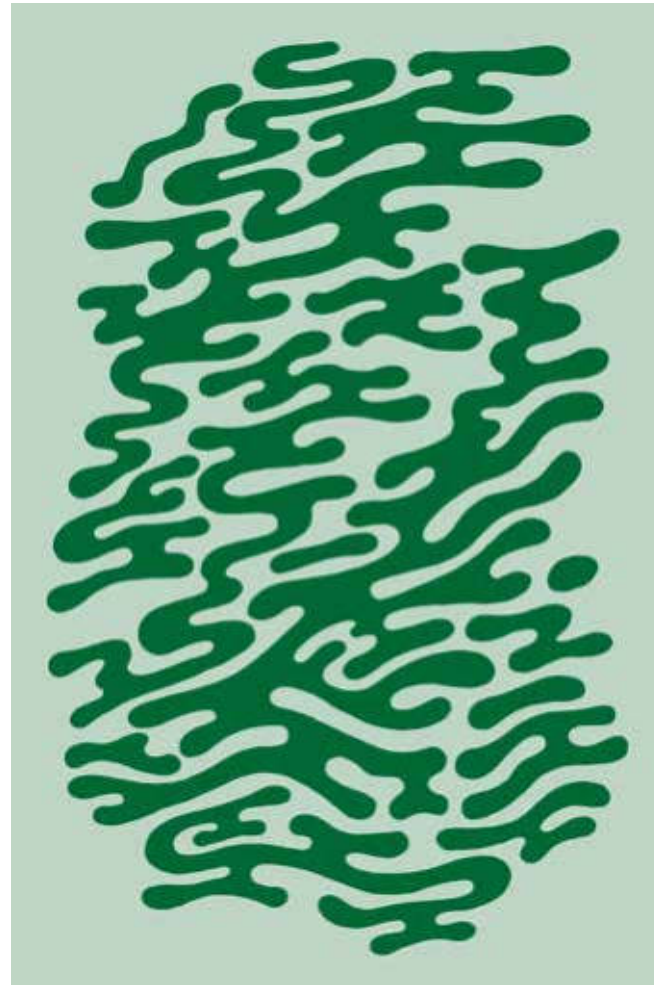

StritSkrin

25. april – 11. maj

Autori radova postavljaju pred sebe niz pitanja; koja ih to sila vodi kroz život, a koji su drumovi prostrti pred njima? Put ulice ili staza grafike? Avenija umetnosti, bulevar ideja ili stranputica štampe? Uličarska grafika ili grafika ulice? U pokušaju da se izvuku iz ovog galimatijasa ne mogu, a da se ne upitaju šta je Bodrijar mislio kada je rekao *Ulica rađa grešnike*. I da li je to ona ista ulica iz Deridinog pokliča *Čistite ulice!*? Jer sve je u vezi, sve se prepliče, i ono kad Sartre pominje *bit strit* (koji je svirao) i kada From zavapi *Može čovek da promaši ulicu i broj, ali ja sam promašio ceo život svoj*. Ilustracije *Silkskrin*-a navode da zaronite u zamršeni lavirint umetnosti, filozofije, etike i estetike. Na kraju svega, ako ima pravde zajedno ćemo klicati *Zovu nas ulice!*

o **TIMU** Umetnički tim *Silkskrin* čini četvoro vizuelnih umetnika iz Beograda okupljenih u misiji produkcije originalnih umetničkih radova i promovisanja autorskog izraza u oblasti grafičkih komunikacija. Od 2009. godine, *Silkskrin* istražuje, eksperimentiše i obogaćuje svoj rad krećući se kroz široko polje grafičkih komunikacija. Bilo putem tradicionalne grafike – sito štampe – bilo putem savremenih tehnologija, popkulturni citati, street art, ilustracija, grafički dizajn i prožimanje dizajna i umetnosti uvek su aktuelne teme *Silkskrin* tima. *Silkskrin* tim su Milica Pantelić, Natalija Dabić, Nikola Korać i Željko Lončar.

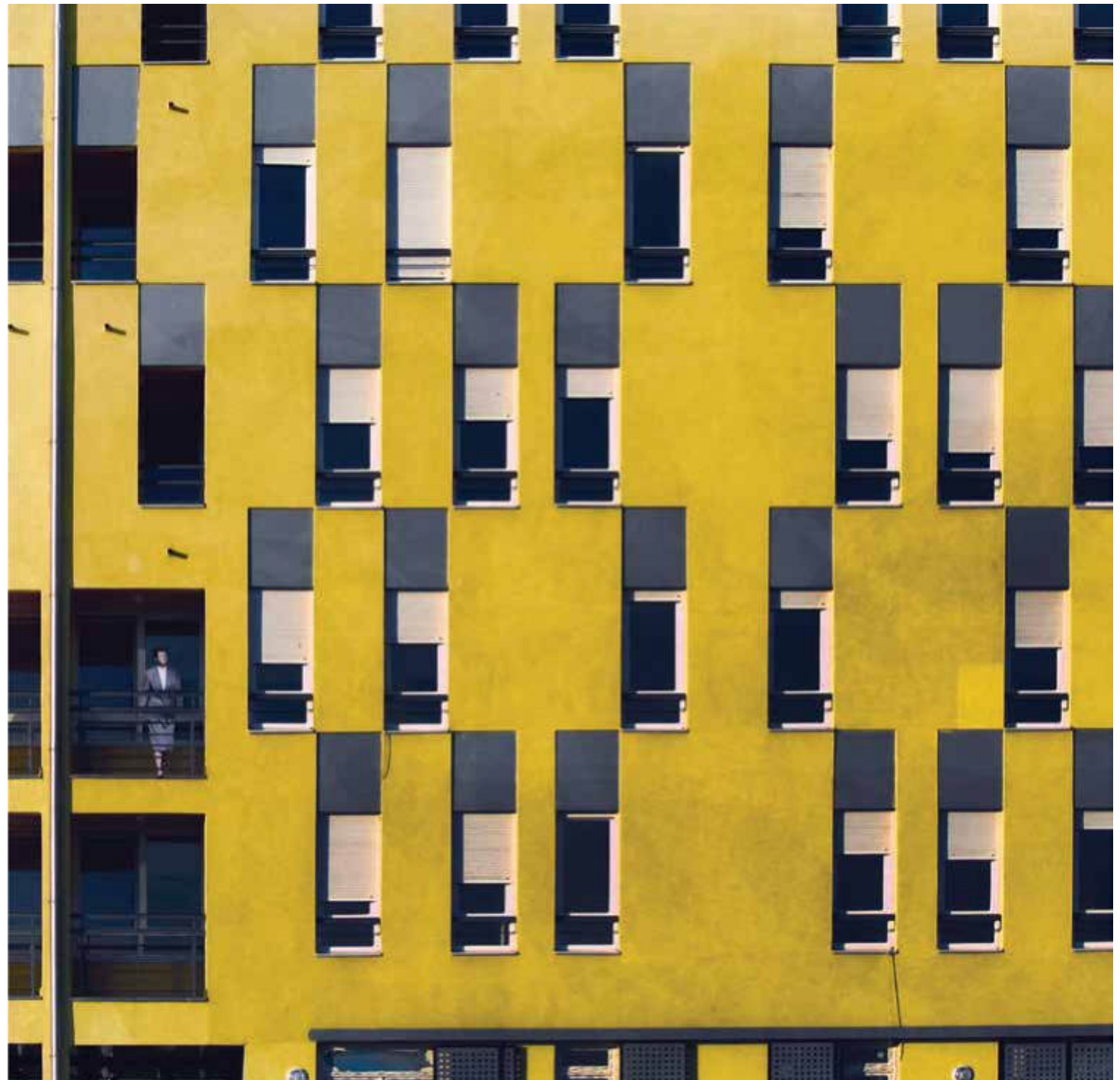

teksturE [mojE] arhitekturE
(BINA)

12. maj – 29. maj

Miloševe fotografije ukazuju na to da prostor gotovo uvek posmatramo pojednostavljeno, prečesto u jednoj ravni. *Kao ono između zgrada.* Ako se upravo to pitanje preispita, dolazi se do, naizgled, novih mogućnosti. Do mogućnosti koje su oduvek bile tu, ali se nisu sagledavale. Sa jedne strane prostor grada često posmatramo i kao ono okolo *na putu od A do B*, pa je to kontinualno i popunjeno što smo bliži njegovom centru. Time ga posmatramo kao nužno i usputno, a korisno okruženje objekata, te saobraćaja. Kolskog ili pešačkog. Kao njihov *background*, pozadinu. Samo glavnim i najatraktivnijim gradskim ulicama dajemo primat (ili jednakost!) sa prostorima i sadržajima koje okupljaju. Ukoliko pokušamo da taj prostor vidimo u superponiranju njegovih sadržaja – često dolazimo do *novih vidika*, *horizonata*. *Horizonata događaja*, čak i u bukvalnom smislu. Izložba Miloša Komlenića bila je deo 9. *Beogradske internacionalne nedelje arhitekture*, u saradnji *Ulične galerije* sa *Kulturnim centrom Beograda* i *Društvom arhitekata Beograda*.

O UMETNIKU Miloš Komlenić je rođen 1972. godine u Beogradu. Profesionalnu praksu započinje radom na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu, gde i sada radi u zvanju docenta na Departmanu za arhitekturu. Učestvuje u nastavi na predmetima *Studio projekat* i vodi predmet *Stanovanje i prostori za ostarele osobe*. Aktivno se bavi arhitektonskim projektovanjem, kako u samoj praksi, tako i na javnim domaćim i međunarodnim konkursima, na kojima je ostvario više od petnaestak nagrada i priznanja. Suosnivač i pokretač je nekolicine projektantskih biroa i grupa. Dobitnik je priznanja *Salona arhitekture* u Beogradu, kao i međunarodnih priznanja. Imao je lične izložbe, a učestvovao je i na više zajedničkih stručnih, kao i tematskih izložbi iz oblasti arhitekture i dizajna.

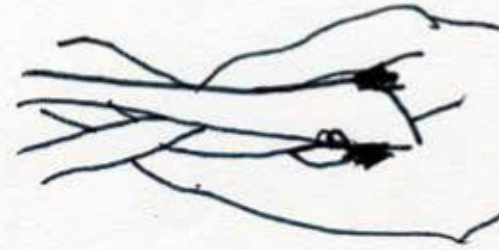
Ljubavna pošta

30. maj – 12. jun

Kroz svoje umetničko stvaralaštvo Maša Zorić na karakterističan i osoben način, simplifikovanim crtežima, nalik na dečije, projektuje svoju intimu, misli i emocije u izjave bezuslovne ljubavi. Čitaocu ove vizuelne poezije se otkriva autor-kin senzibilitet i specifična intimna estetika *bez mnogo mudrosti, prostim crtežom i bojom, sa malo crnog tuša i po kojoj lepom reči.*

UMETNICI Maša Zorić rođena je 1982. godine u Beogradu. Dorđolka. Nakon završenog Arhitektonskog fakulteta počinje da ispituje različite forme umetničkog stvaralaštva. Najviše voli drveće, mačke, pse, ptice, ..., životinje uopšte, more, sneg, ... Ponekad pokuša da uhvati i vetar, letnji pljusak i muziku. Voli i napade adrenalina, po koju čašu vina i da troši vreme na ljude koje voli. Izložba u Uličnoj galeriji bila je njena prva samostalna izložba.

ОСЛУШКУЈЕМ. НИШТА.
СВЕ СЛАВА. И ТИ.
ПОДИГНЕМ ЗОРГАН. ДА ПРОВЕРИМ.
НОГЕ СУ НАМ ИСПРЕПЛЕТАНЕ.
ОБОЖАВАМ ТО.

Љ

Љ

Љ

Ulična čekaonica

13. jun – 10. jul

Povod ove izložbe bilo je izbacivanje *Jazz klub Čekaonica* iz prostora u kojem su u periodu od tri godine organizovali preko 1000 koncerata, veliki broj radionica, *masterclass*-ova, *jam*-ova, pa i čitanja poezije, izložbi fotografija, projekcija studentskih filmova i dr. Saradnja Ulične galerije i Čekaonice bila je vid podrške ovom retko pozitivnom primeru, mestu u kome su afirmisani i neafirmisani muzičari sa naših prostora i inostranstva mogli da se izraze, a koje je vremenom postalo kulturno mesto ovog dela evrope.

o UMETNIKU Filip Nakić rođen je u Beogradu 1980. godine, studirao i diplomirao na RMIT Univerzitetu u Melburnu, Australiji. Radi kao umetnički direktor u *Spoiled Milk* agenciji. Bavi se fotografijom, muzikom i filmom. Dobitnik je nekoliko nagrada u oblasti digitalnog dizajna od strane AIMIA (The Digital Industry Association for Australia). Od 2012 radi i stvara u Srbiji. Filipova osnovna tema u fotografiji je čovek, njegova priča, emotivna i lična.

Tamara Waterfront

11 – 24. jul

Nakon obilnih padavina, koje su počele 13. maja 2014. godine, vodene bujice opustošile su delove Balkana, rezultirajući najgorim poplavama viđenim u prethodnih 120 godina. Bio je to jedan od najvećih i najkišonosnijih ciklona koji su zahvatili ovo područje od kada se vrše merenja. Nekoliko sati nakon što se preteći nadvio nad zemljama bivše SFRJ, meteorolozi su mu nadenuti ime *Tamara* – ljupko i teško spojivo sa tako razornom pojavom. Najveći deo poplavnog talasa prošao je kroz Bosnu, Srbiju i istočnu Hrvatsku, kršeći obale i nasipe, gutajući gradove i sela, i ostavljajući hiljade ljudi bez svega što su u životu stekli.

Postoje stvari koje nećemo nikada zaboraviti. Dovikivanje i vapaji ljudi sa krovova potopljenih kuća. Bujicu koja pred našim očima nosi automobile i mostove. Ogromne napore spasilačkih ekipa da se odupru sili vode i da stignu do onih kojima je pomoć neophodna. Opipljiva tuga i pogledi onih koji su tek pristigli ispred kolektivnih centara. Zagrljaji olakšanja i suze radosnice zbog ponovnog susreta. Deca koja bezbrižno spavaju u sigurnom, nepoznatom ambijentu. Sve su to trenutci koji će zauvek ostati dokumentovani našim aparatima, ali još snažnije i ubedljivije utisnuti u naše sećanje.

O KOLEKTIVU Kamerades je grupa od šest dokumentarnih fotografa iz Srbije. Članovi dele misiju dokumentovanja realnosti i širenja svesnosti na polju društvenih tema Balkana. Njihov rad je baziran na tradicionalnom pripovedanju, ali sa poštovanjem visokih vizuelnih, etičkih i narativnih standarda u foto novinarstvu. Kamerades su Nemanja Jovanović, Milovan Milenković, Saša Čolić, Nemanja Pančić, Marko Risović i Marko Rupena.

Zapisi

25. jul – 14. avgust

Zapisi su izbor fotografija na kojima se pojavljuju zapažanja ambijenata i situacija sa kojima se autorka susrela tokom svojih putovanja u poslednjih nekoliko godina. To su brze spontane reakcije na trenutke u kojima se pred posmatračem otvaraju i promiču prizori koji pobuđuju maštu i trajne refleksije uma u odnosu na ono što oko u trenutku vidi. Upravo je taj živi unutrašnji utisak, ono što trajno ostaje i što se u konačnoj obradi fotografije pokazuje kroz naknadne intervencije na zrnastoj osnovi, kao na dalekom odjeku nekada opažene stvarnosti.

o **UMETNICI** Mina Piščević rođena je u Beogradu 1987. godine. Studirala je fotografiju i grafički dizajn na Fakultetu primenjenih umetnosti Univerziteta u Beogradu, gde je diplomirala 2010. godine. Bavi se fotografijom, grafičkim dizajnom, video radovima, konceptualnom umetnosti. Od 2011. godine vodi *Kreativnu radionicu za decu* u DKC Majdan. Izlagala je na više grupnih i samostalnih izložbi. Član je ULU-PUDS-a od 2014. godine.

Outside the Cave

15. avgust – 11. septembar

Podstaknut magijskom umetnošću vanevropskih naroda, njenom ikonografijom i estetikom, Siniša Janjić RE upušta se u istraživanje ličnog nesvesnog. On zadire i u domen kolektivnog podsvesnog, ali nekih prošlih vremena, iščezlih civilizacija. Izvlači lične pouke i saznanja o sebi kroz dešifrovanje simbola u ključu sopstvenog vremena i okruženja. Prema njegovim rečima, vođen vizijom snova i meditacija, krećući se od apstraktnog ka figuri, on verno materijalizuje viđeno, produžujući život svojim prikazama koje sada naseljavaju i našu stvarnost. Njegove antropomorfne životinje su nosioci osobina od kojih želi da se zaštiti ili koje želi da prihvati. RE za njega predstavlja konstantno preispitivanje unutrašnjeg bića, vraćajući sebe umom u vremena rasterećena tekovinama modernog.

O UMETNIKU Siniša Janjić RE rođen je 1988. u Vranju. Slikarstvom je počeo da se bavi 2011. godine kada je u ruke uzeo karticu iz menze i počeo njome da razmazuje boje. Danas je špakla zamenila istu. RE cimeriše i radi u Beogradu, trudi se kao i svaka jedinka da bude srećan u onome što radi i što ga okružuje. Izlagao je na nekoliko izložbi u zemlji, između koji ističe onu u Inex Filmu, a 2013. godine izlagao je u Roskildu, u Danskoj. Član je kolektiva Kvaka 22.

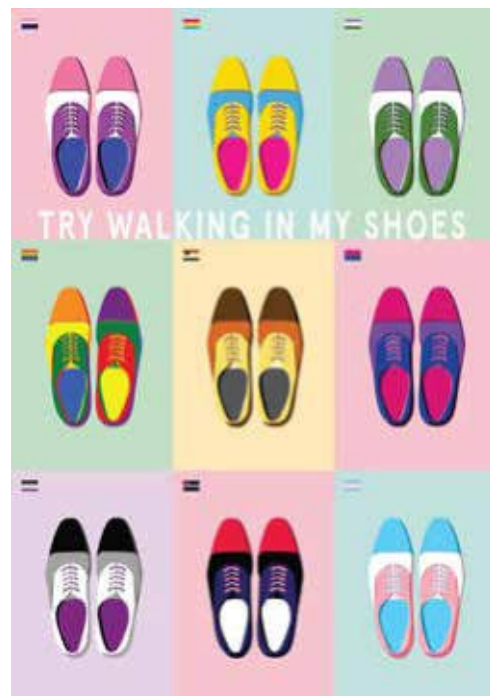
Sa punim pravom

12 – 18. septembar

Plakati i infografi, grupe autora, bave se osvajanjem slobode i jednakih prava mladih, manjinskih grupa i marginalizovanih osoba, a inspirisani su dugogodišnjim radom građanskih organizacija u domenu ljudskih prava.

Izložbu čine radovi autora iz Srbije i regiona koji su se odazvali na poziv *Liceulice*, među kojima su: Sanja Drakulić, Marina Milanović, Bojana Petković (1), Stefan Starčević (4), Goran Božić (2), Damir Bralić, Aleksandar Kovač, Željko Lončar, Ivana Radić, Mina Piščević, Miloš Stanković (3), Branko Tešević i Nenad Kostić.

O ORGANIZACIJI *Liceulice* je organizacija koja od 2010. godine realizuje dugoročne programe direktne podrške marginalizovanim grupama kako bi im se omogućila veća ekonomska i socijalna uključenost. Ovaj program za podsticanje upošljavanja, socijalnog preduzetništva, aktivizma, filantropije i solidarnosti uspešno se razvija u Srbiji već sedmu godinu, utičući sve osetnije na ublažavanje siromaštva i isključenosti. Program *Liceulice* se realizuje kroz više aktivnosti, a najpoznatija od njih je izdavanje uličnog magazina *Liceulice* i njegova distribucija kroz mrežu prodavaca/korisnika, pripadnika marginalizovanih grupa, koji zarađuju 50 procenata od svakog prodatog primerka. Magazin *Liceulice* posvećen je unapređenju civilnog društva kao i temama iz oblasti: filantropije, ekologije, volonterizma, aktivizma, itd.

1

Мир неће донети плакати

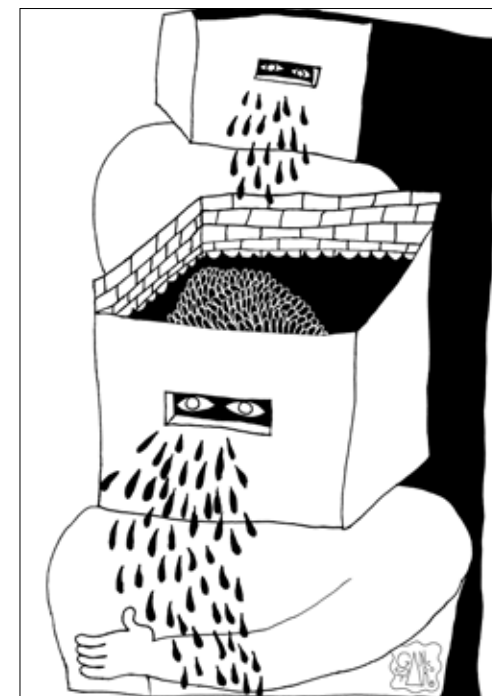
БГ 2014, Борба против екстремизма и екстремистичких група

2

3

4

Žene

19. septembar – 2. oktobar

U ovoj seriji fotografija, žena ima centralno mesto. Serija je nastala u periodu od sedam godina, na putovanjima autorke po Indiji, Zanzibaru, Šri Lanki i Francuskoj. Na fotografijama su predstavljene žene, odevene u tradicionalnu odeću ili pak odevene u odeću koja ne mora biti tradicionalna, ali koja umnogome reflektuje običaje, kulturu, pa i religiju određene zemlje. Ono što odmah zapada za oko je uhvaćeni spontani trenutak, momenat svakodnevnog života, šarenilo odeće predstavljenih žena, sve u svemu, svojevrсни *joie de vivre*. Neke od ovih fotografija podstiču na razmišljanje o uticaju religije na život žena, iako sama religija ovde svakako nije u fokusu. Vrednost ovih fotografija je upravo u tome što će one nekoga možda pokrenuti na diskusiju, dok će neko drugi samo uživati u lepoti prizora.

O UMETNICI Tamara Zidar rođena je 1986. godine u Zaječaru. Prva ljubav su joj kompjuteri kojima se profesionalno bavi od svoje sedamnaeste godine. Fotografija joj je oduvek velika strast i omiljeni hobi, a nakon rađanja njene dece i debitantskog filma *Rađanje porodice* odlučuje da zapostavi programiranje i u potpunosti se posveti fotografisanju i snimanju bitnih porodičnih momenata. Žene i deca najveća su joj inspiracija. Izlagala je svoje radove na više kolektivnih izložbi u Srbiji, a ovo joj je prva samostalna izložba. Osnivač je zajednice pod imenom *Putospekiva*, čiji je cilj promocija samostalnih putovanja i putničke fotografije kroz predavanja i tribine koje se održavaju jednom mesečno u Beogradu, a sve češće i po Srbiji. Kada ne fotografiše, provodi vreme sa decom u prirodi, gricka semenke, peva u *Horkestru* i piše blog na geravodeli.com.

Dimenzija Novo Doba
(55. Oktobarski salon)

3 – 9. oktobar

Dimenzija Novo Doba predstavlja grafička i stripovska ostvarenja autora koji su vezani uz festival *Novo Doba* i *Fijuk* projekat. Izložba stripova autora kao što su Wostok, Igor Hofbauer, Studiostrip, Bernharda Xilko i drugi, bila je deo 55. Oktobarskog salona pod nazivom *Stvari koje nestaju*.

O KOLEKTIVU *Novo Doba* je festival posvećen stripu i srodnim umetničkim aktivnostima koji nastoji da predstavi pregled veoma aktivne i produktivne anderground scene, kako u Srbiji i ex-regionu, tako i u širem međunarodnom kontekstu. Festival se u poslednjih osam godina postojanja svrstao u određenu mrežu festivala, radionica i nezavisnih kulturnih centara koji se bave sličnim i srodnim aktivnostima. *Novo Doba* pruža odabrani pregled nezavisne scene, a program se sastoji od svakodnevnih izložbi, koncerata, video projekcija i radionica te time prezentuje spektar nesvrstanih autora, medija, stilova, tehnika, podžanrova, veština, lepih veština, kontrakultura, kultura i nekultura.

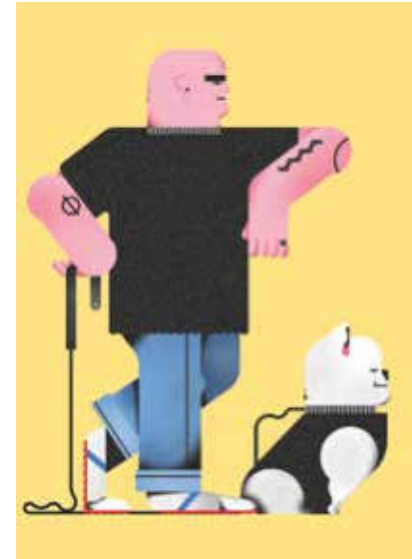

Svakodnevne slike
(55. Oktobarski salon)

10 – 23. oktobar

Autor koristi sadržaj preuzet iz sopstvenog Instagram feed-a kao sredstvo za preispitivanje prirode slika koje se na taj način dele u okviru online zajednice. U obilju fotografija koje svakodnevno kruže društvenim mrežama poput *Instagram*-a, može se uočiti određeni obrazac prilikom izbora motiva – to su najčešće instant-scene iz svakodnevnog života koje ne zahtevaju dublje proučavanje od strane posmatrača. Takve slike nakon kratkog vremena iščezavaju iz sećanja, ostaju bez efekta na posmatrača koji ih umeđuvremenu može lajkovati ili ne. Scene koje su prikazane u okviru ilustracija predstavljaju autorovu slobodnu interpretaciju karakterističnih *Instagram* fotografija, uz korišćenje elemenata prisutnih u stvarnosti. Na taj način, on pokušava da razmotri prisustvo dubljeg smisla unutar kakofonije vizuelnog materijala koji se danas generiše putem društvenih mreža i šire, odnosno odsustvo istog. Izložba ilustracija Bratislava Milenkovića bila je deo 55. Oktobarskog salona pod nazivom *Stvari koje nestaju*.

U UMETNIKU Bratislav Milenković je ilustrator i grafički dizajner. Trenutno živi i radi u Beogradu. Školovao se na Fakultetu primenjenih umetnosti i Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu. Radio je kao art direktor u agenciji *Popular Bruketa&Žinić*. Suosnivač je *Lorem Ipsum* studija koji je dve godine vodio sa Nemanjom Jehličkom. U njegovom portfoliju se nalaze projekti za klijente poput: *The New York Times*, *Samsung*, *EasyJet*, *Adweek* magazina, *Fast Company* magazina, *Financial Times*, *Computer Arts* magazina, *Cap&Design* magazina, *Wired* magazina, *Plus 8 Records*, *Museum savremene umetnosti* u Beogradu, itd. Radovi su mu objavljeni u brojnim publikacijama i izlagani u zemlji i inostranstvu.

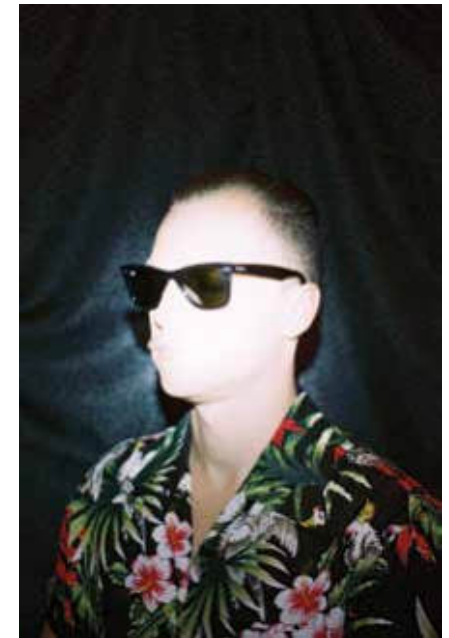

#instagood #instacool #instalife
(55. Oktobarski salon)

24. oktobar – 25. decembar

Fotografije predstavljaju istraživanje fenomena univerzalnih fotografija; otkrivanje, analiziranje i vraćanje u kontekst. Slika je postala primarni oblik komunikacije, posebno na društvenim mrežama (*Instagram*) gde pisana reč najčešće ima funkciju podrške vizuala. Iznenadjuće je kako je vizuelni rečnik ustvari veoma ograničen. Postoji fenomen određenih motiva koji se ponavljaju do tačke zapanjujuće sličnosti. Čitamo ih kao univerzalne slike. Bez značenja ili estetske vrednosti, služe samo kao pečat postojanja. U ovoj instant kulturi ljudi reaguju na slike koje odmah razumeju. Jednostavne, kliše fotografije koje već (pre)poznaju, kao da ne postoji vreme za zaustavljanje i razmišljanje. Univerzalne slike ne predstavljaju neki (značajan) događaj ili dostignuće, a ipak preovlađuju kao vizuelni prikaz svakodnevice. Izložba fotografija Primož Zorka, bila je deo 55. Oktobarskog salona pod nazivom *Stvari koje nestaju*.

o UMETNIKU Primož Zorko rođen je 1983. godine u Celju u Sloveniji. Školovao se na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Ljubljani i Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Baskiji. Kasnije je svoj rad usmerio na oblast grafičkog dizajna, ilustracije i fotografije. Posle rada u jednoj od najvećih reklamnih agencija u jugoistočnoj Evropi, *Pristop* (2011-2013.), dobio je status nezavisnog kulturnog radnika i od tada radi kao *freelancer*. Pored komercijalnih, radi i na umetničkim projektima, a učestvovao je na brojnim izložbama dizajna i vizuelnih umetnosti, festivalima i bijenalima (Japan, Velika Britanija, Bolivija, Rusija, Ukrajina, Poljska, Hrvatska, Srbija, itd) i grupnim izložbama (London, Berlin, Venecija, Barselona, Bilbao, Moskva, Amsterdam, Beograd, itd). Dobitnik je niza domaćih i međunarodnih nagrada, uglavnom za dizajn postera u oblasti ilustracije.

Usamljenost kao izbor

26. decembar – 5. februar 2015.

Neočekivanim izborom fotografija predstavljenih u toku sveprisutnog novogodišnjeg raspoloženja kolektiv *Kamerades* tematizuje uobičajena praznična osećanja napuštenosti i razočarenja. Koristeći *Instagram* kao medij, za koji je, kao i za druge društvene mreže karakterističan privid velikog broja prijatelja, pratilaca ili obožavalaca, *Kameradesi* dodatno naglašavaju atmosferu izolovanosti. Ali šta ako je usamljenost izbor?

○ **KOLEKTIVU** *Kamerades* je grupa od šest dokumentarnih fotografa iz Srbije. Članovi dele misiju dokumentovanja realnosti i širenja svesnosti na polju društvenih tema Balkana. Njihov rad je baziran na tradicionalnom pripovedanju, ali sa poštovanjem visokih vizuelnih, etičkih i narativnih standarda u foto novinarstvu. *Kamerades* su Nemanja Jovanović, Milovan Milenković, Saša Čolić, Nemanja Pančić, Marko Risović i Marko Rupena.

2

0

1

5

Profile Picture

6 – 26. februar

Projekat *Profile picture* je kolekcija digitalnih printova koji nastaju u periodu 2014 - 2015. godine kao produkt internet performansa, u kome Žarko poziva svoje prijatelje na *Fejsbuku* (od kojih neke uopšte ne poznaje lično) da učestvuju u akciji u kojoj im šalje svoju profilnu fotografiju dajući im mogućnost da urade bilo kakve digitalne manipulacije/intervencije i da mu je pošalju nazad. Jedino ograničenje je da ne menjaju dimenzije fotografije. Ovakav participativni rad omogućio mu je da u projekat uključi ljude različitih profila, kao i različitih starosnih dobi, obrazovanja, interesovanja i slično.

UMETNIKU Žarko Aleksić je rođen 1985. godine u Knjaževcu. Student je Akademije lepih umetnosti u Beču, kao i apsolvent na Filozofskom fakultetu u Beču, na smeru Filozofija. Izlagao je na mnogim izložbama u zemlji i inostranstvu. Pored fotografije intenzivno se bavi eksperimentalnim, kratkim igranim filmom, a takođe ga interesuje teorija filma i videa. Autor je više filmova, od kojih izdvaja kratke eksperimentalne *Kavaj* (2011), *Frame* (2011), *Niti* (2012) i kratak igrani *Puzzle* (2012). Osvojio je drugu nagradu za kratki film na Palilulskoj olimpijadi kulture 2011. i treću nagradu za kratki film 2012. godine na istoimenom festivalu. Matica srpska 2013. godine objavljuje njegovu knjigu pesama *Kućni bioskop*. Osnivač je neformalne grupe UMETNIK* koja se bavi preispitivanjem pojmova umetnika, umetnosti i umetničkog sveta, u sklopu koje realizuje projekte: ZAOKRUŽIVANJE (Privatni prostor, SKC 2012.), NOĆ UBISTAVA (Noć muzeja 2012.), VIDOVDAN 2012 i GALERIJA*.

Fijuk produkcija

27. februar – 12. mart

Izabrani plakati predstavljaju deo dvogodišnje produkcije *Fijuk zvezda* poput Wostoka, Igora Hofbauera, Studiostripa, Bernharde Xilko, Anne Ehrlemark, Mubareća i drugih.

○ **MREŽI** *Fijuk* je vidljivi deo nevidljive, neprebrojive zajednice koja samu sebe mapira u dozvoljenim obličijima. Mali izdavači, festivali i autori oko Jadranskog mora i šire, susreću se u *Fijuk* laboratorijama. Ilustratori, tumarala, pesnici, štampari, besposleni, samoproklamovani geniji, studenti umetnosti, sanjari, izdavači, frikovi, zanatlije, beskućnici, vagabundi, provokatori, intelektualci, takoreći - nezavisni, alternativni, nesvrstani. *Fijuk* sajt predstavlja neke od sinapsi koje ih povezuju, neke od čvorova u prostornom, produkcijskom i autorskom smislu. *Fijuk* je glava hobotnice. Pipci su vam već oko vrata. Zaverenici vrebaju, udružuju se, deluju. Suočite se sa činjenicom – tajne mreže postoje.

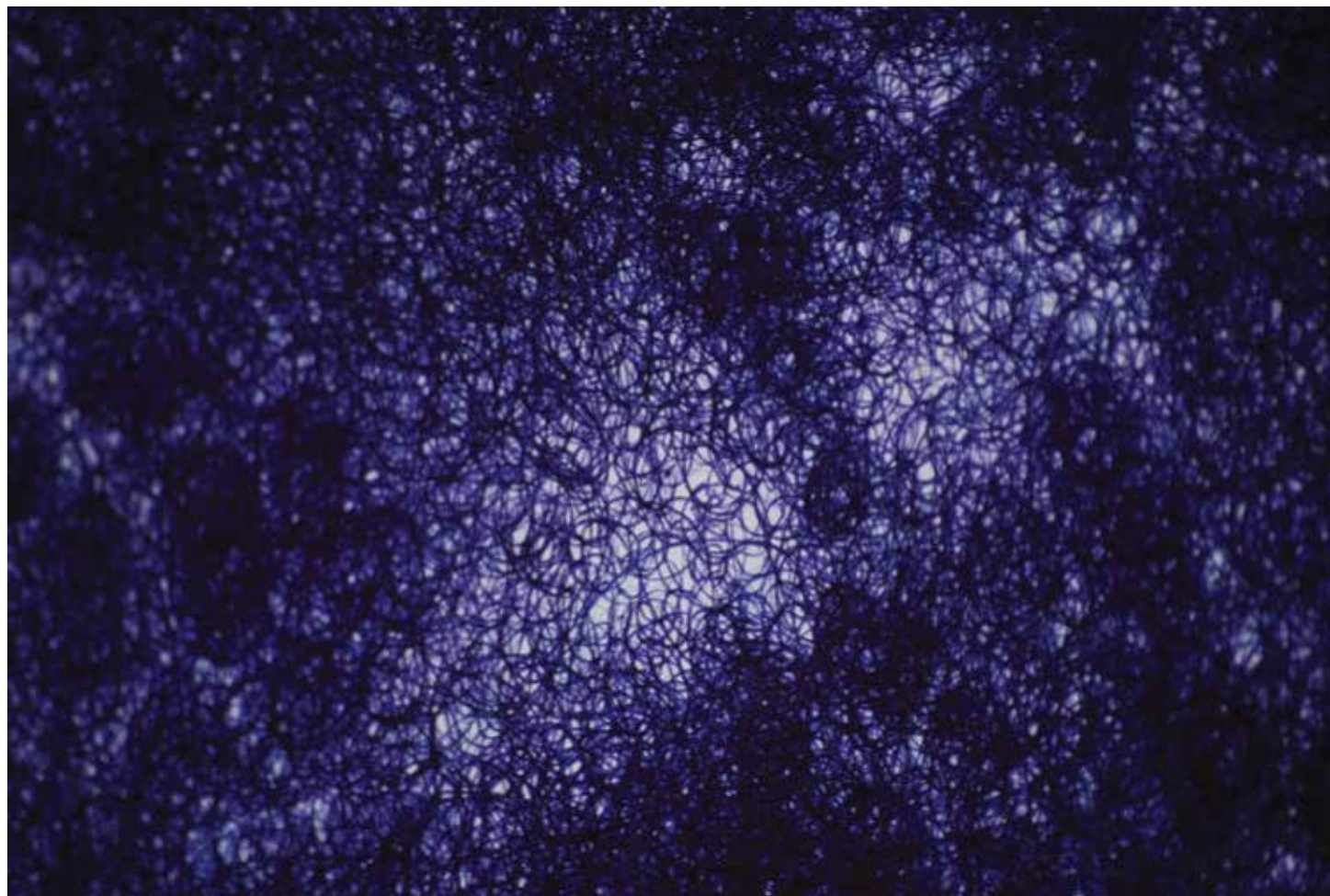

Modro, modro, samo modro

13. mart – 9. april

Brzina i višesatnost pri neprekidnom crtanju koju pruža hemijska olovka, Goranu je omogućilo stvaranje radova koji su kombinacija mehaničkog, autističnog i magijskog crteža. Donekle slično, ali suštinski različito plesu okretajućih derviša koji se u transu prepuštaju religioznom i božanskom. Modra boja sadrži energiju najdubljih impulsa svesti, jer je najbliža crnoj tj. nesvesnom odnosno tami. Modra je daleki glasnik svetlosti i nije prijatna oku, ni kao modrica.

o **UMETNIKU** Goran Stojčetočić bavi se dubinskom asocijativnom umetnošću koju pronalazi u nesvesnim i spontanim izrazima kroz crtež, sliku i fotografiju. Inspiraciju nalazi u stvaralaštvu društveno marginalizovanih ljudi koje podržava da oslobode i približe svesnom iskustvu svoje unutrašnje slike. Na taj način ih uključuje u umetnički i društveni život. Osnivač je i predsednik Udruženja Art Brut Serbia. Zaposlen je kao scenograf u Narodnom pozorištu Priština, Asambl Srpska drama.

Globalni ekrani traže crnji talas, a potlačeni svetlo na telima potamnelim od znoja, uglja, nafte i krvi.

Treba zauzeti bioskope i učiti ta tela da nose kameru kao oružje.

Treba zauzeti bioskope i projektovati glad.

Treba zauzeti bioskope i vratiti značenje njihovim imenima.

Bilo je kao na filmu

10 – 23. april

Četvoro autora izložbom je tematizovalo sudbinu beogradskih bioskopa usled privatizacije *Beograd filma*.

Žanr: postapokaliptični krimić

Bioskopi su ubijani brutalno, kao bivši ljubavnici u srcima, kao fabrike u privatizaciji.

Kozara, Partizan, 20. oktobar... Zvezda, Sloboda, Jedinstvo...

Šta nam znače ta čudna imena?

Kad su sva sedišta pukla, platna se pocepala, a plakati požuteli, postalo je jasno.

Pa to se vratio onaj stari sistem studija i mogula, moćniji nego ikad!

Hokus-pokus, izveo je svoj najveći trik: ubedio nas da nam je potreban.

Sada želimo supermarkete više i od multipleksa.

Logično: u supermarketima prodaju se mali kućni bioskopi.

(Kuće se prodaju u bankama.)

Ko, uopšte, želi onaj stari, oronuli bioskop u novom odelu?

Pa takav bioskop je našminkani mrtvac!

O njemu sanjaju filmski pijachari koji bi da im država bude partner u početku, a korumpirani poreznik na kraju.

Pa takve sale su sarkofazi!

O njima maštaju autori tranzicijskog filma koji još uvek bulje u svoj komforni pupak i žele da nam prikazuju crno ispod svojih noktiju.

Pa takve zgrade su velike faraonske grobnice!

U njima smo vernici i vračevi: iz večeri u večerje ritualno balsamujemo leševe pokretnih slika.

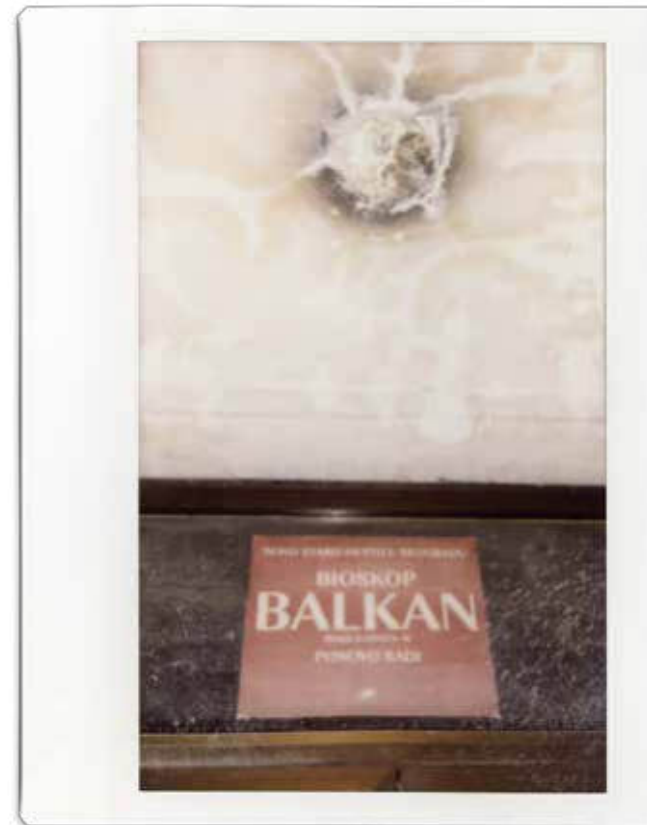
Pa onda... Šta da se snima? Šta da se pušta? Šta da se radi?

Možda treba okupirati bioskope?

Treba! Ali nema smisla okupirati ih da bi tobože osujećena kreativna klasa snimala svoja eterična stopala, i da bi doživela par godina poetičke izmaglice i autorske taštine.

Sale će ubrzo postati prazne, i program će biti dosadan, i kultura će biti smeh u lice sirotinji.

Bolje je puštati filmove unazad nego im dati šansu da 24 puta u sekundi govore laž.

Mambo Džambo

24. april – 21. maj

Stari prijatelj festivala *Novo Doba*, apsolutni saučesnik u *Fjuk mreži*, autor od kojeg se uvek traži plakat više! Prepoznatljivost Hofbauerovog crteža, sa korenima u klasičnim američkim stripovima, film noir-u, pop art-u, nemačkom ekspresionizmu i ruskom konstruktivizmu, krije se u jednostavnim, svedenim, linijama kratkim i jasnim, bez suvišnih ukrasa i detalja.

U UMETNIKU Igor Hofbauer rođen je u Zagrebu 1974. godine. Studirao je na Akademiji primenjenih umetnosti u Zagrebu, a kasnije se posvetio dizajnu i ilustraciji. Čuven je po vizuelnom identitetu alternativne muzičke scene u Hrvatskoj i preko, a autor je mnogih prepoznatljivih plakata i CD omota na evropskoj sceni. Njegov rad objavljen je u knjizi *The Art of Modern Rock* koja predstavlja selekciju najboljih rok postera u poslednjih pedeset godina (Paul Gruschkin and Dennis King, 2004). Učestvovao je na mnogim domaćim i međunarodnim izložbama. Objavljivao je svoje radove u eminentnim međunarodnim publikacijama. Takođe, kao scenograf realizovao je nekoliko pozorišnih predstava, a bio je angažovan i na hrvatskoj nacionalnoj televiziji. Autor je popularne televizijske emisije za tinejdžere – *Briljanteen*.

Konverzija

22. maj – 11. jun

Konverzija (lat.; prevražaj-preokret) je termin koji je upotrebljavao Mihail Gorbačov, u vreme kada se vojna industrija, u skladu sa tadašnjim programom razoružavanja, transformisala u civilnu. Fabrike koje su se bavile proizvodnjom balističkih raketa počele su da proizvode šerpe. Junači ovog projekta su stanovnici vojnog gradića koji je posle raspada SSSR-a izgubio svoju namenu i prestao da bude grad zatvorenog tipa koji upravlja svim nuklearnim potencijalom Rusije. Stanovništvo je trebalo hitno, šokantno brzo, da se prilagodi zahtevima sadašnjosti, da osvaja nove, građanske profesije. Kroz fotoprojekat *Konverzija*, Ilmar istražuje rezultate ove adaptacije stanovnika zatvorenog grada prema novim uslovima, fiksira tragove njihovog prethodnog života i veru prema svetloj budućnosti.

• **UMETNIKU** Ilmar je rođen 1977. godine, živi i radi na relaciji Moskva-Beograd. Britansku visoku školu dizajna završava 2013. godine. Do tada, u toku procesa umetničkog traženja, studirao je pozorišnu režiju i dokumentarnu kinematografiju. Postavku *Konverzija*, izlaže prvi put 2013. godine na samostalnoj izložbi u Moskvi, u parku umetnosti *Muzeon*. Iste godine učestvuje i na izložbi *Topografija Artplay*, kao i u postavci foto-izložbe u art-prostoru *SahArt*. U periodu 2011-2012. učestvuje u projektima *Melomani* u CZ-u, *Zverev* i *The best of Britanika* u Centru *Artplay*. Redovno saraduje sa časopisima *Veliki grad*, *PROsport* i *RoyalCheese*.

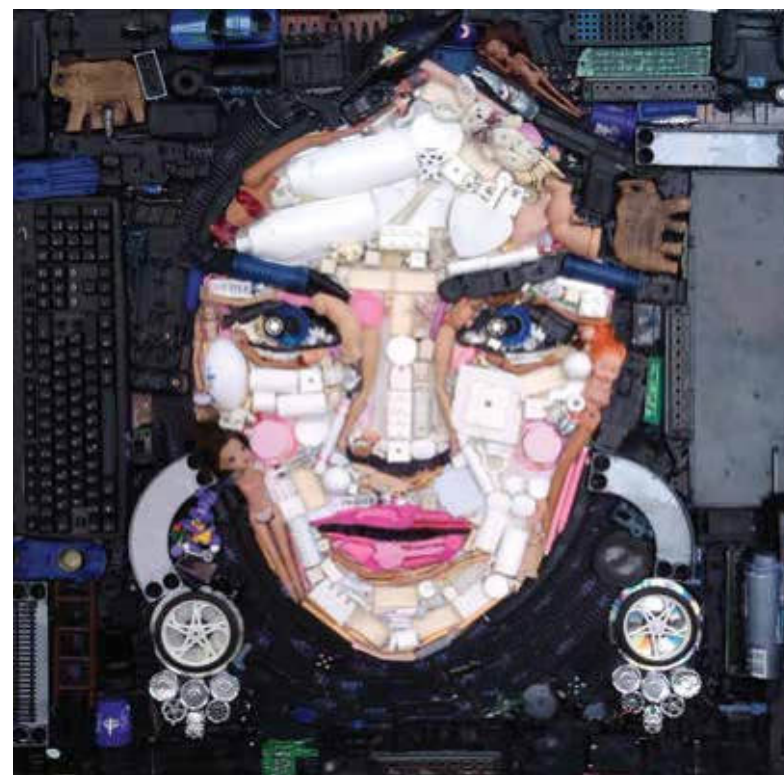
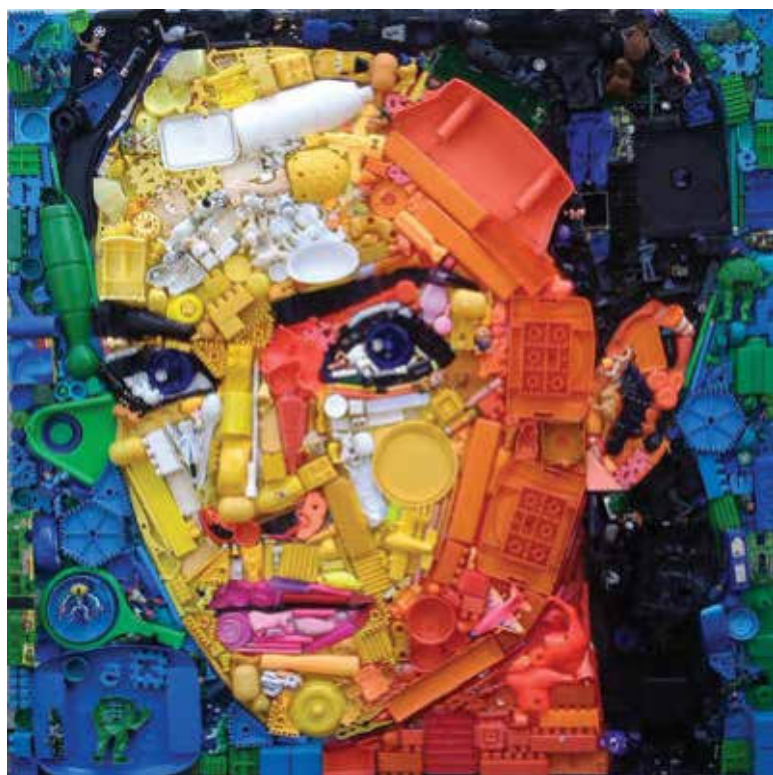
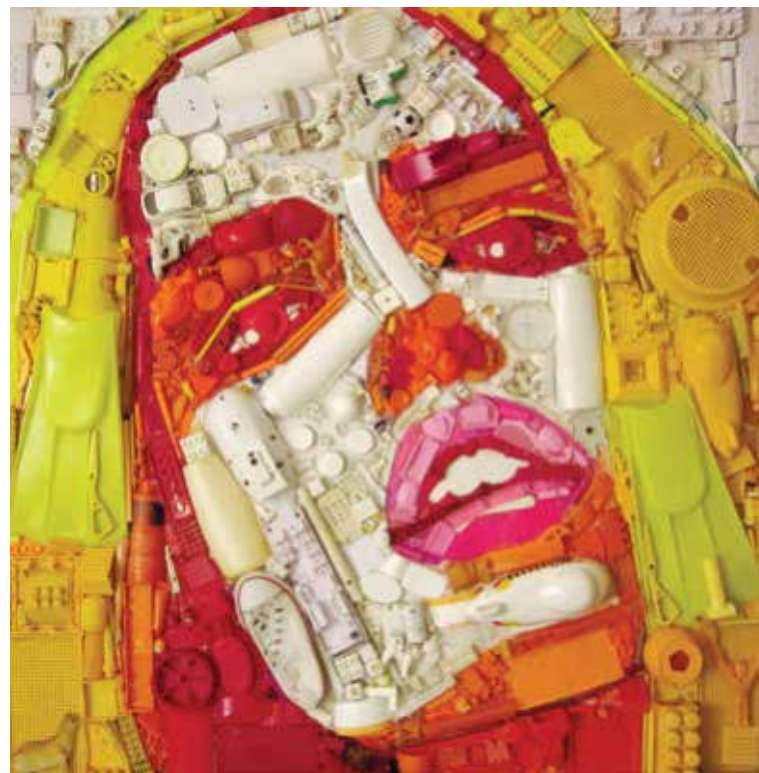

Reciklaža igre

12 – 18. jun

Serija radova *Reciklaža igre* je nastavak istraživanja u oblasti ženske figure. Asemblaži su napravljeni od dečijih igračaka i ostalih predmeta koje koristimo i sa kojima gradimo vezu, ali je prekidamo kada odlučimo da nam više nisu od koristi. Ivan im je našao novu funkciju.

U METNIKU Ivan Kocić rođen je u Trsteniku 1982. godine. Završio je studije zidnog slikarstva na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu, u klasi prof. Miroslava Lazovića, kao student generacije u 2006. godini. Imao je nekoliko samostalnih i preko trideset grupnih izložbi. Takođe, izveo je veći broj murala fresaka i mozaika. Od 2008. godine član je ULUS-a, a od 2011. i ULUPUDS-a. Živi i stvara u Beogradu.

Solidarnost

19. jun – 2. jul

Reč *SOLIDARNOST* se koristi da bi se označila socijalna kohezija i spremnost da se pruži podrška, pokaže empatija, te da se podele uspesi i neuspesi unutar grupe. Solidarnost stoji nasuprot moći, nejednakosti, samovolji i ličnim interesima. Ona je svakodnevica dobrih navika i poverenje u odnose. Ilustrujući poznate citate, pesme i izjave na ovu temu autori dali su priliku i drugima da se podsete na vrednost i značaj međusobnog razumevanja.

AUTORI SU Ivana Radić, Bruka Notes, Daniel Kovač, Igor Milanović, Jana Vuković, Tanja Stevanović, Aleksandar Saša Škorić (1), Žolt Kovač (4), Pavao Kuharić, Nemanja Obradović, Vanja Vikalo Linnch (3) i Andrea Boroš (2).

O ORGANIZACIJI *Liceulice* je organizacija koja od 2010. godine realizuje dugoročne programe direktne podrške marginalizovanim grupama kako bi im se omogućila veća ekonomska i socijalna uključenost. Ovaj program za podsticanje upošljavanja, socijalnog preduzetništva, aktivizma, filantropije i solidarnosti uspešno se razvija u Srbiji već sedmu godinu, utičući sve osetnije na ublažavanje siromaštva i isključenosti. Program *Liceulice* se realizuje kroz više aktivnosti, a najpoznatija od njih je izdavanje uličnog magazina *Liceulice* i njegova distribucija kroz mrežu prodavaca/korisnika, pripadnika marginalizovanih grupa, koji zarađuju 50 procenata od svakog prodatog primerka. Magazin *Liceulice* posvećen je unapređenju civilnog društva kao i temama iz oblasti: filantropije, ekologije, volonterizma, aktivizma, itd.

1

2

3

4

Crteži

3 – 16. jul

Da li je izložba dobra ili loša? Kao svaka druga kritika ne samo crteža nego i kod fotografije, film-ova i digitalne umetnosti, odluka se teško donosi. To što se nekom sviđa, ne mora da znači da će se svideti drugom. Meni je izložba zanimljiva i ništa više. Ali, mislim da postoji nešto oko čega će se svi slagati: ova izložba je neobična.

— Ilija Stojković, 11 godina

O UMETNIKU Aleksandar Jevtić je rođen u Čačku, 1978. godine. Završio je Fakultet primenjenih umetnosti, smer Grafika i knjiga. Poslednjih godina bavi se isključivo crtežom i radom sa decom i mladima. Vodi radionicu Ilustracija i strip, Centra za likovno obrazovanje Šumatovačka i radionicu Osmatračnica.

Novi Karneval na praznicima

17. jul – 6. avgust

Oslanjajući se na osnovne ideje projekta *Novi karneval*, okupljeni su lokalni i inostrani umetnici koji su preneli svoja iskustva fascinacije maskama, njihovom simbolikom i promenama identiteta, zatim karnevalskim običajima, te paganskim mitologijama i ritualima, toliko prisutnim prilikom dolaska svakog proleća, kako na području Balkana, tako i diljem cele Europe.

AUTORI SU Džedaj (4) (HR), Šumski (2) (HR), Tifani Rubi (HR), Pekmez Med (5) (HR), Ojo Magico (6) (HR), Dunja Janković (HR/USA), Mor (HR), Boris Hoppek (3) (DE/ES) i Dem (1) (IT).

OTIMU *Novi Karneval* je projekat iz Rijeke koji nastoji da kroz različite kulturno – umetničke discipline, kreativnost, edukaciju i eksperiment promišlja običaje i žive tradicije vezane za maskiranje i karnevalske prakse. Ideja o projektu proizašla je iz potrebe za generisanjem kvalitetnog kulturnog programa za vreme trajanja karnevala u Rijeci. Programa koji bi okupljao domaće i međunarodne umetnike, te pritom prezentovao različite umetničke interpretacije spomenutih motiva. Poslednjih godina u sklopu *Novog Karnevala* realizovane su kreativne radionice, street art akcije i izložbe održane povodom promocije riječke kandidature za Evropsku prestonicu kulture 2020.

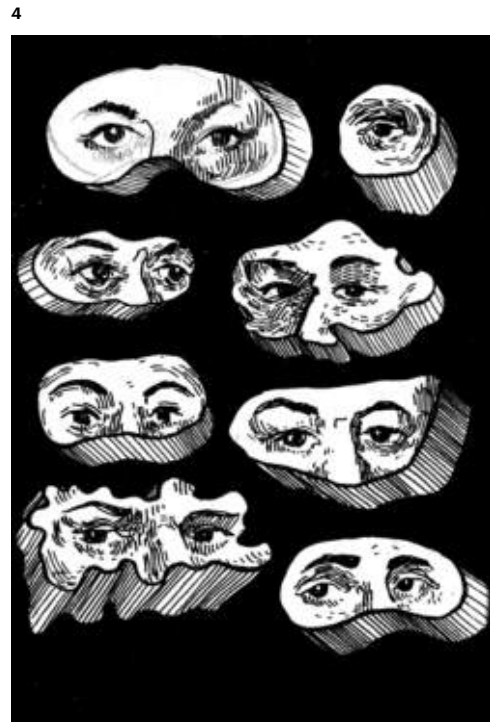
1

2

3

4

5

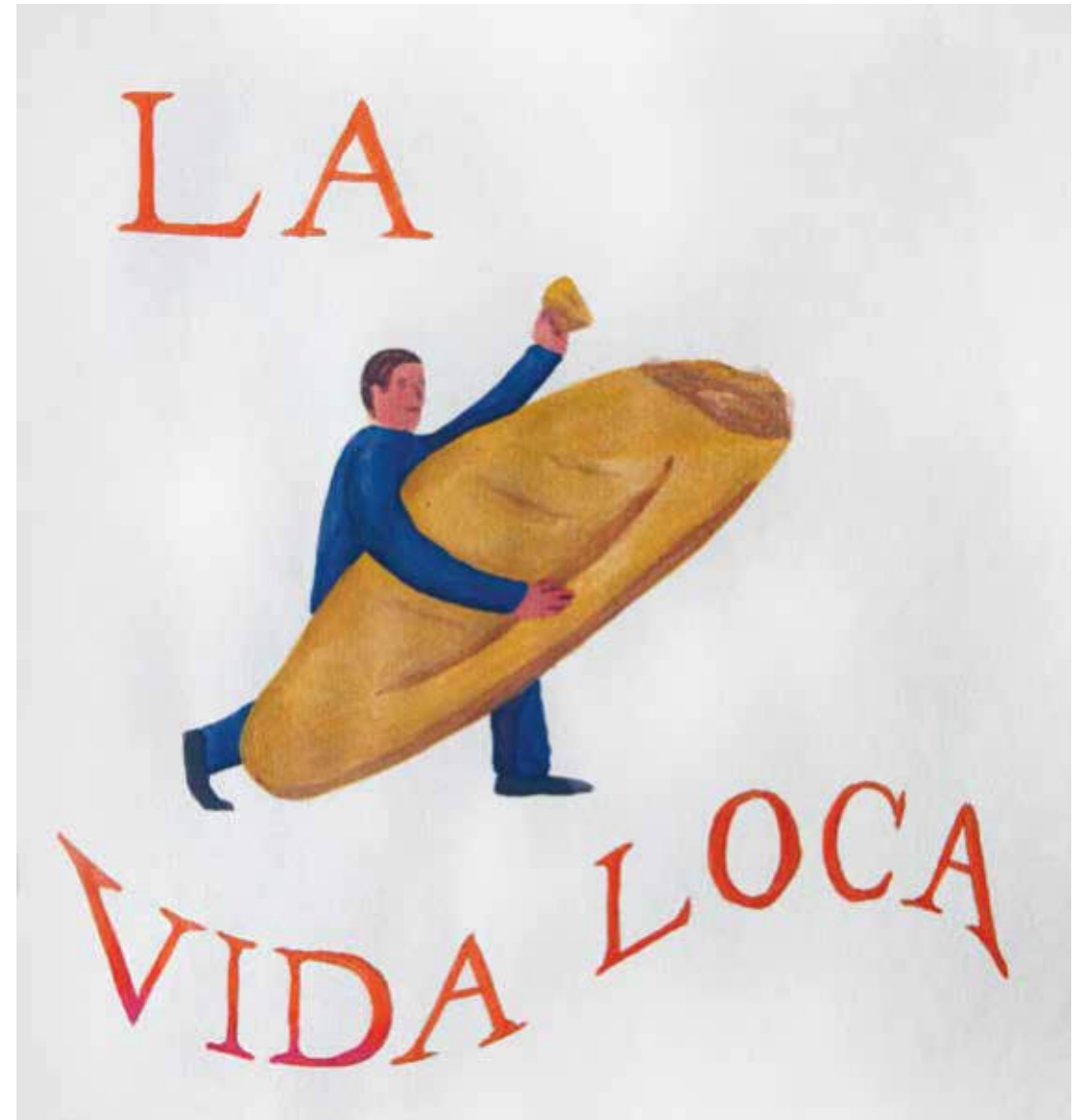
6

New World Order Now

7 – 27. avgust

Dušan Rajić, kroz asocijativni jezik karakterističnih simbola, na specifičan način kritikuje savremeno društvo i politike. Umetnik daje presek dominantnih tema u različitim diskursima. Pitanje migracija, slobodnog kretanja, novog kolonijalizma, razvojnih ekonomija, dovodi u direktnu vezu sa interpretacijom političke i ekonomske moći. Veliki pritisak političkih struja doslovno se prenosi i kroz medije, pa su tako učestale fraze poslužile autoru da definiše okvir svog kritičkog promišljanja.

o UMETNIKU Dušan Rajić rođen je 1983. godine u Beogradu. Arhitekta, vizuelni street umetnik, fotograf. Njegovi radovi izlagani su na brojnim grupnim izložbama u zemlji i inostranstvu, ali najveći broj radova nalazi se širom Beograda i mnogih drugih gradova. Njegove urbane ilustracije, grafiti i fotografije predstavljaju svojevrsan umetnički i filozofski komentar na razne aktuelne društvene teme. Član je fotografsko–umetničkog kolektiva *Belgrade Raw*.

Krem de la Krem

28. avgust – 24. septembar

Kao korisnika društvenih mreža, Mirona Milića inspiriše način na koji njegovi radovi podstiču dijalog i raznovrsne reakcije. Društvene mreže koriste kako bi vodio izuzetno zanimljive razgovore o umetnosti, društvu, politici. To je razlog zašto je na *Fejsbuku* i *Instagramu* kačio svoje radove, a ljude koji prate i komentarišu njegov rad odabrao kao svojevrzne kustose ove izložbe. Interakcija crteža i ljudi na takvom egalitarnom tipu društvene platforme mu je omogućila veću slobodu izražavanja i opuštenosti oko pokazivanja svojih radova široj publici nego ikad pre u klasičnim izložbenim prostorima. Odabrao je devet crteža ne zato što imaju puno lajkova, već zbog najzanimljivijih rasprava koje su zbog njih nastale. Svi crteži dolaze iz Mironovog *sketchbook*-a i nastali su kao intimne misli na malom formatu, zamišljeni i nacrtani kao privatna stvar koja bi se pokazala nekolicini prijatelja, da bi zatim dobili afirmaciju na socijalnim mrežama u digitalnom obliku, a kasnije preneti na veliki format u nesvakidašnjoj galeriji.

O UMETNIKU Miron Milić je rođen 1980. godine u Vinkovcima, u Hrvatskoj. Završio je Školu primenjene umetnosti i dizajna u Zagrebu. Grafički odsek na Akademiji likovnih umetnosti upisao je 1999. godine, a diplomirao je 2006. u klasi prof. Miroslava Šuteja. Od 2002. se intenzivno bavi crtežom, a radove je izlagao u zemlji i inostranstvu. Radi kao ilustrator i slobodni umetnik u ateljeu u AKC Medika. U poslednjih nekoliko godina isprofilisao se i kao street art muralist, te je i sudelovao na nekoliko međunarodnih festivala i rezidensa u Ljubljani, Beogradu, Moskvi, Heilbronu i Zagrebu.

HEHE... STUPID HUMANS...

👍 239 ❤️ 37

SCIENTIST ON TV GIVES AN ESTIMATED NUMBER OF PEOPLE THAT LIVED SO FAR ON EARTH...

👍 86 ❤️ 52

ŠIII, BSSLJA... JAID SS... ŠAUŠ...FUUT... TIP..UF...

👍 92 ❤️ 44

IMA VREMENA...

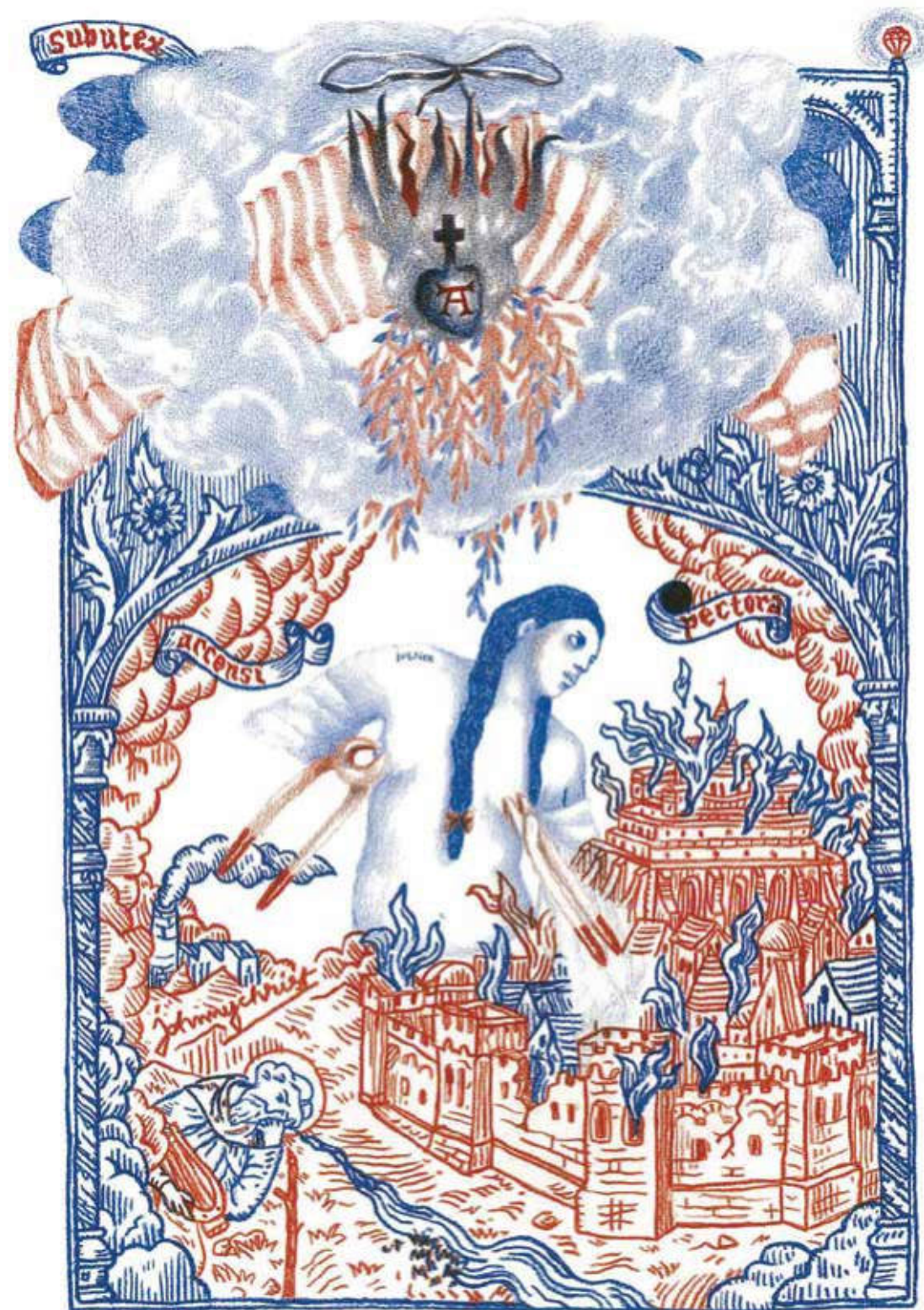
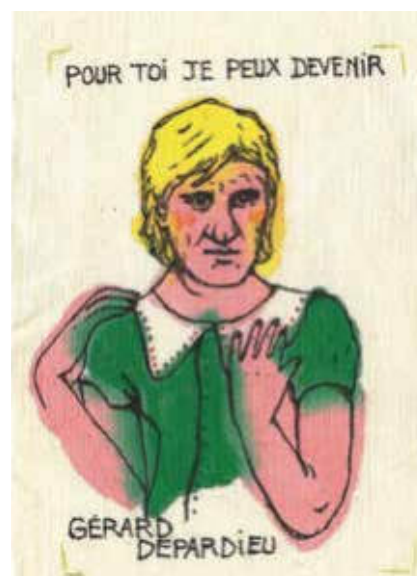
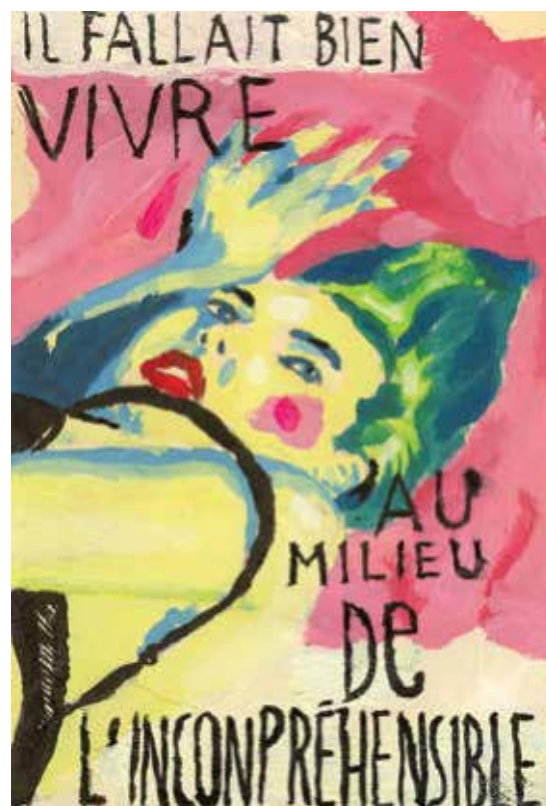
👍 155 ❤️ 59

S obe noge na zemlji
(6. Festival Novo doba)

25. septembar – 5. novembar

Izložba Sa obe noge na zemlji predstavlja njihove pojedinačne radove i rad u četiri ruke, čiji je proizvod Johnnychrist. Aktivno neguju loš ukus kroz staromodne tehnike pletenja, kolažiranja, subverzivnu upotrebu tradicije popa, konceptualne i nadrealističke umetnosti, postavljanje izazova pretpostavkama o tome šta je društvo i šta bi umetnost trebalo da bude. Kao i skandaloznu reinterpretaciju bukoličkih, dirljivih, stidljivih i pomalo bolesnih predstava tradicionalnih formi, političkih i religioznih narativa. Iz stripa, meksičke ikonografije u vezi sa smrću, popularne umetnosti kroz istraživanje i eksperiment protiv dogmi, intelektualizma do prevazilaženja art bruta i stvaranja l'art pute (konsultovati xy.translate.com). Sve što očekujemo od izložbe danas, zar ne?

o UMETNIČKOM PARU Moolinex & Aurélie William Levaux su autorski par koji dolazi sa savremene underground crtačke scene. Autori su brojnih knjiga koje se opiru kategorizaciji i objekata koji više nisu knjige. Služe se DIY tehnikama i didaktičkim sadržajima, a njihov rad je razigran i subverzivan.

Korak po korak

6 – 26. novembar

Izložba *Korak po korak* je segment opširnije postavke Naše nove komšije izvedene u saradnji kolektiva *Belgrade Raw* (Srbija) i organizacije *Blockfrei* (Austrija), a u ovom obliku bila je završnica petodnevno program *Mapa kao medij* u organizaciji *Tačka komunikacije*. Kroz intenzivne višednevne radionice u obe zemlje korišćena je dokumentarna fotografija u kontekstu bavljenja jednom od najrelevantnijih političko-društvenih tema današnjice – temom izbeglica – kako bi podstakla veću vidljivost i podizanje svesti o njihovom postojanju u našim sredinama, kultura iz kojih dolaze i nose sa sobom, kao i svakodnevnim problemima sa kojima se suočavaju.

ORGANIZACIJI *Tačka komunikacije* okuplja ljude različitih profesija i interesovanja uključene u procese nove prezentacije grada i kulturnog nasleđa. Delovanjem u oblastima kulture, novih medija i turizma istražuju nove pristupe proučavanja, beleženja i predstavljanja društvene istorije, arhitekture, javnih politika i delovanja pojedinaca ili grupa važnih za urbanistički ili socijalni razvoj grada.

ORGANIZACIJI *Blockfrei* ima misiju da realizacijom i koprodukcijom inovativnih programa doprinese promociji multikulturalizma u savremenom kontekstu i istakne prednosti koje različitost ima za društvo. Osmišljena je kao platforma za inovativne kulturne prakse sa ciljem da podrži saradnju između kulturnih grupa iz Austrije i zemalja jugoistočne Evrope.

KOLEKTIVU *Belgrade Raw* je kolektiv koji istražuje društvene i urbane aspekte života u gradu, insistira na ličnom doživljaju i prenošenju putem medija fotografije. Na njihovim fotografijama su ljudi, događaji i mesta koji po njihovom ubeđenju predstavljaju pravi izgled jednog grada.

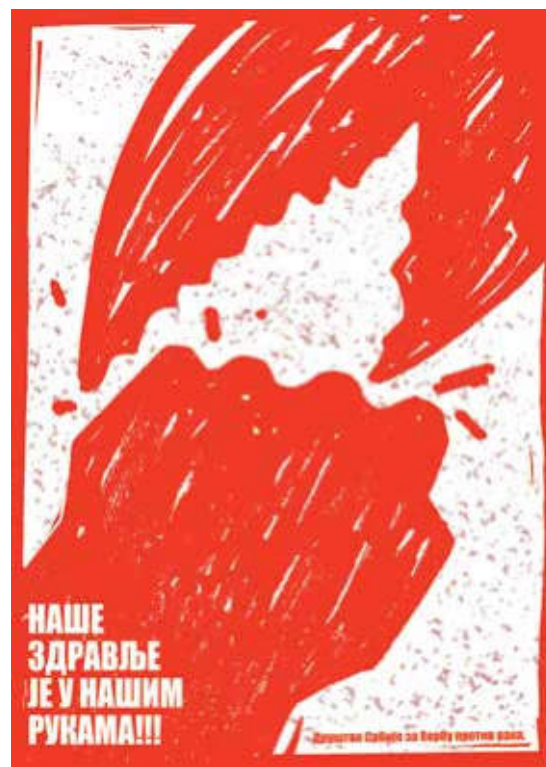

FPU na ZP

27. novembar – 17. decembar

Izložba *FPU NA ZP* deo je pratećih programa 48. *Zlatnog pera Beograda* i 13. *Međunarodnog bijenala ilustracije*, a nastala je kao saradnja između ULUPUDS-a i *Ulične galerije*. Na izložbi su predstavljeni radovi devet talentovanih budućih profesionalaca: Irene Muhar, Jelene Žigić, Stefane Maksimović, Danila Mimovića, Kristine Karaklajić, Vere Šaule, Aleksandra Ševaljevića, Jasmine Zornić i Dušana Mažibrade. Mentor studenata u radu na ovim projektima je profesor Zdravko Mićanović, čiji značajan doprinos pri realizaciji projekata ističu svi učesnici izložbe.

○ **ORGANIZACIJI** *Zlatno pero Beograda* jedna je od najstarijih i najznačajnijih međunarodnih izložbi u Srbiji. Osnovana još 1959. godine, u osvit poslednje decenije 20. veka, potvrđuje već stečen profil međunarodne smotre, zvanično postavši *Međunarodno bijenale* 1990. godine. Kontinuitet i razvijanje važne su pojedinosti njene lične karte, deo su priče o ugledu i harizmi. Programski profil dodatno utemeljuje sliku o identitetu. Širinom koncepta i otvorenosti za predstavljanje svih kategorija autorskog stvaralaštva u oblasti ilustracije, razlikuje se i odvajajući od uobičajenog profila sličnih smotri kod nas i u svetu. Najzad, okolnost da manifestacija u svom nazivu nosi naziv grada u kojem se redovno ostvaruje – dobar je povod i podsticaj za važnu i uvek aktuelnu temu o Beogradu kao kulturnom središtu i njegovom kosmopolitskom duhu.

Presek stanja svesti

18. decembar – 25. februar 2016.

Izložba *Presek stanja svesti* predstavlja presek rada i izlagačkih praksi Inex galerije, u periodu između aprila 2013. do zatvaranja Inex filma, u oktobru 2015. godine. Godine 2015. svedočilo se prestanku postojanja jednog kolektiva koji je, uprkos usponima i padovima, uspevao da odoli težnjama tržišta i zauzme poziciju koja mu je dozvolila da izbegne dovijanje istom tokom četiri i po godine postojanja. Na istim temeljima nezavisnosti, u aprilu 2013. godine osnovana je galerija na prvom spratu, 100m² slobode. Slobode koja se nije odnosila samo na grupu ljudi koja je gradila galeriju i radila u njoj, već se prvenstveno odnosila na umetnike koji su u Inex-u stvarali, a vrlo često i živeli mislima daleko od zamarajuće administracije, dozvola i ograničenja. Odsustvo obaveza prema finansijerima iz raznih sektora, stvorilo je osećaj rasterećenja koji je imao svoja dobra i loša lica. Inex film i Inex galerija, tokom perioda svog postojanja, su u regionu bili verovatno najbogatiji rudnik jako zanemarenih i zaboravljenih resursa – *volje i zajedništva*. U neformalnoj atmosferi organizovano je tridesetak izložbi, nekoliko performansa i više rezidencijalnih programa za umetnike iz inostranstva koji su jako lako prihvatili i zavoleli Inex film kao mesto za život, rad i druženje.

Da li je ovaj *eksperiment* uspeo ili ne, saznaće se u budućnosti, ali samo uz pojavu sličnih inicijativa koje bi služile kao referenca. Ovom izložbom zatvara se krug pitanja koja se odnose na događaje u Inex galeriji. Međutim, pitanja koja se odnose na celokupnu ideju o samoorganizovanim i nezavisnim kolektivima koji delaju u napuštenim prostorima se moraju popeti još koju lestvicu više u našem svakodnevnom preispitivanju kulture i društva. Pred vama je jedan kompresovan uzorak nastao tokom dvoipogodišnjeg rada galerije, dokumentovanjem priprema događaja i samih izvođenja istih u Inex galeriji. Kako slika govori više od hiljadu reči, ovom izložbom ponuđeno je bar njih milion, a sve uz veliku pomoć umetnika koji su, pored stvaranja programa u Inex-u, imali i ulogu hroničara života u Višnjičkoj 76.

kustos Dušan Savić

2

0

1

6

Shitstallation

26. februar – 10. mart

Shitstallation govori o ličnoj i društvenoj odgovornosti, javnim prostorima u gradu i našem odnosu prema njima. Izložbu grupe anonimnih autora, Ulična galerija vidi kao vrstu omaža nemarkalnim i drugim problemima sa kojima se galerija bori od svog osnivanja. Napokon je rešenje na pomolu, a rešenje je uvek umetnost.

Mi smo na prvi pogled (i drugi i treći) odvratan projektat. Stvaranjem nekarakterističnih uličnih prizora koji ostaju zauvek u podsvesti izazivamo mučninu sa tračkom duhovitog. Pomeramo prag tolerancije učmalog humora i percepcije gadnog. Skromim intervencijama prisvajamo kontaminirane parčiće ulica. Potrošenoj robi bar na trenutak odlažemo sudbinu žrtve klasifikacije otpada dok psećem izmetu vraćamo zasluženu pažnju prolaznika. Šminkamo ono što je ružno, a što je produkt ljudske nebrige. Ružno postaje atraktivno ili još ružnije. Parče pažnje, tog svetog grala marketinga, sada pripada i prljavom i odbačenom, potpunom autsajderu u borbi propagandnim porukama na ulicama. Krademo dragocene sekunde pažnje namenjene kitnjastim izložima, billboardima sa besmisleno optimističnim porukama i nasmešenim promoterima zdravlja, sreće i izobilja.

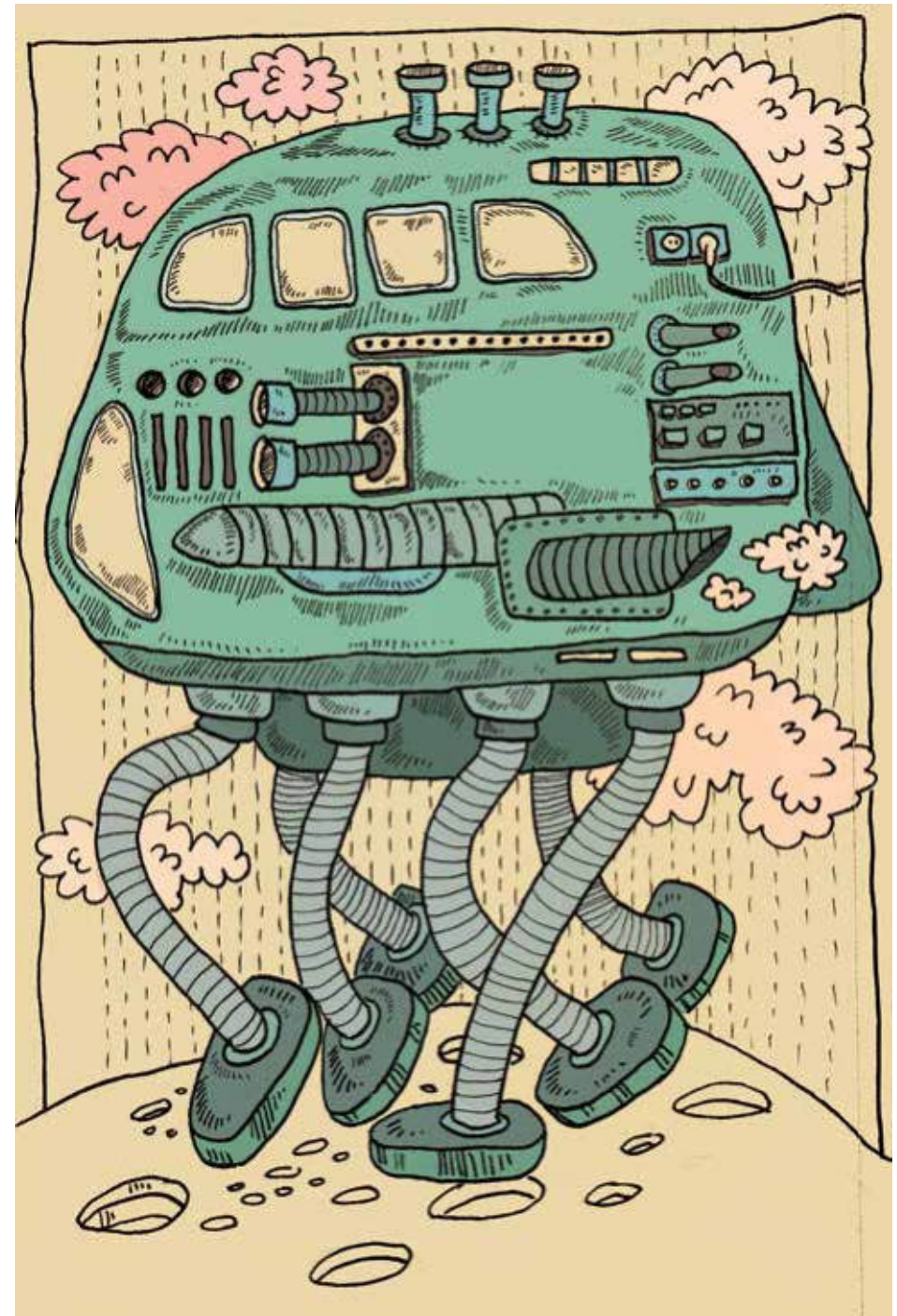

Rezanci u prolazu

11 – 31. mart

Serija crteža *Rezanci*, često se pojavljuje u različitim oblicima, sa adekvatnim prefiksima, koji dočaravaju trenutnu poziciju ciklusa. On se stalno menja, preoblikuje i vaja, u skladu sa okolnostima. Sve je to provučeno kroz filtere Aninih osećanja, i njenog pogleda na svet. Iako na prvi pogled deluju veselo, s obzirom na kolorit koji koristi, pastelne boje, vrlo jestive i meke, poput bonbona sa vašara, može se osetiti kako je sve nabijeno nekim neizdrživim nemirom. Naime, njen likovni izraz predstavlja svojevrstu borbu sa svetom koji nas okružuje, ispričana kroz svakodnevnne događaje, i inspirišuće momente koje ceo život pokušava da uhvatim, poput zjala.

o UMETNICI Ana Momčilović rođena je 1986. godine u Beogradu. Posle završene Dizajnerske škole, opredeljuje se za Arhitektonski fakultet, koji uspešno završava 2010. godine. Uporedo sa angažovanjem na polju arhitekture, 2013. godine, sa par prijatelja osniva udruženje građana *Ekološka disciplina*, koje deluje na polju ekologije i zaštite životne sredine. Kao rukovodilac kreativnog tima, bavi se osmišljavanjem i izradom vizuelne identifikacije ciljeva i delovanja udruženja, rukovođenjem kreativnim radionicama, kao i držanjem predavanja na temu ekologije, održivog razvoja i umetnosti. Kroz rad u *Udruženju* imala je priliku da se susretne i uspešno saradjuje sa drugim organizacijama iz oblasti ekologije, socijalnog angažovanja, obrazovanja, kulture i umetnosti. Mlada arhitektica ipak nije zaboravila svoju prvu ljubav, te je tokom proteklih godina bila vrlo aktivna na mnogim međunarodnim likovnim konkursima, gde je prošla vrlo zapaženo. Autorka je više samostalnih izložbi. Omiljeni medij joj je crtež, kroz koji lako kanališe svoje kreativne ideje. Član je, i ujedno jedan od osnivača neformalne umetničke grupe *Dispanzer*. Ana Momčilović danas živi, radi i stvara u Beogradu.

I
BIVŠI OSUĐENICI
(U SARADNJI SA APSART CENTROM)

Zatvor za početnike

1 – 14. april

Stripovi, ilustracije i tekstovi deo su knjige *Zatvor za početnike* – Ilustrovani rečnik zatvorskog slenga koja je nastala u okviru Evropskog projekta *PAROL! Umetnost izvan zidova, izvan granica*, koji je realizovao ApsArt Centar za pozorišna istraživanja. Rečnik zatvorskog slenga pisali su bivši osuđenici saradnici ApsArt-a, pod rukovodstvom dramaturga Bogdana Španjevića, transponujući tako u njega svoje živo i nevoljno stečeno osuđeničko iskustvo. Priče i pojmove oživela su na svoj način ilustracijama i stripovima dva talentovana umetnika Nikola Korać i Branko Tešević.

○ ORGANIZACIJI ApsArt je osnovan 2004. godine, u cilju razvijanja primenjenog pozorišta kao sredstva ličnog i društvenog razvoja. Cilj ApsArta je slobodna pozorišna igra i promena. Žele pozorište slobodno od industrije, marketinga, repertoara, tehnike, zgrada... i ljude slobodne od straha, nemogućnosti i svake vrste opresije. Njihova misija nije dolazak ljudi u pozorište, već odlazak pozorišta ka ljudima.

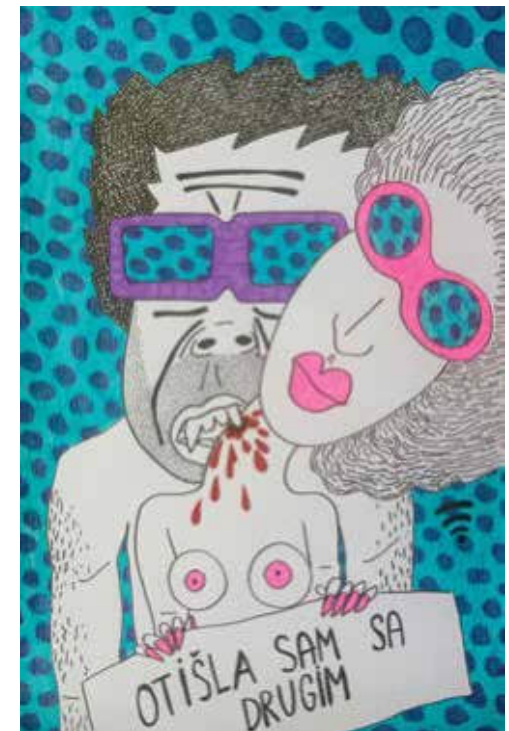

Nebo je plavo!

15. april – 5. maj

Izbor radova pod nazivom *Nebo je plavo!* duhovito i provokativno predstavlja život savremenog čoveka i daje kritički komentar na društvo u kojem živimo. Umetnik rekontekstualizuje sadržaje savremenog načina života, a njihovom interpretacijom poigrava se sa moralnim načelima i normama, otkrivajući slojeve banalnosti, ironije i paradoksa. Naime, karakteristika Tadijinog stvaralaštva jeste poigravanje sa motivima savremenog društva i brutalna banalizacija frustracija savremenog čoveka, praćena jedinstvenim vizuelnim izrazom.

• **UMETNIKU** Tadija Janičić rođen je 1980. godine u Nikšiću. Završio je Akademiju umetnosti u Novom Sadu, u klasi profesora Milana Blanuše. Umetničke doktorske studije upisuje 2015. godine na Akademiji umetnosti u Novom Sadu. Od 2003. godine redovno izlaže na samostalnim i grupnim izložbama u zemlji i inostranstvu. Dobitnik je više priznanja i nagrada, a slike mu se nalaze u brojnim umetničkim kolekcijama. Živi i radi u Novom Sadu.

ko saradivao sa ljudima okupljenim u pančevačkoj *Elektrici* i sa bendom *Klopka za pionira*. Najviše je poznat po dugogodišnjem fotografskom projektu koji se bavi spomeničkom baštinom socijalističke Jugoslavije.

Ovde je metak ludovao

6 – 19. maj

Fotografisanje socijalističkih spomenika u savremenom kontekstu provokativan je čin koji, kao što to i sami spomenici čine, spaja umetnost i politiku, umetnički čin, a ujedno i politički gest koji danas čini vidljivim ono što je neupitna istorijska baština ovih prostora, čije simboličke konotacije ne odgovaraju današnjim vremenima i režimima koji su jednu ideologiju koja je u određenom istorijskom momentu ujedinjavala narode na ovim prostorima zamenili politikama antagonizma koje su ostale više manje latentno prisutne do današnjih dana. Time su spomenici, u najznačajnijem aspektu, apstrahovanoj i pročišćenoj modernističkoj formi, postali futuristične aveti drevnih doba, artefakti koji su za razliku od epske figuracije drugih socijalističkih zemalja napravljeni da se gledaju i doživljavaju kroz čistu vizualnu imaginaciju, a ne doslovno iščitavanje.

O UMETNIKU Marc Schneider poznat i kao Marko Krojač, naš čovek u Berlinu, nemački je umetnik, fotograf i aktivista koji je već dugo vremena prisutan na nezavisnoj umetničkoj sceni onoga što se danas naziva ex-Yu region. Otpočeo je svoju umetničku praksu u veoma intenzivnim okvirima ranih devedesetih u Berlinu, fotografski dokumentirajući skvotersku scenu kroz čitavo to desetleće u kojem je sam Berlin, nakon rušenja čuvenog zida i spajanja sa istočnim delom, postao svojevrzni evropski centar otvorene i nezavisne kulture. Fotografije iz tog perioda danas svedoče o korenima i formiranju berlinske scene i specifičnoj poletnoj atmosferi tog vremena. Krojač je član berlinskog multidisciplinarnog umetničkog kolektiva *Czentrifuga* koji svoje raznovrsne i brojne aktivnosti bazira na anarhičnom i spontanom kolektivnom radu. Početkom 2000-ih stigao je na ove prostore i brzo se povezao sa akterima domaćeg andergrounda. Uz njegove nomadske ekspedicije u potrazi za već pomalo zaboravljenim i svakako zapostavljenim spomenicima kojima, nezavisno od lokacije permanentno preti, a neretko je i ostvareno uništenje, po čitavoj bivšoj Jugoslaviji najčešće se zaustavljao u Beogradu i Pančevu gde je, između ostalog, blis-

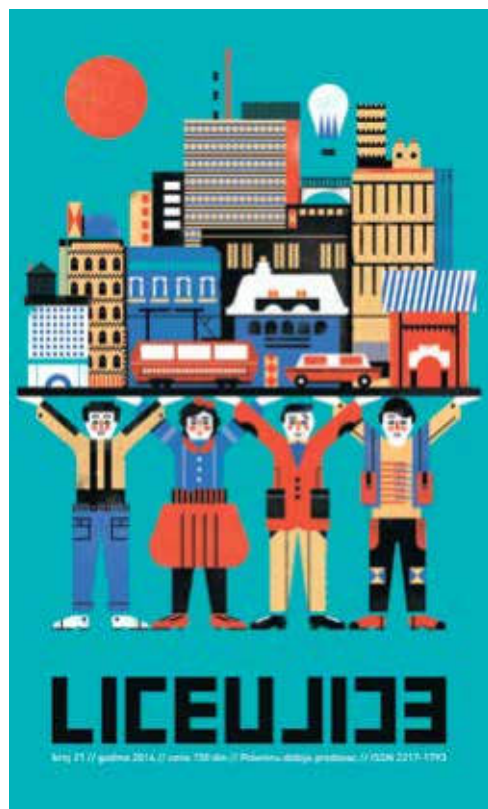
Liceulice 5x6

20. maj – 16. jun

Izložba je obeležila pet godina magazina Liceulice koji pomera i briše margine, u želji da razmišlja i raspravlja o tome kako se unapređuje društvo u kojem živimo, kako bi u njemu bilo što manje onih koji su na njegovoj margini, diskriminisani po bilo kojoj osnovi.

AUTORI SU Slavimir Stojanović, Branko Bobić, Filip Pomykalo (2), Nikola Puzigaća (3), Bratislav Milenković (1, 6), Vladimir Stevanović (4), grupa Kurs (5) i Vanja Vikalo Linnch.

O ORGANIZACIJI *Liceulice* je organizacija koja od 2010. godine realizuje dugoročne programe direktne podrške marginalizovanim grupama kako bi im se omogućila veća ekonomska i socijalna uključenost. Ovaj program za podsticanje upošljavanja, socijalnog preduzetništva, aktivizma, filantropije i solidarnosti uspešno se razvija u Srbiji već sedmu godinu, utičući sve osetnije na ublažavanje siromaštva i isključenosti. Program Liceulice se realizuje kroz više aktivnosti, a najpoznatija od njih je izdavanje uličnog magazina Liceulice i njegova distribucija kroz mrežu prodavaca/korisnika, pripadnika marginalizovanih grupa, koji zarađuju 50 procenata od svakog prodatog primerka. Magazin *Liceulice* posvećen je unapređenju civilnog društva kao i temama iz oblasti: filantropije, ekologije, volonterizma, aktivizma, itd.

1

2

3

4

5

6

Entomophobia

17 – 30. jun

Neobične fobije mogu kontrolisati naše živote bez realnog razloga i izazivati nervozu ili panične osećaje straha. Entromofobiju najčešće karakteriše iracionalan strah ili kulturološki objašnjiva odvratnost prema insektima. Mnogi razloge za ovu vrstu fobije nalaze u preživljenom bolnom ubodu ili ugrizu, prljavštini, mogućim bolestima koje prenose ili u činjenici da izgledaju kao mala čudovišta. Zato izbor fotografija upravo predstavlja nameru autora da se poigra sa pojavom ove specifične fobije koja posmatraču izaziva nadrealan strah od različitih ili specifičnih vrsta insekata.

• **UMETNIKU** Horda Sage je dobri duh *Ulične galerije* koji dokumentuje otvaranja drugih umetnika, kao i ostale događaje u organizaciji *Ministarstva prostora*. Dokumentarnom fotografijom bavi se dugi niz godina. Njegova interesovanja su prirodni fenomeni, događaji i ljudski odnosi. Izložba u *Uličnoj galeriji* bila je njegova prva izložba na kojoj i sam staje na umetničku scenu.

Ka-boom!

1 – 21. jul

Dominantne teme Janinih slika, stripova i tekstova su rat, ljubav, fudbal (o čemu ne zna mnogo), kompjuterske igrice i ikonografija, pop kultura 90-ih, ljudska priroda, dubiozne naučne teorije i reaproprijacija nasumičnih informacija koje prikuplja svakodnevno. Crne linije ispunjene smislom za humor – jarke boje i vizualizacije bazirane na ljubavi i prividno pozitivnoj simbolici su u kontrastu sa cinizmom i mračnom ikonografijom koja se konstantno provlači kroz njene radove. Tu su neprekidni balans između mračnog i svetlog, između potrebe za smehom i mrštenjem.

UMETNICI Jana Vasiljević rođena je 1990. godine u Beogradu. Živi u Gentu i bavi se ilustracijom, stripom i edukacijom u umetnosti. Završila je Školu za dizajn u Beogradu, nakon čega se seli u Belgiju da studira ilustraciju na LUCA Školi za umetnost u Gentu. Od 2012. je član *Tieten Met Haar* kolektiva, kao urednik i izdavač. Do sada je učestvovala na više evropskih festivala stripa, kao izlagač i kao gost – između ostalog na OCX, *Raptus* i *Stribefebber*-u u Norveškoj, *Fumetto* u Švajcarskoj, *Cultures Maison* u Belgiji, *BilBolBul* u Italiji,... Iza sebe ima više grupnih izložbi, i dve samostalne, u Belgiji i u Finskoj, kao i mnoge publikacije. A kada ne zna šta će sa sobom, igra *Sims* ili se zabavlja sa plastičnim vojnicima.

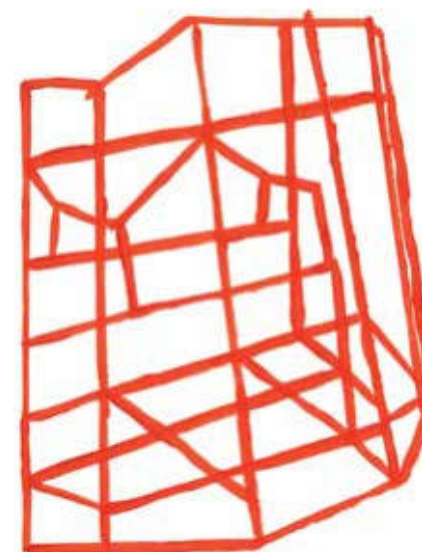
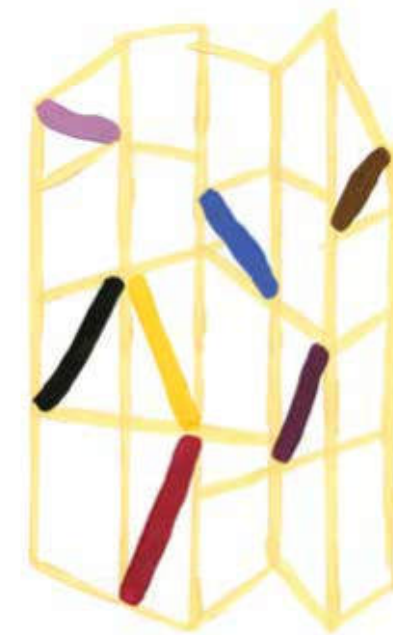

Über Linija

22. jul – 11. avgust

Izložba *Über Linija* bavi se ulogom linije u jednom crtežu, tačnije reč je o njenoj reformi. Projekat je sačinjen od radova i knjige u kojima su svi radovi zajedno na jednom mestu. Sve se zasniva na linijama, ali se takođe prožima priča o bojama, formama, zakonima geometrije, repeticiji, ritmu, simetriji, asimetriji, uopšte o likovnim sredstvima od kojih se sastoji svaka slika, svaki crtež. Radi fokusiranja na jednu celinu i ograničavanja bezbroj mogućnosti kada je reč o upotrebi linije, koriste se parametri kao na primer: povezati tačke; izmoljena linija + polukrugovi; zatvorena linija nastala od puno malih linija; linije koje se gomilaju bez ikakvog reda; linije koje se prepliću; mreža i nešto u njoj; samo prave/duži (uz pomoć lenjira); pastelne boje,... Radovi su apstraktni, ali i u isto vreme prilično asocijativni, te je u redu ako se razazna po koja životinja, lice ili pak nešto treće.

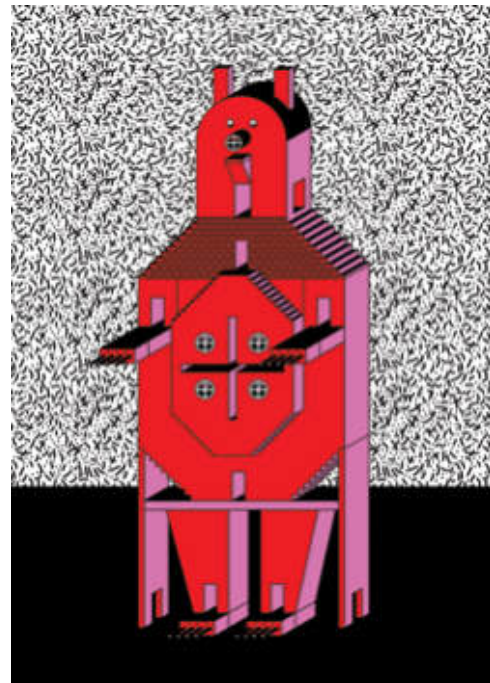
O UMETNICI Svetlana Mijić (*shtremulator*; svetla) rođena je u Novom Sadu u martu 1992.godine. Nakon završetka srednje Škole za dizajn, seli se u Nemačku gde kreće da studira vizuelne komunikacije na Fakultetu za dizajn i umetnost u Ofenbahu. Najviše je aktivna u oblastima fotografije, dizajna i slikarstva. Knjiga kao umetnički objekat postaje veliko polje njenog interesovanja. Učestvovala je na mnogobrojnim grupnim izložbama i uvek je otvorena za kolaboracije. Slobodno vreme, tačnije letnji i zimski raspust najviše provodi u Bukovcu gde je odrasla.

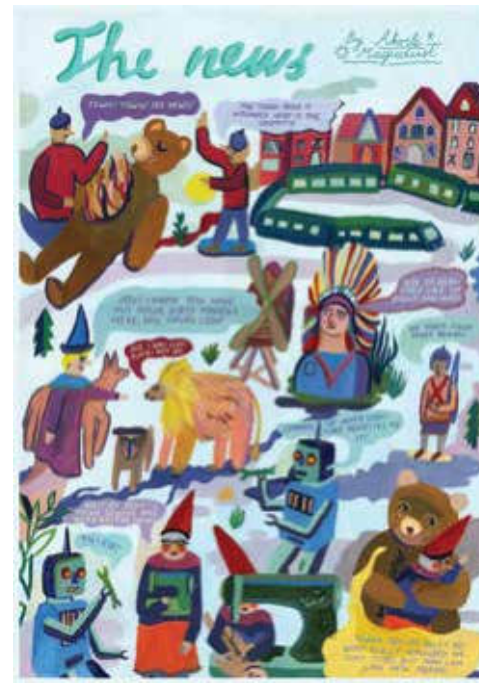
Retrospektiva

12 – 25. avgust

Na izložbi *RETROSPEKTIVA* predstavljeni su radovi sledećih autora: Akvile Magicdust (2) (LT), Blanka Radnoti (HU), Črtomir Just (4) (SI), Dorothea Vekony (HU), Emil Kozole (SI), Goran Savić (RS), Hristina Papadopulos (5) (RS), Ilija Lazarević (RS), Irena Gajić (1) (RS), Ivan Weedzor (RS), Ivana Radić (RS), Ivana Radmanovac (RS), Jana Vuković (3) (RS), Janko Počuča (RS), Jelena Vasiljević (RS), Klara Petra Szabo (HU), Manja Lekić (RS), Mariana Santos (PT), Marijana Oršolić (RS), Marina Millanović (RS), Marko Ulić (SI), Merve Atilgan (TR), Milica Mrvić (RS), Nikola Puzigaća (RS), Nina Lazić (RS), Petra Varga (HU), Sergej Tucakov (RS), Tamas Passa (HU), Tanja Stevanović (RS), Thoka Maer (DE), Vlada Gvoić (RS), Vladimir Stanković (RS), Vuk Palibrk (6) (RS), Mina Šarenac & Olja Markovic (RS), Ksenija Josifović & Miroslava Đorđević (RS), Asu Aksu (TR), Aleksandar Škorić (BH) i Marijana Gligić (RS).

1

2

3

O PROJEKTU *Projekat Medvedi* – u čast proleću organizuje proslavu proleća okupljajući umetnike i njihove radove sa jednom jedinom temom, medveda - koji u ovom kontekstu služi kao metafora za borbu protiv pasivnosti, letargije i učmalosti kao refleksije pojedinca/autora naspram činjenice da su institucije kulture zatvorene za prezentaciju novih autora, kao i da ih samo društvo ničim ne podstiče na dalji rad i umetničko izražavanje. Na sam datum početka proleća 21. marta, organizuju izložbe radova sa datom temom, okupljajući se u cilju proslave izlaska mede iz pećine, naravno uz med, medovaču i dobru muziku.

4

5

6

Ne Ta Ko

26. avgust – 8. septembar

Umetničko delovanje Andreja Bunuševca karakteriše likovnost naglašena snažnim simboličkim jezikom. U pitanju su lični zapisi koji odišu specifičnim koloritom, jedinstvenim stilom i autentičnošću. Apstraktan narativ njegovih slika proširuje polje značenja i tumačenja, a upečatljive kompozicije ističu posebne slikarske kvalitete ovog umetnika.

o **UMETNIKU** Andrej Bunuševac, akademski slikar, rođen je 1974. godine u Beogradu. Slikarstvo je diplomirao 2013. godine na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu, u klasi profesora Dragana Jovanovića. Izlagao je na brojnim samostalnim i grupnim izložbama. Od 2012. godine član je slikarske sekcije ULUS-a.

Bez izlaza

9 – 22. septembar

Radovi *BEZ IZLAZA* deo su serije nastale 2013. godine. To su crteži, ili slike na kartonu, rađeni uglavnom akrilom, tušem i kolažom. Nastajali su iz dana u dan bez unapred određenog okvira i iz lične potrebe za proverom nekih postupaka i ideja u dotadašnjem radu. Milan se trudio da ih radi što jednostavnije i direktnije, bez velikog broja odnosa i relacija. Motive i oblike birao je proizvoljno. Bez obzira na njihovu prepoznatljivost u jednom broju radova, oni nisu nosioci nekog specifičnog narativa ili poruke, što ne treba nužno da uslovljava i posmatrača u tom pogledu. Dnevno je pravio od jednog do najviše četiri rada. Nije ih nikad prebrojao, ali ako se naređaju jedan na drugi i malo pritisnu odozgo, visina je 8 cm.

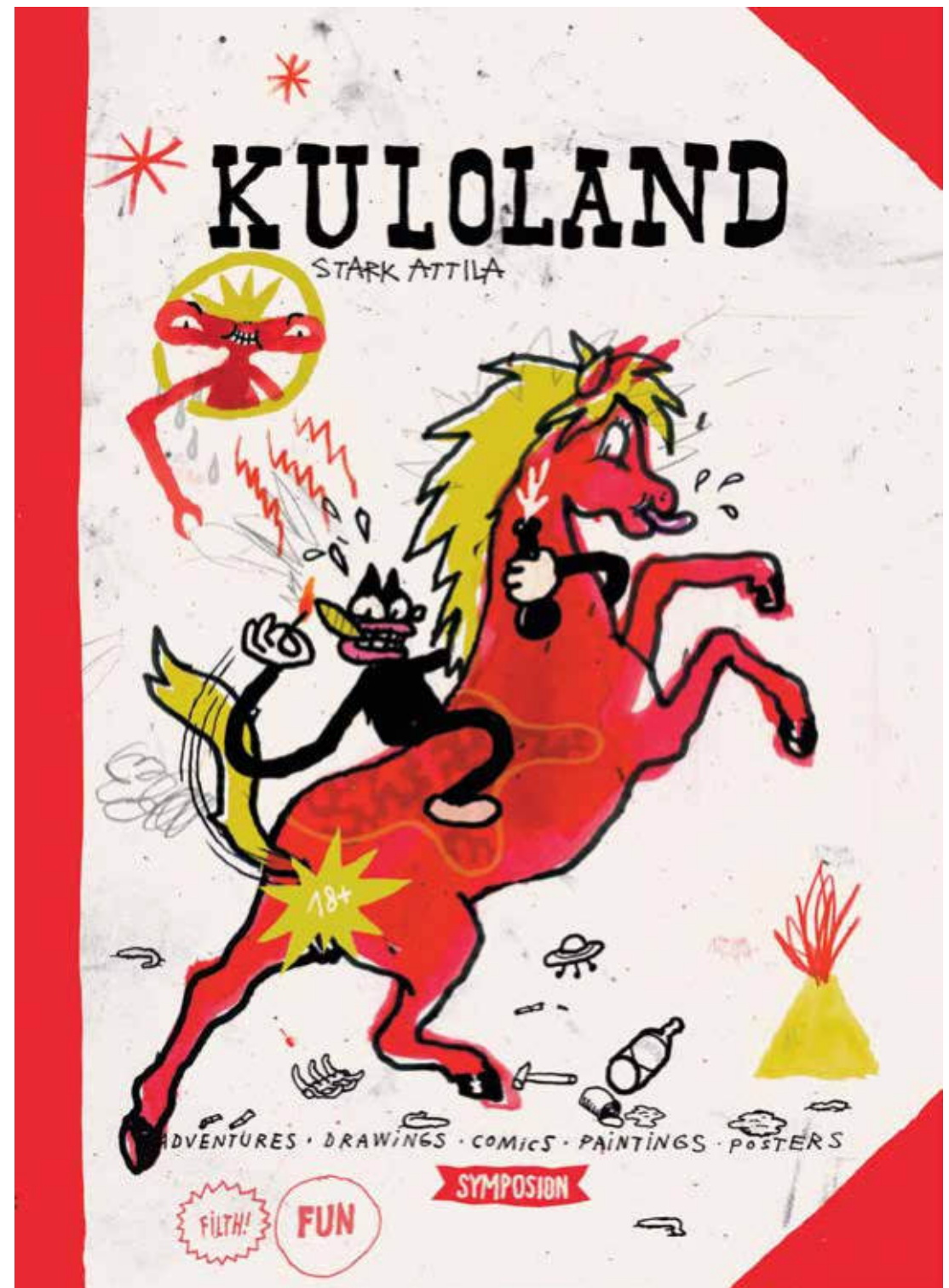
UMETNIKU Milan Nešić rođen je 1976. godine u Sremskoj Mitrovici. Fakultet likovnih umetnosti u Prištini upisao je 1997. godine, a diplomirao je na Katedri za slikarstvo Akademije umetnosti Univerziteta u Novom Sadu 2003. godine. Master studije na istoj Katedri završava 2015. godine. Dobitnik je godišnje nagrade Akademije umetnosti Novi Sad za slikarstvo 2003. godine i nagrade *Perspektivni kao najbolji mladi stvaralac* u kategoriji slikarstvo *Art Klinike* 2003. godine. Samostalno je izlagao na 22 izložbe u Novom Sadu, Beogradu, Subotici, Kragujevcu, Smederevu, Požegi, Pančevu, Kraljevu, i na preko 40 grupnih izložbi u zemlji i inostranstvu – Beč, London, Rim, Njujork, Los Anđeles. Nešićev rad fokusiran je pretežno ka istraživanjima mogućnosti i granica samog medija slikarstva upotrebom vanumetničkih materijala, kao i interesovanjem za procese nastanka rada. Takođe, istražuje i u okvirima klasičnih slikarskih materijala oslanjajući se na različite istorijske prakse apstraktnog slikarstva.

Kuloland
(7. Novo doba festival)

23. septembar – 13. oktobar

Attila Stark voli naivne, zaboravljene stvari. Traži svoje likove po bunjištu, osmatra kroz prljavi kaleidoskop, osluškuje prljavim stetoskopom i tako u njima može videti potencijalni novi život. Ono što je zanimljivo u ovoj aproprijaciji je univerzum u koji stupaju, nestabilan i pomalo infatilne logike, simplifikacije i razigranosti, i on pojačava njihove osobine koje inače nisu vidljive. Okupljeni u taj univerzum su Atilini plakati, minijature, stripovi, crteži, skice. Veliki katalog koji nastaje okupljanjem ovih manjih celina je sistem, registar, u kojem se razvijaju do hiperbole pojedini motivi, stupaju na bošijansku (*Hijeronimus likes this*) pozornicu istovremenih radnji i dijahronih karaktera. Ukradene slike, ukradeni Harms, ukradena pobuna, ukradeni štrajk, ukradena Olimpija – oni su suočeni sa svojom arhaičnom nevinošću pred novim registrom u kojem se rekonfigurišu, pred teškom mašinerijom, vorosilovgradskom, kulolandskom. I poroci Pinokijevi i mutirani Patak Dača, entuzijastični biciklisti i mekana čudovišta sakupljeni su u jedan rableovski katalog reanimirane pop kulture. One koja je nevinost petrificirala i sad je izgubila kad je trgnuta iz svog zombificiranog statusa. Flomasterom ili olovkom se probijaju neke epizode, načete, anticipiraju nešto, dečije raspolaganje bojom i scenografijama bajke, otvaranje priče kao u nezavršenom stori-bordu, da li je to selfi sa Godzilom, šta je uplašilo superheroje, šta je razljutilo sve te stare crtane junake, Beat me!

Bogdan Bogdanović 2013/14

14 – 27. oktobar

Bogdan Bogdanović (1922-2010) bio je arhitekta, urbanista, pisac, filozof, umetnik, univerzitetski profesor i političar. Grad je za njega bio kulturni i moralni pojam, koji je istraživao, maštao i mislio, i o kome je pisao. Promišljao je i pisao o drugačijem gradu, o gradu koji nastaje odozdo, koji nastaje na osnovu građanske participacije, a njegovo kritičko promišljanje ne prestaje da bude izvor inspiracija i ideja. Autor je brojnih knjiga i eseja. U jednom od svojih eseja *Gradoslovar*, Bogdanović navodi da je: *igra misao, a misao događaj, i da tamo gde ljudi ne umeju da se igraju gradova, tamo ne umeju ni da misle svoje gradove i svoje prostore i tamo se pravi grad nikada neće ni dogoditi*. Autor je preko 20 spomen-obeležja žrtvama fašizma u Drugom svetskom ratu, podignutih u drugoj polovini dvadesetog veka širom bivše Jugoslavije. Njegova memorijalna zdanja izvedena su iz topografije i okruženja u kojem su nastala i oblikovana u mesta pamćenja i komemoracije. Od 1970 – 72. godine bio je dekan Arhitektonskog fakulteta, nakon čega je formirana Nova škola arhitekture (1971-1973), ali je zbog nedostatka podrške da reformiše i modernizuje školu bio primoran da podnese ostavku. Nakon toga, posebnu vrstu pedagoškog poduhvata predstavljala je Seoska škola za filozofiju arhitekture u Malom Popoviću gde je sa studentima nastavio da razvija nove pristupe arhitektonskoj praksi zasnovane na istraživačkim igrama. Bio je predsednik Saveza arhitekata Jugoslavije i član SANU do istupanja 1981. godine. Bio je i gradonačelnik Beograda od 1982-86. godine. Zbog antimiloševićevskog angažmana proteran je iz svog ateljea i škole u Malom Popoviću, a Beograd je napustio 1993. godine. Poslednje decenije života proveo je u Beču, gde je i umro 2010. godine. Dobitnik je velikog broja nagrada i priznanja za svoj rad, od Ordena za hrabrost, Piranezijeve nagrade, do Zlatne medalje grada Beča.

o UMETNIKU Sebastian Illing rođen je 1980. u Verdau (bivšoj Nemačkoj Demokratskoj Republici). Odrastao je u ruralnom delu Saksonije u dolinama reke Plajse i potoka Lauterbah, gde je stekao obra-

zovanje i bio aktivan u društvenom radu (posebno u radu sa osobama sa fizičkim i psihičkim poteškoćama). Studirao je sociologiju, psihologiju, i interkulturalne studije u Jeni u Nemačkoj i Urbino u Italiji. Između 2000. i 2007. godine, živeo je u Bolzanu u Italiji, Bohumu, Madridu, i Bernu u Švajcarskoj gde je stažirao. Trenutno živi u Bernu. Proteklih osam godina bavi se mladima, a trenutno je vaspitač u Centru za mlade sa psihičkim i fizičkim poteškoćama. Takođe se bavi i muzikom. Smatra da postoji izuzetno jaka veza između muzike i fotografije, a posebno je bila izražena dok je pripremao seriju fotografija o Bogdanu Bogdanoviću.

Roboti

28. oktobar – 24. novembar

ROBOTI predstavljaju seriju devet velikih robota za najrazličitije duhovne i praktične namene, raznih robotskih oblika i robotskih oblina. Slikani jakim bojama u veoma aktuelnoj haj-tek tehnici jeftine akrilne farbe na plastičnoj mušemi, Miloševi raskošni roboti vas pozivaju da ih pogledate, da im stisnete dugme, okrenete potencijometar do kraja, ubacite kertridž da ih pokrenete, pa da vidimo šta će sve lepo da nam urade, koga će da boli, a kome će da prija?

UMETNIKU Miloš Petrović, taj bez sumnje najbolji slikar u zemunskoj Matrijaršiji, prva četka te neke nove srpske likovne scene, strip autor, umetnik-čovjek, čovek-mašina, masažer-amater, veliki umetnik čije vreme tek dolazi. Miloš Petrović je ujedno i proslavljeni autor stripova, ali i autor mini albuma u matrijaršijskom izdanju pod naslovom *ROBOTI*. Kada ne slika, Miloš igra igrice, brauzuje po webu i skuplja pare za kompjutor i slatkiše. Strpljiv je. I zna da njegovo vreme tek dolazi.

Kontrolisana slučajnost

25. novembar – 30. decembar

Serija crteža *KONTROLISANA SLUČAJNOST* nastala je u poslednjih petnaestak godina kada radi crteže koje započinje nesvesnim i automatizovanim potezima olovkom na papiru koje nakon prvih antropomornih i zoomornih asocijacija oblikuje u konačan izraz. Jaki unutrašnji ritmovi i linearnost stvaraju i prikazuju najčešće ljudske glave iz kojih se rastežu, prepliću i upliću čudnovata bića nalik ribama, pticama, zmajevima i sl. Takođe, Budimir veoma često njegovo životinjsko carstvo smešta u pejzaž želeći da ga na taj način što više približi realnosti. Karikaturalnost se provlači kroz neke radove, ali više u funkciji grotesknog što daje posebnu draž Budimirovom crtežu.

ГЛОБКА - Језуити Грне, 67" БУДИМИР ПЕЈАКОВИЋ 24.11.99

O UMETNIKU Budimir Pejaković je likovni stvaralac koji je radio na mestu nadzornog tehničara u pančevačkoj Rafineriji. Rođen je 1949. godine u Pačarađima, u opštini Cetinje. Živi u Pančevu. Karikaturom je počeo da se bavi još u detinjstvu. Naglašava da mu se jedna karikatura iz mladalačkog perioda još uvek nalazi u frizerskoj radnji Srba u centru Pančeva. Isprobao se u skoro svim likovnim tehnikama, ali u crtežu nalazi potpunu slobodu. Do sada je imao 10 samostalnih izložbi u Pančevu, Zrenjaninu, Beogradu, Novom Sadu i Podgorici. Od 2015. godine je član Udruženja *Art Brut Serbia*, po preporuci pančevačkog umetnika Borisa Stanića.

2

0

1

7

Ljudi na vratima

24. februar – 3. mart

Za izbeglice i migrante 2016. godina bila je najsmrtonosnija do sada po izveštaju UNHCR-a. Preko 7.000 ljudi izgubilo je život pokušavajući da pobegne od nasilja, rata i progona u svojim zemljama. Stotine hiljada je poginulo u ratovima. Preko 200 ljudi se samo početkom januara 2017. udavilo u pokušaju da pređe Sredozemno more ili umrlo od smrzavanja širom kontinenta pokušavajući da se dokopa tla Evropske unije. Neretko, ljudi postaju i žrtve krijumčara i kriminalnih grupa pokušavajući da se domognu konačnog utočišta u Evropi. Zatvorene granice ne zaustavljaju, već izlažu ljude sve opasnijim situacijama i životnim uslovima. Posledica zatvorenih granica i razjedinjenih politika evropskih država prema izbeglicama je i preko 7.700 ljudi koji su mesecima zaglavljani u Srbiji i očajni da nastave dalje. Skoro polovinu čine deca. Oko 6.500 smešteno je u državnim centrima i kampovima. Preko hiljadu njih i dalje živi u nehumanim uslovima u napuštenim barakama iza glavne železničke stanice u Beogradu, kao i u napuštenim objektima i šumama u blizini srpsko-mađarske granice i Subotice. Brojne humanitarne organizacije svakodnevno pružaju neophodnu pomoć. Izložba *LJUDI NA VRATIMA*, realizovana je kao humanitarna izložba i poziv za doniranje pomoći, a sva prikupljena sredstva bila su donirana humanitarnim organizacijama za pomoć ugroženim izbeglicama u Beogradu.

UMETNICI Lazara Marinković je novinarka, autorica i fotoreporterka. Živi i radi u Beogradu. Od 2008. učestvuje u organizaciji, promociji i realizaciji raznovrsnih umetničkih i kulturnih projekata u zemlji i inostranstvu. Fotoreportaže i tekstove objavljuje u različitim medijima kao što su *VICE* i *Al Jazeera*, a ranije *Peščanik*, *NIN*, *Bturn* magazin i drugi. *Ljudi na vratima u Uličnoj galeriji* je prva samostalna izložba dokumentarnih fotografija nastalih tokom izveštavanja o izbegličkoj krizi u Srbiji počev od avgusta 2015. godine, pa do danas.

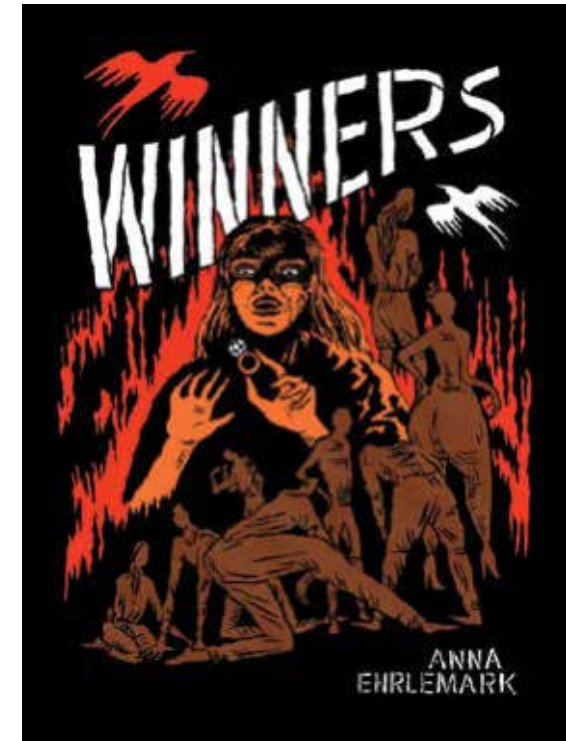

Spavači

3 – 17. mart

Dragi čitaocē, najnoviji radovi su malo manje jadni i više okrenuti pozitivnim stvarima: spavanju, pušenju, dremanju, masturbaciji, odmaranju, i hibernaciji.

UMETNICI Ana Erlemark (Anna Ehrlemark) je strip umetnica, ilustratorka i računarska lingvistkinja. Trenutno živi u Geteborgu u Švedskoj, ali je jedno vreme crtala i radila u Ljubljani, Zagrebu i Beogradu. Objavljivala je radove širom Evrope, posebno u Hrvatskoj, Sloveniji, Srbiji, Francuskoj i Švedskoj. Kolekciju njenih kratkih priča *Pobednici* objavila je izdavačka kuća *Floating World Comics* iz Amerike, 2015. godine. Na unutrašnjim koricama citirana je ABBA, ali je možda ipak trebalo staviti poruku tajnog obožavaoca: *Želim da ti i tvoji jadni stripovi nestanu iz mog života!*

S E T + S E T T I N G
S A M U E L B I C H
F I D S C H I F I S C H E R
O L G A M O N I N A
G R E G O R P E S C H K O
C L A R A H O F M A N N

214

The Shop

24. mart – 7. april

Četiri mlada umetnika iz Lajpciga prisvojili su na kratko javne prostore Beograda kako bi predstavili sopstvene umetničke strategije za realnost, estetiku i funkcionalnost. Stvorili su fiktivni muzej svuda po gradu. Glavna komponenta bila je muzejska prodavnica u podzemnom prolazu. To je ujedno i prvi put da *Ulična galerija* izlazi iz okvira svog pasaža i otvara novi privremeni izložbeni prostor. Intervencijom u neiskorišćenom lokalu u podzemnom prolazu još jednom smo skrenuli pažnju na način na koji ovi prostori mogu da se koriste, želeći da otvorimo dijalog i mogućnosti za slične aktivnosti. Realizaciju je pomogao *Goethe Institut* u Beogradu, a deo sadržaja u *The Shop-u*, Muzej savremene umetnosti u Beogradu.

o UMETNIKU Samjuel Biš (Samuel Bich), rođen 1990. godine, student je Akademije primenjene umetnosti u Beču, na odseku Skulptura. Pre toga je studirao slikarstvo i grafiku na Akademiji primenjene umetnosti u Lajpcigu, a neko vreme proveo je na Univerzitetu umetnosti u Berlinu i na Umetničkoj školi u Glazgovu. Njegov rad odnosi se na upotrebu različitih medija, od knjiga do prostorno specifičnih instalacija. Često saraduje sa drugim umetnicima.

o UMETNICI Fidši Fišer (Fidschi Fischer), rođena 1981. godine, odrasla je u Berlinu. Završila je master studije iz političkih nauka i istorije umetnosti. Nakon toga upisuje studije slikarstva na Akademiji primenjene umetnosti u Beču, a studije trenutno nastavlja na Akademiji likovnih umetnosti u Lajpcigu. Njen rad fokusiran je na slikarstvo, performans i crteže.

o UMETNICI Olga Monina, rođena je 1989. u Harkovu u Ukrajni, a odrasla je blizu Hanovera u Nemačkoj. Nakon dve godine prakse u Berlinu, počinje studije na Akademiji likovnih umetnosti u Lajpcigu, koje završava 2017. godine. Godinu dana pre, studirala je likovnu umetnost na Umetničkoj školi Sveti Lukas u Briselu. Tamo je počela da radi na svom trenutnom projektu BravoAg, koji predstavlja kompaniju budućnosti.

o UMETNIKU Gregor Peschko (Gregor Peško), rođen 1990. godine, radi i živi u Lajpcigu u Nemačkoj. Studira umetnost na Akademiji likovnih umetnosti u Lajpcigu. Njegova interdisciplinarna praksa varira između performansa, prostorno specifičnih intervencija i video radova, sa trenutnim fokusom na prostorne uslove i njihove reprezentacije.

o KUSTOSKINJI Klara Hofman (Clara Hofmann) rođena je 1989. u Haleu na Zaleu u Nemačkoj. Studirala je Istoriju umetnosti na Univerzitetu u Lajpcigu, a ove godine svoje školovanje nastavlja na master kursu na Akademiji umetnosti u Braunšvajgu. Fokus njenog rada je na savremenoj umetničkoj produkciji, i odnosu između umetnosti i politike. Radi kao freelance kustoskinja, spisateljica i novinarka.

Zb(i)rka snova

7 – 20. april

Izložba *Zb(i)rka snova* sastoji se od crteža, akvarela i grafika koje su nastajale kroz prethodnu godinu. Izvedene su kao interpretacija različitih vrsta snova i noćnih mora, a na likovnu dokumentaciju Tea se odlučila iz potrebe za lakšim prisećanjem proživljenog u snu. Određeni snovi su bili toliko intenzivni i impresivni nadražaji, da je mislila o njima bila obuzeta danima. Najintenzivnija i najneverovatnija iskustva sna imala je u slučajevima kada je isti motiv u snu delila sa osobom pored sebe. Isti motiv u isto vreme, ali u različitim ulogama. Takođe, nekad joj se događalo da se san ili noćna mora prekine buđenjem i sledeće noći nastavi, kao nekakva bizarna serija u nastavcima. U proučavanju sna, obično se polazi od pretpostavke da je san rezultat naše duševne delatnosti, no ipak, san nam izgleda kao nešto strano, neprirodno. San je nepovezan, on bez ikakvog ustručavanja sjedinjava najgore kontradikcije, dopušta nemogućnosti, naše znanje sakupljeno po danu ostavlja sa strane. Tea veruje da ne postoje snovi koji nemaju barem malo devijacije u sebi.

UMETNICI Tea Jurišić rođena je 1991. u Minhenu, a trenutno živi i radi u Zagrebu. Početkom 2017. godine stekla je diplomu magistra grafike na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Bavi se pretežno crtežom i ilustracijom. Članica je *Hrvatske udruge likovnih umjetnika* (HULU). Bila je na dve likovne rezidencije, *Glo' Art* u Lanakenu, Belgiji i *Printmaking workshop Sofija* u Bogdancima, Makedoniji. Njeni radovi su objavljivani u *Booooooom*-u, *Komikazama*, *Fressh* magazinu. Imala je pet samostalnih i desetak grupnih izložbi u Hrvatskoj i inostranstvu.

Third Eye Crying

21. april – 5. maj

Izložba *Third Eye Crying* je serija digitalnih ilustracija rađenih tehnikom sito štampe. Ilustracije se bave kritikom društva uvijene u mračni humor, a svojom formom pokušavaju ostvariti direktnu komunikaciju sa posmatračem i razdrmati mu mozak. Ovo je reakcija na apsurdno ponašanje čovjeka koji, jureći za profitom, gazi sve pred sobom, bilo da su to drugi ljudi, reke, šume. Početna ideja umetnika krenula je od naizgled jednostavnog pitanja - šta bi nateralo treće oko da plače. Treće oko je koristio kao simbol šire svesti, a karakteri koji se pojavljuju na ilustracijama su reprezentacije potpune suprotnosti društveno odgovornog ponašanja. Izložba *Third Eye Crying* izložena je u šest gradova u regionu, dok se grafike iz te serije prodaju u galerijama u Barseloni, Zagrebu i Beogradu.

UMETNIKU Vanja Vikalo, poznatiji kao Linnch, ilustrator je i animator. Rođen u Mostaru 1987. godine, a odrastao u Herceg Novom. Trenutno živi i radi u Beogradu. Već godinama je prisutan na umetničkoj sceni u Crnoj Gori, Srbiji i Hrvatskoj. Imao je devet samostalnih izložbi, i učestvovao na preko dvadeset kolektivnih izložbi, dok su njegovi radovi objavljeni u knjigama, časopisima i blogovima širom sveta. Crtao je i nastupao na preko trideset festivala i umetničkih projekata u regionu, ali i u Nemačkoj, Francuskoj, Portugalu i Rumuniji. U periodu od 2010. do 2013. zajedno sa prijateljima iz Herceg Novog i Beograda pokreće i realizuje tri edicije festivala Sinestezija u Herceg Novom. Zajedno sa Mariom Đorđevićem 2014. godine osniva *Rudnik Film*, studio za produkciju videa i animacija baziranih na ilustracijama. Nagrađivan je u polju dizajna, ilustracije i animacije. U sferi ilustracije i animacije, radio je za klijente poput *Unicef*, *Le monde Diplomatique*, *Guarana Energy drink*, *Coca Cola*, brojne festivale iz regiona, kao i mnoge bendove, poput – *Who See*, *Bad Copy*, *Prti Bee Gee*, *Mr.Belt & Wezol*.

P R A T E C I

P R O G R A M

Nastup gerontološkog hora
2015.

Identitet *Ulične galerije* dodatno obogaćuje i povremena organizacija pratećih programa, kojih je u proteklom periodu bilo preko četrdeset. To podrazumeva brojne svirke, filmske projekcije, performanse i druge oblike kulturno-umetničkog delovanja kojima smo razvijali načine za participaciju zajednice u društvenom i fizičkom prostoru galerije.

Pored izložbenog programa, 2012. godinu obeležile su inicijativa za preimenovanje ulice u Čavketov pasaž, zatim brojne javne diskusije koje su pratile izložbe angažovane fotografije, kao što je to slučaj sa izložbama Andreja Fileva, Dušana Rajića, Mine Delić, Maje Nikolić i Danila Lučića. Mračan i zapušten prolaz dodatno smo oživeli iscrtavanjem murala u okviru prvog Festivala uličnog aktivizma *Vreva*, pokrenutog od strane Platforme aktivizma *Liceulice*. Zidove su nam oslikali Sobekcis, Super Timor, ДЛТ, Fat Kid Beny, Tv Doily i Gonzo. Zajedno sa izdavačkom kućom Geopoetika organizovali smo treći Mikro festival amaterskog filma – Reč na traci, koji su podržali i Intergroup, Kulturni centar Beograda, Škola filma Fokus i klub Podmornica. Na dvodnevnom festivalu prikazano je preko 40 filmova domaćih i međunarodnih autora.

Godina 2013. donela je sjajne nastupe samoorganizovanog hora *Prrrrroba*, svirku benda Jesenji orkestar, koncert grupe *Vis Limunada* i nastup grupe *Romano GRUBB* (Gypsy Roma Urban Balkan Beats). *Ulična galerija* se 2013. okušala i u proizvodnji sopstvenog piva koje je trebalo da dodatno upriliči proslavu prvog rođendana. Srećom, eksperiment nije imao opasnije posledice, a ujedno smo shvatili i da nemamo ni

osnovno znanje o preduzetništvu, pa smo od sličnih ideja zauvek odustali. Ili se bar tako čini za sada. Međutim, te godine smo prvi put ponudili i program za decu. U saradnji sa *Kreativnom radionicom za decu* i *DKC Majdanom* organizovali smo dečiji vikend – dvodnevnu radionicu za izradu abažura u tehnici papirmaše. Sredinom jula smo ugostili manifestaciju *Radost Ludost* u organizaciji *Rekonstrukcija Ženski fond*, lokalne ženske fondacije u Srbiji. Celovečernje druženje počelo je nastupom hora *Prrrrroba*, i performansom *Idemo ispočetka*, Ane Dubljević i Milana Markovića. Muzički deo programa nastavile su kantautorka Ana Ćurčin i harizmatična DJ Mečkica. U okviru festivala bile su izložene slike *Dnevnik kretanja* Jelene Jelače, skulpture Ane Đorđević, i hiljadu ždralova Natalije Laptošević.

Pored dva nastupa Horkestra, 2014. godinu muzički su obogatili i nastupi DJ Gringo, DJ Šumsko biće i DJ dvojca Beogradski šlageri. Ova godina donela je i nove saradnje. Bili smo deo 9. Beogradske internacionalne nedelje arhitekture, održali tri izložbe koje su bile deo pratećeg programa *55. Oktobarskog salona*, i po prvi put festival *Novo doba*, koji će kasnije postati redovni deo programa Ulične galerije, ali i doneti nove uzbudljive programe. Posebno smo ponosni na činjenicu da smo jazz koncertom u galeriji podržali rad kulturnog kluba *Jazz Čekaonica*, koji je te godine uprkos sjajnom programu i velikom trudu njegovih osnivača i ljudi koji su se tamo okupljali, ostao bez prostora.

Godinu 2015. obeležila je promocija časopisa *Pionir*, u produkciji Fijuk prodavnice. Zatim muzički nastupi egzotične Yve & the Toy George, te opsceno

224

PET GODINA ULIČNE GALERIJE – PRATEĆI PROGRAM

eklektičnog Lenhart Tapes, šarmantnog DJ dvojca Beogradski šlageri, kao i svirka kantautora iz Beograda, Milana Jovanovića. U okviru saradnje sa ekipom okupljenom oko Novog Doba, organizovali smo koncert bendova Pera Mitić i Grmeč. Prvi bend je zamalo jednom svirao pre deset godina, a druge je poznat po dvema jedinim pesmama *Brzoi* i *Sporoi*. Izuzetno smo ponosni na nastup Gerontološkog hora *Bežanijska kosa*, od čijih smo članica i članova naučili da *bore na licu jedino pokazuju gde je nekada bio osmeh*.

Iste godine smo se osmelili i da postavimo višenedeljnu audio-vizuelnu instalaciju *Ptice*, autorki Bojane Atlije i Maje Ćurčić. Dve mlade i talentovane autorke koristile su naš prostor kao poligon umetničkog dela, a njihovi radovi, kombinovanjem crteža, skulpture, muzike i zvuka, angažovali su javni prostor sa željom da izmeste prolaznika u jedan drugačiji, pažljivo osmišljeni ambijent. Primarna funkcija instalacije *Ptice* bila je preispitivanje odnosa urbanog prostora i elemenata iz prirode, i mogućnosti njihove međusobne transformacije do potpunog izmeštanja iz stvarnosti. Emitujući zvuke ptica i postavljajući skulpture koje simuliraju jato u strogi centar grada koji oskudeva onim što percipiramo kao *priroda*, stvorena je jedna vrsta ambijenta koji je na tom mestu zapravo nemoguć i preispitan odnos ove dve sredine, kao i mogućnost njihove transformacije i koegzistencije.

U 2016. godini uživali smo u još jednom nastupu hora Gerontološkog centra *Bežanijska kosa*, kojim smo i počeli bogat muzički program godine. Kroz otvaranja su se smenjivali nastupi DJ Horda Sage, zatim DJ dvojca Pustinjski

dijamant, DJ trojca Skoro pa tri sestre, DJ Marija Nikolić, Dj Jahvo, Dj Betétdal & Dj Kulo. U okviru dočekivanja proleća organizovali smo i promociju craft piva *Kors*, mini pivare osnovane 2015. godine. Pored jedinstvenih miksova pomenutih majstorica i majstora, nastupili su i sjajni domaći bendovi poput Bullet for a Badman (Metak za zlikovca), Dve Bajage, Crno dete, Moussaka i Konvoj Bonton Bajkera.

Petu godinu počeli smo humanitarnim događajem i prikupljanjem pomoći za ugrožene izbeglice u Beogradu. Prodajom fotografija Lazare Marinković, prikupili smo finansijska sredstva, a uprkos

225

PET GODINA ULIČNE GALERIJE – PRATEĆI PROGRAM

kiši i lošem vremenu, na samom otvaranju brojni posetioci donirali su višak toplih stvari i higijene. Pomoć je donirana humanitarnim organizacijama za pomoć ugroženim izbeglicama. Ulična galerija će i u godinama koje dolaze biti tu za druge, kada im je to najviše potrebno. Godina 2017. doneće nam nove uzbudljive i važne saradnje i prateće programe, te nas tako posle nastupa benda Babilonci, očekuju performativni nastupi Mimart teatra i Inex Cirkus teatra, pa muzički nastupi benda Metak za Zlikovca i Horkestra, ali i mnoga druga iznenađenja.

Postavljanje instalacije *Ptice*
2015.

Nastup benda Pera Mitić
2015.

Nastup grupe Romano GRUBB
2013.

Nastup Ane Ćurčin na festivalu Radost Ludost
2013.

Street Gallery was founded in April 2012 by the collective named Ministry of Space. This collective was created in Belgrade a year before, with the aim to contemplate development and future of cities. Field of activities includes analyzing different urban transformations of Belgrade and other cities in Serbia, which have been closely observed and responded to. The group has its common work directed primarily to informal creativity and defense of public spaces, relying on DIY philosophy. This has further led to studying different approaches to development of cities, cultural practices, and interventions, through the series of actions, exhibitions, workshops and public discussions. Still, the Street Gallery would not be what it is today without the help of two associates, very important friends and two pairs of skilled hands. First one is Doca, a handyman, with a master degree in aerospace engineering, possessing fascinating skills in repairing and maintaining machines, computers, cars, houses and exhibitions setting up. The other one is Horda, good spirit of the gallery, the assistant of the first one. He, beside all of his amazing skills, became a gallery's event photographer and even one of the exhibitors in the Street Gallery.

The book in front of you presents an overview of the Street Gallery's program and exhibitor's practices in the period between 20th of April 2012 'til 21st of April 2017. The book was created with wholehearted assistance of friends who wrote texts, did a translations, and gave us permission to publish photos, prepare materials and participate in its design. Thank you all!

Five years ago an empty space in a dark passageway behind the abandoned and burnt cinema Kozara has only served as a public toilet. Though today some passersby may still use it in the same manner as before, the difference is noticeable, as today this space represents a Street Gallery. Only some puritans or usual cynics won't admit the visible difference and its importance. Only those with wrong expectations from art and mistaken perception for urban interventions won't admit the significance of this interference. They would probably find themselves unsatisfied with the results. But the Street Gallery wasn't created with the intention to improve the appearance of some passageway, yet to bring back dignity to its users. One of the purposes of the Street Gallery is to investigate new exhibiting practices, but moreover a new forms of socializing in public space. As a proof to a statement that public spaces can be main actors in legitimization of new social and cultural values demonstrates the number of people that are gathering in the gallery.

Commodification and commercialization of space did not avoid even the street itself. The sidewalks are being narrowed in order to get more parking spaces, city squares are turning into café terraces, and almost every vertical surface is used for advertising. Independent cultural and art scene is pushed into the margin, metaphorically and literally. Therefore Street Gallery is trying to bring together and articulate position of both cultural and social margin. Located in once neglected passageway and surrounded by numerous commercial facilities, its purpose sur-

252

FIVE YEARS OF STREET GALLERY

passes gallery and cultural function. Its fundamental role is questioning possibilities of the existence of such spaces, and beyond – relationships that affect the development of the city.

Since its foundation in April 2012 we have hosted 83 individual and group exhibitions, and more than 40 accompanying programs, bringing contemporary art closer to the citizens. The process of art relocation to the public space has brought a lot of visitors to the gallery, but most important it gave us opportunity to introduce wider audience to current topics that we felt responsible to talk about, together with artists who have proposed them. Hence, very often the exhibition program introduced stories about resettlement of Roma people, workers of bankrupt factories, life of homeless people and asylum seekers, solidarity, frustration of a modern man, but as well it included critical turns to contemporary society and various forms of political and economic power. Five years of the Street Gallery have been marked by variety of media and topics, many local and international authors and diverse artistic sensibilities. Gallery has been especially opened to the ones who were working in collective of Inex film, then to the group gathered around Novo doba festival, artists from independent art scene, as well as to the ones who creates on DIY philosophy.

Beside a great number of exhibitions, gallery has hosted several festivals, movie screenings and workshops, such as festivals *Radost Ludost*, *Mikro festival amaterskog filma*, *Vreva*, *Novo Doba* and *Fijuk* expos. In association with the club *Podmornica* many concerts were orga-

nized. Together with them the initiative to name the passageway where the Street Gallery is located into Čavketov pasaž, after one of Yugoslav famous drum player and musician, was successfully realized. Later on the new club has been opened, the Centre of Urban Culture, which continued helping out gallery program with its own resources. It is also important to mention collaboration with the group working around Novo Doba festival and Fijuk expo, which have brought many interesting programs, concerts and themes. We are especially proud of the fact that our gallery has inspired creation of several new similar places around Serbia. The network of street and outdoor galleries has been branched out in Valjevo, Šabac, Novi Sad, Smederevo, Vranje and Belgrade. The Street Gallery was also successfully cooperating with Museum of Contemporary Art of Belgrade, Remont Gallery, BINA – Belgrade International Architecture Week, October Saloon, Cultural Centre of Belgrade, ULUPUDS and many more.

The importance of gallery was recognized by international platform of seven European institutions, which proposed it for the award *European Prize for Urban Public Space*, in 2014. On that occasion, among many inspiring exam-

253

FIVE YEARS OF STREET GALLERY

ples, the Street Gallery found its place and was presented at the exhibition in the Centre of Contemporary Culture of Barcelona (CCCB).

Even though at the first sight you might think that some spaces as abandoned, unused, completely devastated, neglected, you should be sure that once you start to intensively use it, you begin actually to reveal its various layers, interests, to face difficulties and challenges that only incur through intensive usage. Acting in public space is far complex than we thought it would be. It was not easy to endure five years on the street, but giving up was not an option for us. Nor we allowed it to discourage us. Every difficult situation, and there was plenty of them, we have confronted as a challenge. The Street Gallery was not the call to paint Belgrade (although it does need one), but to reconquer it again, from the margins where it citizens have been pushed to. The success of the gallery is neither in more than 80 realized exhibitions, nor dozens of other events, but the results which have emerged from all of these gatherings. Its greatest value is the clear commitment to provoke dialogue, offer space for sharing and creating different social relations.

IZDAVAČ

Mikro art
Nušićeva 8, Beograd

ZA IZDAVAČA

Radomir Lazović

UREDNIKA

Iva Čukić

FOTOGRAFIJE

Horda Sage
Siniša Dugonjić
Iva Čukić
Dragan Kujundžić
Ivan Branislavljević
Clara Hofmann
Siniša Plavišić
Mark Yull
Luka Knežević Strika
i iz arhive izlagača

PREVOD

Nina Čukić

LEKTURA

Iva Čukić

GRAFIČKO OBLIKOVANJE

Mane Radmanović

ŠTAMPA

Standard 2

TIRAŽ

500

ISBN

CIP

REALIZACIJU OMOGUĆILI

Sekretarijat za kulturu Grada Beograda

Ministarstvo kulture i informisanja
Republike Srbije

